

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่
ของกองทัพบก

โดย

พลตรี กฤษณ์ดนัย อธิมณฑล
เสนาธิการกองทัพภาคที่ 1
กองทัพภาคที่ 1

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2559 – 2560

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก
ลักษณะวิชา การทหาร
ผู้วิจัย พลตรี กฤษณ์ดนัย อิทธิมณฑล **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** 59

การฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก มีความมุ่งหมายที่จะให้ทหารใหม่ในทุกเหล่าของกองทัพบก ที่เข้ารับราชการทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการ พ.ศ.2497 ได้รับการฝึกศึกษาในวิชาการทหารเบื้องต้นเป็นรายบุคคลให้มีมาตรฐานเดียวกัน และเพื่อนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรการฝึกของแต่ละเหล่าที่สูงขึ้นไป แต่การที่จะให้การฝึกทหารใหม่บรรลุเป้าหมายเหล่านั้นได้ หลักสูตรการฝึกดังกล่าวจะต้องมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ดังนั้นการที่จะทราบว่าหลักสูตรนั้นจะมีความเหมาะสมอย่างไรก็ต่อเมื่อมีการใช้หลักสูตรนั้นไปแล้ว และมีการตรวจสอบในเวลาต่อมา ซึ่งหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ 10 สัปดาห์ของกองทัพบก ได้ถูกนำไปใช้ในการฝึกและปรับปรุงแก้ไขกันมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทหารกองประจำการได้นำความรู้จากการฝึกดังกล่าวใช้เป็นพื้นฐานในการรับการฝึกศึกษาในหลักสูตรการฝึกของแต่ละเหล่าที่สูงขึ้นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เพื่อให้ตอบสนองต่อภารกิจของกองทัพบกในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการศึกษาแนวทางในการฝึกทหารใหม่ของกองทัพเรือ กองทัพอากาศ และนำมาเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่กองทัพบกได้กำหนดขึ้นเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและเมื่อได้แนวทางในขั้นต้นผู้วิจัยได้ทำการจัดทำระบบการเรียนและรวบรวมเนื้อหารายวิชาที่มีความคล้ายกันเข้าด้วยกันพร้อมทั้งจัดระบบการเรียนการฝึกให้เป็นระบบที่พัฒนาจากง่ายไปหายากและปรับจำนวนชั่วโมงการฝึกต่อวันให้เหมาะสมเพื่อมิให้ทหารใหม่มีความอ่อนล้าจนเกินไป โดยจัดทำในลักษณะเป็นโรงเรียนพลทหารใหม่แทนการใช้คำว่าหน่วยฝึกทหารใหม่ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทดลองนำเอาหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับหน่วยฝึกทหารใหม่ของกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์ ซึ่งผลที่ได้รับจากการทดลองฝึกดังกล่าวถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปพัฒนาต่อได้และจะเป็นประโยชน์สำหรับกองทัพบกต่อไป

คำนำ

นโยบายหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนากองทัพบกคือการพัฒนาบุคลากรของกองทัพบก ซึ่งหมายรวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถของทหารกองประจำการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาขีดความสามารถของทหารใหม่และระบบการฝึกทหารใหม่ ซึ่งในปัจจุบันสภาพแวดล้อมและภารกิจที่กองทัพบกได้รับมานั้นมีความหลากหลายและมีการปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการ องค์กรเอกชน และภาคประชาชนอยู่เสมอ ทหารกองประจำการจึงต้องมีขีดความสามารถมากขึ้นและมีความเข้าใจต่อภารกิจที่ปฏิบัติรวมทั้งมีพละกำลังที่แข็งแรงมากขึ้น ดังนั้นระบบการฝึกทหารใหม่และระบบการเรียนรู้อันใหม่จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เพื่อให้ตอบสนองต่อภารกิจของกองทัพบกในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปโดยการพัฒนาระบบการฝึกศึกษาของทหารใหม่ให้มีการจัดกลุ่มวิชาที่เป็นหมวดหมู่เข้าใจง่ายต่อการเรียนและการฝึกในรูปแบบของโรงเรียนพลทหาร จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อกองทัพบกต่อไป

พลตรี

(กฤษณ์ดนัย อธิธิมณฑล)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 59

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๔
คำจำกัดความ	๔
บทที่ ๒ ทฤษฎี แนวคิด และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
คำสั่งกองทัพบกเรื่อง การฝึกประจำปี ๒๕๖๐	๖
การจัดการฝึกของกองทัพบกประจำปี ๒๕๖๐	๑๒
การดำเนินการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไป	๑๓
นโยบายการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก	๑๕
นโยบายของเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก	๑๗
หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการฝึก	๑๘
หลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก	๑๙
คำแนะนำการฝึกทหารใหม่	๒๒
การดำเนินการฝึก	๒๔
หลักสูตรทหารใหม่ ภาคสาธารณสุขศึกษา ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กองทัพเรือ	๓๐
หลักสูตรพลทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ	๓๒
กรอบแนวคิดของการวิจัย	๓๖
สรุป	๓๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๓	๔๐
ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินการฝึกทหารใหม่ ตามหลักสูตรของ ยศ.ทบ. ในปัจจุบัน	
สรุป	๔๕
บทที่ ๔	๔๗
ศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่	
สรุป	๖๓
บทที่ ๕	๖๔
สรุป และข้อเสนอแนะ	
สรุป	๖๔
ข้อเสนอแนะ	๖๙
บรรณานุกรม	๗๐
ภาคผนวก	๗๑
ผนวก ก แบบสัมภาษณ์	๗๒
ผนวก ข รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์	๗๖
ประวัติย่อผู้วิจัย	๗๗

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒-๑ ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เหล่าทัพต่างๆ	๓๗
๓-๑ ตารางแสดงจำนวนชั่วโมงการฝึกหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก	๔๒
๔-๑ ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นของกองทัพบก กับหลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกองทัพเรือ	๕๑
๔-๒ ตารางแสดงชั่วโมงการฝึกเปรียบเทียบการปรับปรุงหลักสูตรการฝึก ทหารใหม่	๕๒
๔-๓ ตารางการปฏิบัติประจำวัน	๕๓
๔-๔ ตารางสรุปการใช้เวลาสำหรับการฝึกการเรียนของทหารใหม่	๕๗

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่	
๔-๑ แผนภาพแสดงผังการจัด ศฝท.ยศ.ทร.	๕๐
๔-๒ แผนภาพแสดงการแบ่งกลุ่มเนื้อหาวิชาการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก	๖๐
๔-๓ แผนภาพการจัดกลุ่มวิชาในการจัดการเรียนการสอน	๖๑
๔-๔ แผนภาพการจัดเจ้าหน้าที่ชุดครูฝึก	๖๒

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การฝึกหลักสูตรเบื้องต้นสำหรับทหารใหม่ หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าการฝึกทหารใหม่นั้น เป็นการฝึกแบบเร่งรัดเพื่อให้พลทหารใหม่ได้มีความรู้อย่างพอเพียงในเวลาที่ย่ำแย่และสามารถปฏิบัติกรรปได้ในตำแหน่งพลปืนเล็กหรือลูกแถว หลักสูตรการฝึกที่นำมาใช้จึงเป็นความรู้พื้นฐานเบื้องต้นของทหารทุกเหล่าในกองทัพ โดยแบ่งออกเป็น ๖ สถานี เพื่อแยกแยะให้พลทหารจดจำให้ได้ว่าสถานีใดทำการฝึกในเรื่องอะไร บางวิชาที่จำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจในการเรียน เช่น วิชาแผนที่และเข็มทิศ วิชาอาวุธศึกษา แต่มักจะถูกสอนในลักษณะการท่องจำควบคู่ไปกับการปฏิบัติ พลทหารใหม่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างอัตโนมัติตั้งแต่ต้นจนจบจนถึงเวลานอน ไม่มีเวลาและโอกาสได้ใช้ความคิดหรือแสดงความคิดเห็นใดๆ เพราะต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด การปรับสภาพร่างกายและจิตใจจากพลเรือน เพื่อให้เคยชินกับกระบวนการฝึกอย่างเร่งด่วนเป็นเรื่องที่ยากลำบาก ทำให้บางครั้งทหารไม่มีจิตใจที่ฮึกเหิม ยิ่งกระทำผิดก็ถูกลงโทษและมักจะเกิดความรู้สึกว่าฝึกตามเพื่อนไม่ทัน พลทหารหลายคนจึงยอมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งของครูฝึกโดยไม่ต้องใช้ความคิดเพื่อให้การฝึกทหารใหม่ผ่านพ้นไป ดังนั้นเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกทหารใหม่แล้ว สิ่งที่ได้คือพลทหารมีร่างกายแข็งแรงปึกป็นขึ้น ลักษณะท่าทางของครูฝึกเป็นอย่างดีจะถ่ายทอดมาสู่ตัวพลทหารได้อย่างชัดเจน แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในวิชาทหารเบื้องต้นเท่าที่ควร เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกแล้วได้ปล่อยให้ทหารลาพักเพื่อกลับไปยังภูมิลำเนา เมื่อครบกำหนดกลับมารายงานตัวพบว่าทหารหลายคนขาดหนีราชการ มีสาเหตุจากหลายประการ เช่น ปัญหาครอบครัว สภาพร่างกายและจิตใจความเบื่อหน่ายจากการฝึก ทำให้บางครั้งพลทหารไม่ยอมกลับมารายงานตัวกับหน่วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่พร้อมในการเป็นทหาร

การฝึกทหารใหม่นั้น นอกจากจะเป็นการปรับพื้นฐานความรู้และสภาพร่างกายจิตใจของพลทหารใหม่ที่เข้ากองประจำการทุกเหล่าในห้วงเวลาที่จำกัดแล้ว สิ่งที่ยุ้บังคับบัญชาหวังและต้องการคือ การผลิตพลทหารที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันของชาติ มีบุคลิกภาพที่ดี มีระเบียบวินัย เชื่อมั่นในผู้บังคับบัญชา รักในเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นทหารและเครื่องแบบทหาร มีความรู้ความสามารถตามที่กองทัพกำหนด ดังนั้นในการที่จะทำให้พลทหารใหม่มีความประทับใจกับหน่วยต้นสังกัดตั้งแต่วันแรกที่ได้เข้ามารายงานตัวไปจนถึงเริ่มทำการฝึกหลักสูตรเบื้องต้นสำหรับทหารใหม่นั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ภาพลักษณ์ของผู้ฝึกและครูฝึกก็เป็นส่วนหนึ่งในการพบปะกันครั้งแรก นอกจากนี้หลายหน่วยในระดับกองพันได้มีการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการต้อนรับทหารใหม่เข้าหน่วยในสามวันแรกได้อย่างน่าประทับใจ แต่เมื่อเข้าสู่ห้วงการฝึกแล้วยังคงเป็นการฝึกที่เน้นการปฏิบัติตามคำสั่งใน ๖ สถานีเหมือนเดิม ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพจิตใจของพลทหารใหม่ คือการได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางทหารอย่างมีระบบ มีการจัดการฝึกเป็นหมวดหมู่และมีการจัดกระบวนการ

เรียนรู้ที่ง่ายต่อการปฏิบัติ มีความสนุกสนานส่งผลให้ทหารใหม่พร้อมที่จะมีแรงจูงใจที่จะทำการฝึก ถึงแม้ว่าตนเองจะต้องอยู่ภายใต้การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากชีวิตพลเรือนสู่การเป็นทหารก็ตาม

ในการจัดการฝึกสำหรับพลทหารใหม่นั้นกรมยุทธศึกษาทหารบก ได้กำหนดห้วงเวลา ตั้งแต่สัปดาห์แรกที่ทหารใหม่เข้ารายงานตัวจนทำการฝึกจบรวมเป็นเวลา ๑๐ สัปดาห์ จำนวน ๔๕๐ ชั่วโมง และเพื่อให้เกิดความง่ายต่อการฝึกในแต่ละวันจึงได้จัดตั้งเป็นสถานีฝึก จำนวน ๖ สถานี โดยที่ชั่วโมงการฝึกรายวิชาทหารใหม่แต่ละคนเข้ารับการฝึกต้องเท่ากับจำนวน ชั่วโมงที่กำหนดไว้ในตารางกำหนดการฝึกหลัก ในการฝึกเบื้องต้นบุคคลทำมือเปล่าและบุคคลทำอาวุธตามที่ กรมยุทธศึกษาทหารบกกำหนดนั้น ถือว่าเป็นการฝึกหลักที่จะปลูกฝังระเบียบวินัยและการปฏิบัติตามคำสั่งของพลทหารใหม่ได้ดีที่สุด รวมถึงการออกกำลังกายนั้นก็เพื่อให้ทหารมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง สำหรับการฝึกในสถานีอื่นที่เหลือเป็นการฝึกสอนพื้นฐานทางด้านวิชาการ ผสมผสานกับการปฏิบัติเพื่อให้พลทหารได้มีความรู้ ความเข้าใจและให้มีความคุ้นเคยกับอาวุธ ยุทโธปกรณ์ทางทหารในระดับต้น ก่อนที่จะได้รับการฝึกเพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้นเมื่อจบการฝึกทหารใหม่ไปแล้ว

การพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ในกรอบห้วงเวลาที่ กรมยุทธศึกษาทหารบก กำหนดไว้ ควรจะให้ความกดดันต่อพลทหารน้อยลง และต้องมีการกำหนดและพัฒนาในหลายด้านพร้อมๆ กัน กล่าวคือ การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ การจัดฝึกให้เกิดประสิทธิภาพ การดำเนินการฝึกให้ได้ตามแผนที่กำหนดไว้ และการประเมินประสิทธิผลเมื่อจบการฝึกจนส่งทหารขึ้นกองร้อยไป จนกระทั่งปลดจากกองประจำการออกจากหน่วยไป จะเป็นตัวชี้วัดได้ว่าพลทหารมีความรักกรม กองไม่ได้หนีราชการไปในระหว่างการรับราชการ

ปัจจุบันหน่วยทหารมีการปฏิบัติงานและประสานงานร่วมกับประชาชนและหน่วยงานราชการ รวมทั้งภาคพลเรือนอยู่เสมอ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยต้องมีกำลังพลที่มีศักยภาพในการเข้าใจต่อภารกิจ มีจิตใจที่รักสถาบันหลัก ซึ่งหน่วยกองทัพบกจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ให้มีความเข้าใจในองค์ความรู้ต่างๆและมีความกระตือรือร้นที่จะทำการฝึก ซึ่งเป็นสิ่งที่กระทำได้ด้วยการจัดหมวดหมู่กลุ่มวิชาการต่างๆให้สอดคล้องกันเพื่อให้พลทหารใหม่ได้เข้าใจและมีความคิดที่เป็นระบบต่อกลุ่มวิชาเหล่านั้น นอกจากนี้การเตรียมตัวของหน่วยและครูฝึกถือเป็นเรื่องสำคัญที่กองทัพบกจะต้องมีการเตรียมการและปรับทัศนคติให้ครูฝึกเข้าใจในรูปแบบการฝึกอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินการฝึกตามหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกรมยุทธศึกษาทหารบกในปัจจุบัน
๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของ กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กองทัพบก ในปัจจุบัน
๓. เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะในการจัดทำพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

มุ่งศึกษาแนวทางการฝึกทหารใหม่ของกองทัพเรือและแนวทางการฝึกทหารใหม่ของกองทัพอากาศโดยใช้หลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาซึ่งทางกองทัพเรือได้ยึดถือและปฏิบัติรวมทั้งหลักสูตรการฝึกของทหารอากาศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ กับการเตรียมการฝึกและปรับเปลี่ยนกรอบแนวทางของการฝึกทหารกองประจำการในส่วนของกองทัพบก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น

๑. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางทุติยภูมิ โดยการทบทวนเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง
๒. การเก็บรวบรวมทางปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น
 - ๒.๑ ทำการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการเชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) กับกลุ่มผู้บริหาร ผู้วางแผนการฝึก ผู้ทำการฝึก คือ ผู้บริหารระดับนโยบาย คือ ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับกองร้อย ครูฝึกทหารใหม่ และผู้ช่วยครูฝึก
 - ๒.๒ ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้รับการฝึก ได้แก่ ทหารกองประจำการ
 ๓. การวิเคราะห์ข้อมูล นำกลุ่มข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ได้ทราบสถานภาพและผลสัมฤทธิ์ของการฝึกตามหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกรมยุทธศึกษาทหารบกในปัจจุบัน

๒. จะทำให้ได้แนวทางและข้อเสนอแนะในการจัดทำหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกรมยุทธศึกษาทหารบก

๓. สามารถนำผลที่ได้รับจากการศึกษาวิจัยเพื่อไปใช้เป็นกรอบแนวทาง การวางแผน การฝึกทหารใหม่และการเตรียมการฝึกบุคลากรของหน่วยงานอื่นๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้านความมั่นคงและเป็นองค์ความรู้ให้กับส่วนราชการอื่นๆหรือผู้ที่สนใจต่อไป

คำจำกัดความ

ผู้บังคับหน่วยฝึก หมายถึง นายทหารชั้นสัญญาบัตรภายในหน่วยที่มีอาวุโสด้วยคุณวุฒิ โดยปกติแล้วควรจะเป็นผู้บังคับกองร้อย หรือบุคคลที่มียศสูงกว่าผู้ฝึก โดยมีหน้าที่อำนวยการและกำกับดูแลให้การฝึกเป็นไปตามความมุ่งหมายและเจตนารมณ์ของหน่วย และดำเนินการด้านธุรการ การสนับสนุนสิ่งอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึง การจัดเตรียมสิ่งอุปกรณ์ เครื่องช่วยฝึกและสนามฝึก เพื่อให้การฝึกมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ผู้ฝึก หมายถึง ผู้บังคับหมวดอาวุโสที่มีประสบการณ์ในการฝึก หรืออย่างน้อยได้ผ่านการทำหน้าที่ผู้ช่วยผู้ฝึกมาแล้ว โดยมีหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบการฝึก และทำหน้าที่ปกครองทหารใหม่พร้อมๆกันไปด้วย

ผู้ช่วยผู้ฝึก หมายถึง ผู้บังคับหมวดที่มีอาวุโสต่ำกว่าผู้ฝึก หรือ จ่าสิบเอกอาวุโสที่มีประสบการณ์ในการฝึกทหารใหม่มาแล้ว โดยจัดตามความเหมาะสม อย่างน้อย ๑ นาย

ครุนายสิบ หมายถึง นายสิบที่มีความรู้ความสามารถ มีลักษณะท่าทางที่ดี เพื่อทำหน้าที่ฝึกสอนตามวิชาที่ได้รับมอบและดูแลทหารใหม่อย่างใกล้ชิด

ครุทหารใหม่ หมายถึง พลทหารที่สำเร็จการฝึกหลักสูตรครุทหารใหม่ เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือครุนายสิบ

ตารางกำหนดการฝึกหลัก

หมายถึง ตารางกำหนดการฝึกวมตั้งแต่สัปดาห์แรกที่ทหารใหม่เข้ารายงานตัวจนทำการฝึกครบ ๑๐ สัปดาห์รวมเวลา ๔๕๐ ชั่วโมง ทำให้ทราบว่า สัปดาห์ใดมีชั่วโมงการฝึกกี่ชั่วโมง จะฝึกเรื่องอะไร เป็นเวลาเท่าใด ครอบคลุมการฝึกครบทุกวิชาทุกเรื่องหรือไม่ มีจำนวนชั่วโมงการฝึกครบถูกต้องตามที่ระเบียบหลักสูตรกำหนดหรือไม่

ตารางกำหนดการฝึกประจำสัปดาห์

หมายถึง ตารางกำหนดการฝึกที่ใช้สำหรับการฝึกประจำสัปดาห์นั้นๆ โดยจัดชั่วโมงการเรียนการสอนให้สอดคล้อง ถูกต้องและตรงกับตารางกำหนดการฝึก

หลักสัปดาห์ละ ๔๕ ชั่วโมงโดยทั่วไปแล้วหน่วยที่รับผิดชอบการฝึกทหาร
ใหม่จะเป็นผู้จัดทำและต้องแจ้งให้ผู้ฝึกทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๗ วัน

ตารางกำหนดการฝึกประจำวัน

หมายถึง รายละเอียดของการฝึกในแต่ละวันที่ผู้ฝึกเป็นผู้จัดทำขึ้น สำหรับการฝึก
วันละ ๙ ชั่วโมง และรายการฝึกในแต่ละวันถูกต้องตรงกับตาราง
กำหนดการฝึกประจำสัปดาห์

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก มีความมุ่งหมายที่จะให้ทหารใหม่ในทุกเหล่าของกองทัพบก ที่เข้ารับราชการทหารตามพระราชบัญญัติรับราชการ พ.ศ.2497 ได้รับการฝึกศึกษาในวิชาการทหารเบื้องต้นเป็นรายบุคคลให้มีมาตรฐานเดียวกัน และเพื่อนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการเข้ารับการศึกษาในหลักสูตรการฝึกของแต่ละเหล่าที่สูงขึ้นต่อไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ แต่การที่จะให้การฝึกทหารใหม่บรรลุเป้าหมายเหล่านั้นได้ หลักสูตรการฝึกดังกล่าวจะต้องมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง ดังนั้น การที่จะทราบว่าหลักสูตรนั้นจะมีความเหมาะสมอย่างไรก็ต่อเมื่อมีการใช้หลักสูตรนั้นไปแล้ว และมีการตรวจสอบในเวลาต่อมา วิธีหนึ่งของการประเมินหลักสูตรก็คือ การประเมินผลและติดตามผลการใช้หลักสูตรการฝึกนั่นเอง สำหรับการประเมินผลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาติดตามผลผู้ผ่านหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา ทฤษฎี แนวคิด และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

1. คำสั่งกองทัพบก เรื่อง การฝึกประจำปี 2560
2. คำแนะนำการฝึกทหารใหม่ประจำปี 2560
3. นโยบายการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก
4. หลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก
5. หลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษา กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
6. หลักสูตรพลทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน

คำสั่งกองทัพบกเรื่อง การฝึกประจำปี 2560

การฝึกเป็นเครื่องมือหลักในการพัฒนาขีดความสามารถและประสิทธิภาพในการปฏิบัติของกำลังพล ซึ่งกองทัพบกมีการฝึกและตรวจสอบที่มุ่งเน้นมาตรฐานตั้งแต่เป็นรายบุคคล ซึ่งได้แก่ การฝึกทหารใหม่ การฝึกเฉพาะหน้าที่ โดยในการฝึกดังกล่าวจะกำหนดให้ทำการฝึกการต่อสู้ด้วยมือเปล่า การฝึกการใช้อาวุธ ให้เกิดความชำนาญ แม่นยำ จนถึงการฝึกผสมเหล่าของหน่วยขนาดใหญ่ ซึ่งจะมีการปฏิบัติการในเวลากลางคืนสอดแทรกอยู่ด้วยเสมอ ดำเนินการพัฒนาการฝึกและประยุกต์ผลการฝึกที่มีความทันสมัย เช่น การฝึกรวม/ผสม ต่างๆ มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการฝึกของหน่วยใช้ และทดสอบหลักนิยมที่เหมาะสมกับกองทัพ สร้างครูทหารที่มีทักษะและ

ความชำนาญ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาและออกแบบการฝึกที่มุ่งเน้นผลการรบโดยผลลัพธ์สุดท้าย คือ กำลังพลมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการได้ตามหลักนิยม หลักยุทธวิธี เทคนิคการปฏิบัติ การรบ กฎการใช้กำลัง รวมทั้งมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรู้รบ กลาหาญ เสียสละ มีจิตวิญญาณการเพนทหารอาชีพอย่างแท้จริง

1. นโยบายของผู้บัญชาการทหารบก

นโยบายดานการฝึกที่สำคัญของผู้บัญชาการทหารบก ที่ได้กรุณาสั่งการเพื่อปรับปรุงพัฒนาการฝึกของกองทัพบก ดังนี้

1.1 ให้เสริมสร้างความพร้อมรบดานการฝึก ด้วยระบบการฝึกและตรวจสอบการฝึกที่จริงจัง มีมาตรฐาน และการบริหารจัดการที่ดี

1.2 ยกระดับมาตรฐานการฝึกเป็นบุคคลตามตำแหน่งหน้าที่และความชำนาญการทางทหาร จัดการแข่งขันการฝึกทหารใหม่ในระดับกองพล

1.3 ปรับรูปแบบการแข่งขันหน่วยทหารทรหดใหม่มีความสมจริงกับการปฏิบัติทางยุทธวิธีมากยิ่งขึ้น โดยให้จัดการแข่งขันในระดับกองทัพภาค รวม 5 พื้นที่ คือ หน่วยในกองทัพภาคที่ 1 - กองทัพภาคที่ 4 โดยกองทัพภาครับผิดชอบจัดการแข่งขัน และหน่วยนอกกองทัพภาค โดยกรมยุทธศึกษาทหารบกรับผิดชอบจัดการแข่งขัน

1.4 ยกระดับมาตรฐานการฝึกหน่วยทหารขนาดเล็ก ด้วยการขยายผลจากชุดปฏิบัติการหน่วยทหารทรหด 6 นาย จำนวน 2 ชุดปฏิบัติการ ประกอบกำลังเป็นชุดปฏิบัติการหน่วยทหารขนาดเล็ก 12 นาย ทำการฝึกและแข่งขันในระดับกองทัพภาค รวม 5 พื้นที่ คือ หน่วยในกองทัพภาคที่ 1 - กองทัพภาคที่ 4 โดยกองทัพภาครับผิดชอบจัดการแข่งขัน และหน่วยนอกกองทัพภาค โดยกรมยุทธศึกษาทหารบก รับผิดชอบจัดการแข่งขัน

1.5 ยกระดับมาตรฐานการฝึกเป็นหน่วยในภาพรวม และให้จัดการฝึกและตรวจสอบเป็นหน่วยกรมทหารราบเฉพาะกิจและกรมทหารมาเฉพาะกิจ

1.6 ให้พัฒนาระบบการฝึกของกองทัพบกอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้นำเอาบทเรียนจากการรบในทุกพื้นที่มาแก้ไขปรับปรุงและทำการฝึกกำลังพล เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ และภัยคุกคามที่กองทัพบกต้องเผชิญอยู่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2. ความมุ่งหมาย

2.1 เพื่อให้การฝึกของทุกหน่วยในกองทัพบก ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน และสอดคล้องกับแผนการจัดเตรียมและใช้กำลังทางบก สามารถเผชิญภัยคุกคามของประเทศได้ทุกรูปแบบ ในทุกโอกาสตามนโยบายการทหารกระทรวงกลาโหม นโยบายการฝึกของกองทัพบก พ.ศ.2560 - 2564 แผนพัฒนากองทัพบก ปี พ.ศ.2560 - 2564 และนโยบายการฝึกที่เน้นให้หน่วยปฏิบัติในปี พ.ศ.2560

2.2 เพื่อให้หน่วยฝึกที่ได้รับงบประมาณการฝึกจากกองทัพบก และหน่วยสนับสนุนการฝึกทุกสายงาน ใช้เป็นมาตรฐานในการวางแผนการฝึก เตรียมการฝึก ออกคำสั่งการฝึก ดำเนินการฝึก ควบคุม กำกับดูแล และประสานการปฏิบัติ ในเรื่องการสนับสนุนการฝึกให้สอดคล้องกับการฝึกแต่ละขั้นตอน เพื่อป้องกันมิให้การฝึกชะงักหรือเสียผล เพราะการสนับสนุนไม่สอดคล้องกับความต้องการในด้านการฝึก

2.3 เพื่อให้หน่วยทหารทุกเหล่าดำเนินการฝึกให้เป็นไปตามขั้นตอนการฝึก

2.4 เพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดทำคำสั่งการสนับสนุนการฝึกของหน่วยต่างๆ ต่อไป

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อเป็นเครื่องมือของผู้บังคับบัญชาและเหล่าสายวิทยาการในการกำกับดูแลการฝึกของหน่วยต่าง ๆ

3.2 เพื่อใช้สำหรับการควบคุมให้หน่วยสามารถทำการฝึกได้ครบทุกงานการฝึกตามตารางกำหนดการฝึก

3.3 เพื่อให้การฝึกของทุกงานการฝึกเป็นไปตามนโยบายการฝึกของกองทัพบก และนโยบายของผู้บังคับบัญชาอย่างเป็นรูปธรรม

4. ขอบเขต

4.1 คำสั่งฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2559 ถึง 30 กันยายน 2560

4.2 สารสำคัญของคำสั่งกล่าวถึงการฝึกต่างๆ ที่กองทัพบกกำหนดให้มีการฝึกโดยให้ทราบถึงความมุ่งหมาย ขอบเขต มาตรฐานการฝึกที่กองทัพบกต้องการ ในอันที่จะทำให้หน่วยจัดการฝึกหน่วยประเมินผล ตลอดจนหน่วยสนับสนุนต่างๆ นำไปใช้เป็นบรรทัดฐานได้

4.3 การฝึกประจำปี พ.ศ.2560 ประกอบไปด้วยงานการฝึกหลัก ดังนี้

4.3.1 การฝึกตามวงรอบประจำปี 2560

- การฝึกตามหลักสูตรครุทหารใหม่และสิบตรีกองประจำการ
- การฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปและการฝึกทหารใหม่เฉพาะหน้าที่
- การฝึกเป็นหน่วย หมู่ ตอน หมวด
- การฝึกเป็นหน่วยกองร้อย
- การฝึกเป็นหน่วยกองพัน
- การฝึกและตรวจสอบ ณ ศูนย์ฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบก (กรม ร./ม. (ฉก.))
- การฝึกตามหน้าที่
- การฝึกเดินทางไกลและพักแรม
- การตรวจและประเมินผลการฝึกของเหล่าสายวิทยาการ
- การฝึกซักซ้อมและทดสอบแผนป้องกันประเทศและการปฏิบัติการในพื้นที่ส่วนหลัง
- การฝึกพร้อม กองทัพบก - กองทัพเรือ - กองทัพอากาศ
- การตรวจสอบการฝึกของทหารเหล่าดุริยางค์
- การฝึกการเคลื่อนย้ายหน่วย ถ.ม 48 A 5, M 60
- การฝึกของหน่วยพร้อมรบเคลื่อนที่เร็วของกองทัพบก
- การฝึกกองร้อยเตรียมพร้อม กองทัพภาค
- การฝึกเป็นหน่วยกรมเป้าหมาย (กรมทหารราบเฉพาะกิจ)
- การตรวจสอบการฝึกเตรียมการหน่วยปฏิบัติพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
- การฝึกแก้ปัญหาที่บังคับการทางการส่งกำลังบำรุงกองทัพภาค
- การตรวจสอบและแข่งขันชุดปฏิบัติการหน่วยทหารขนาดเล็ก (12 นาย)
- การแข่งขันหน่วย หมู่ ตอน หมวด ของกองทัพบก

- การแข่งขันการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก
- การฝึกปัญหาที่บังคับการ
- การฝึกยิงปืนประจำปี
- การแข่งขันและตรวจสอบหน่วยกองพันของกองทัพบก

4.3.2 การฝึกพิเศษ ปี 2560

- การฝึกหลักสูตรพิเศษของกองร้อยฝึกรบพิเศษที่ 1-4
- การฝึกหน่วยทหารพราน กองทัพภาคที่ 1-4
- การฝึกเจ้าหน้าที่ควบคุมเป้าบิน (SNIPE)
- การฝึกพลประจำเครื่องมือช่วยเหลือผู้ประสบภัยและบรรเทาสาธารณภัย
- การฝึกซักซ้อมและค้นหาช่วยเหลืออากาศยานและเรือที่ประสบภัย (SAREX)
- การฝึกพักทอดม้าทรงประจำพระองค์นอกที่ตั้ง
- การฝึกพักทอดม้าของหน่วย กองพันทหารม้าที่ 29 รักษาพระองค์
- การถวายเป็นการทรงม้าในที่ตั้ง
- การฝึกหลักสูตรการควบคุมฝูงชนของกองทัพบก
- การฝึกและตรวจสอบการฝึกกองร้อยเครื่องยิงหนัก
- การฝึกเรดาร์แจ้งเตือนภัยทางอากาศ ณ จุดที่กำหนด
- การฝึกบินต่อเนื่องด้วยกล้องมองเห็นในเวลากลางคืน (NVG)
- การฝึกร่วม หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ - ศูนย์การบินทหารบก
- การฝึกหน่วยทหารขนาดเล็ก กองทัพภาค
- การฝึกยิงปืนด้วยกระสุนพิเศษ
- การฝึกทบทวน UAV
- การฝึกเจ้าหน้าที่ทำลายล้างวัตถุระเบิด
- การฝึกผู้ชำนาญการทหารราบ
- การแข่งขันหน่วยทหารทรหด ของกองทัพบก
- การแข่งขันทหารพราน ของกองทัพบก
- การฝึกพลซบยานเกราะล้ออย่างทางยุทธวิธี
- การฝึกหลักสูตรพลซุ่มยิง
- การฝึกอบรมช่างยานยนต์ล้อและสายพาน
- การตรวจการฝึก โดย กรมยุทธศึกษาทหารบก
- การประกันคุณภาพการฝึก
- การสัมมนาการฝึก

4.3.3 การฝึกงานในหน้าที่

- การฝึกหลักสูตรทหารเสือ รุ่นที่ 21
- การฝึกหลักสูตรทหารมหาดเล็กราชวัลลภา

4.3.4 การฝึกโดยความริเริ่มของหน่วย

5. แนวทางการปฏิบัติ

5.1 ให้นำเอานโยบายการฝึกของกองทัพบก พ.ศ.2560-2564, แผนแม่บทการพัฒนาหน่วย/เหล่า, นโยบายหรือการสั่งการเพิ่มเติมของผู้บังคับบัญชา รวมถึงแนวทางของสถานการณ์ในปัจจุบัน ในโอกาสต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกมาใช้ในการวางแผนการฝึกและการจัดการฝึกทุกขั้นตอน ทั้งนี้กรมยุทธศึกษาทหารบกได้กำหนดห้วงการปฏิบัติในการฝึก ตามผนวก ก การจัดการฝึก (การฝึกในที่ตั้งหน่วยและการฝึกนอกที่ตั้ง) และการดำเนินการตรวจสอบตามผนวก ข การดำเนินการฝึกตามผนวก ค ซึ่งประกอบด้วย การฝึกตามวงรอบประจำปี การฝึกพิเศษ และ การฝึกงานในหน้าที่ โดยให้ยึดถือการตรวจการฝึกและการสนับสนุนการฝึกตามผนวกท้ายคำสั่งนี้ และเรื่องใดที่ไม่ได้กล่าวไว้ให้ยึดถือระเบียบ คำสั่ง ระเบียบประจำวัน หนังสือสั่งการที่อ้างถึงและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

5.2 ให้ผู้บังคับหน่วยทุกระดับ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการฝึกหลักของหน่วยกวดขันการจัดการฝึกแบบประกันคุณภาพ และให้รู้จักวิธีในการประเมินตนเอง มุ่งเน้นเนื้อหาสาระที่ต้องปฏิบัติงานจริง หรือสามารถทำการรบได้จริง หลีกเลี่ยงการบรรยายและการฝึกแบบสาธิตหรือการฝึกที่ยึดติดกับขั้นตอนหรือวิธีการเดิมๆ (Protocol Training) โดยเน้นการฝึกในเวลากลางคืน, การฝึกเป็นหน่วยทหารขนาดเล็ก และการฝึกยิงปืนทั้งในเวลากลางวันและเวลากลางคืน ทั้งนี้เมื่อหน่วยทำการฝึกแล้วให้จัดทำบทเรียนจากการฝึกเป็นหลักฐานเอกสาร เพื่อใช้ในการปรับปรุงงานการฝึกในครั้งต่อไปและเพื่อประเมินค่าการปฏิบัติงานของหน่วย

5.3 ผู้บังคับหน่วย และ ฝ่ายอำนวยการ ต้องมีส่วนร่วมในการฝึกและการแก้ปัญหา การสนับสนุนการฝึกของหน่วยรองทุกระดับหน่วย ตั้งแต่การฝึกเป็นรายบุคคลจนถึงการฝึกเป็นหน่วยทุกระดับ โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมการฝึก ระหว่างการฝึก และการสรุปบทเรียนจากการฝึกด้วยการตรวจเยี่ยมการฝึก และประเมินผลการฝึกด้วยตัวเอง

5.4 การฝึกของหน่วยกำลังประจำการ โดยให้ความสำคัญกับการฝึกเป็นบุคคลและหน่วยทหารขนาดเล็กระดับชุดยิงและหมู่เป็นความเร่งด่วนเป็นลำดับแรกจนถึงระดับกองร้อย และทำการฝึกในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยเมื่อมีเหตุการณ์ โดยอย่างน้อยที่สุดให้มีการฝึกโดยไม่ใช้กำลัง (TEWT) ในทุกระดับหน่วยที่ทำได้ และให้มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติการในเวลากลางคืนในทุกงานการฝึก โดยเฉพาะการฝึกหน่วยทหารขนาดเล็ก เพื่อให้กำลังพลเกิดความคุ้นเคยกับการปฏิบัติการในเวลากลางคืน และในห้วงทัศนวิสัยจำกัด เพื่อให้สามารถปฏิบัติการได้ทั้งเป็นบุคคลและเป็นหน่วยอย่างมีประสิทธิภาพ

5.5 เพื่อให้งานการฝึกในปี พ.ศ.2560 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด สอดคล้องกับการสั่งการ และนโยบายของผู้บัญชาการทหารบก ดังนั้น จึงกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

5.5.1 การวางแผนการจัดการฝึกเป็นบุคคลและการฝึกเป็นหน่วยทุกระดับหน่วย ให้ใช้หลักนิยมการฝึกของกองทัพบก ว่าด้วยการฝึกกำลังทหาร พ.ศ.2547 (รส.25-100) ซึ่งกล่าวถึงหลักการฝึก 10 ประการ และฝึกตามแนวทางที่เน้นผลการปฏิบัติ ตามคู่มือราชการสนามว่าด้วยวิธีเตรียมการและดำเนินการฝึกที่เน้นผลการปฏิบัติ พ.ศ.2531 (รส.21 - 6) โดยจะต้องดำเนินการฝึกให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการฝึก ทั้งนี้หน่วยต้องทำการทดสอบความรู้ของกำลังพลตามตำแหน่งทุกนาย ก่อนเข้ารับการฝึก/ตรวจสอบ/แข่งขันทุกครั้ง เพื่อกระตุ้นให้กำลังพลเกิดความกระตือรือร้นในการเตรียมตัวเข้ารับการฝึก สามารถนำทักษะความรู้ตามตำแหน่งไปใช้ในการฝึกและผ่านตามมาตรฐานการ

ฝึกที่กองทัพบกกำหนด และเมื่อจบการฝึกแล้วให้ทำการทบทวนหลังการปฏิบัติ (ทลป.) ตามคู่มือการฝึก ว่าด้วยคำแนะนำการทบทวนหลังการปฏิบัติสำหรับผู้บังคับหน่วย พ.ศ.2544 (คฝ.25 - 20) เป็นเครื่องมือช่วยในการประเมินผลในทุกขั้นตอนการฝึก

5.5.2 การฝึกทหารใหม่ ต้องยึดถือตามระเบียบและหลักสูตรการฝึก ตลอดจนการฝึกเพิ่มเติมในเรื่องที่สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยและกิจที่ทหารจะต้องนำไปใช้ในการปฏิบัติ ตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ โดยหน่วยจะต้องคัดเลือก ผู้ฝึก และครูฝึก ที่มีความรู้ความสามารถในการสอน/ฝึก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความสำคัญ และกำกับดูแลให้เป็นไปตามนโยบายอย่างใกล้ชิด โดยนำเอาทรัพยากรหรือเครื่องช่วยฝึกที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ให้มีการอบรมปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเฟื่องเลี้ยงในเรื่องสวัสดิการอย่างเหมาะสมหากมีการพิจารณาการลงโทษต้องปฏิบัติตามประมวลวินัยทหาร ห้ามไม่ให้มีการทำร้ายร่างกายโดยเด็ดขาด สำหรับในปี พ.ศ. 2560 กองทัพบกมีนโยบายให้จัดการแข่งขันการตรวจสอบการฝึกทหารใหม่ในระดับกองพล สำหรับการฝึกทหารใหม่ทั้ง 2 ผลัด

5.5.3 การฝึกหน่วยทหารขนาดเล็กกองทัพภาค โดยให้กองทัพภาคเป็นหน่วยรับผิดชอบในการจัดการฝึกให้กับกำลังพลภายในกองทัพภาค โดยใช้หลักสูตรที่ได้ร่วมจัดทำขึ้นซึ่งแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ การฝึกทบทวนครูฝึกของกองร้อยฝึกรบพิเศษกองทัพภาค และการฝึกกำลังพลภายในกองทัพภาค โดยครูฝึกกองร้อยฝึกรบพิเศษกองทัพภาค ทำการฝึกในพื้นที่ของกองร้อยฝึกรบพิเศษ กองทัพภาคเป็นการสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้กำลังพลของกองทัพบก มีการพัฒนาทักษะและขีดความสามารถการปฏิบัติการรบอย่างต่อเนื่อง ให้มีขีดความสามารถในการลาดตระเวนหาข่าวและลาดตระเวนรบ, การปฏิบัติ การพิเศษในพื้นที่เมือง เป็นต้น รวมทั้งให้จัดกำลังพลภายในชุดดังกล่าวเข้ารับการฝึกหลักสูตร พลแม่นปืนที่เปิดสอน โดยศูนย์การทหารราบ เมื่อสามารถกระทำได้

การจัดการฝึกของกองทัพบกประจำปี 2560

1. ความมุ่งหมาย

1.1 เพื่อให้หน่วยและเหล่าสายวิทยาการที่เกี่ยวข้องกับการฝึก ได้จัดให้มีการวางแผนการฝึก การเตรียมการฝึก การดำเนินการฝึก และการประเมินผลการฝึก ได้อย่างเหมาะสมเป็นขั้นตอน

1.2 เพื่อนำไปสู่ผลของการฝึกที่ได้มาตรฐานตามที่กองทัพบกกำหนด

1.3 เพื่อปรับปรุงการฝึกให้มีความสอดคล้องกับภารกิจและวัตถุประสงค์ที่ต้องการของกองทัพบก

1.4 เพื่อเป็นแนวทางการตรวจการฝึกของชุดตรวจทุกระดับ

2. การจัดการฝึก

การวางแผน การอำนวยการหรือการปฏิบัติการฝึกและการกำกับดูแล เพื่อที่จะให้บรรลุภารกิจการฝึกตามที่ได้รับมอบตามความต้องการในเวลาที่กำหนด มิใช่เป็นการนำกำลังพลไปฝึกให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักสูตรอย่างเดียวเท่านั้น แต่ผู้บังคับหน่วยและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกจะต้องพิจารณาถึง วัตถุประสงค์ การฝึก, มาตรฐานการฝึก, เครื่องช่วยฝึก, สิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวก, สภาวะแวดล้อมของการฝึก และการประเมินผลการฝึก รวมทั้งงบประมาณต่างๆ ที่ได้รับสนับสนุนการฝึกด้วย ดังนั้นเพื่อให้การฝึกมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเสริมสร้างขีดความสามารถได้ตามมาตรฐานการฝึกที่กำหนด จึงให้จัดการฝึกแบบมุ่งเน้นการฝึกส่วนบุคคล โดยให้หน่วยจัดการฝึกตามขั้นตอนต่างๆ ตามระเบียบและหลักสูตรฯที่กำหนดให้ครอบคลุมการฝึกเป็นหน่วยทุกระดับให้หน่วยจัดการฝึกกำหนดตารางการฝึกในที่ตั้งปกติ ให้มีการฝึกกิจเฉพาะเป็นหน่วยตามรูปแบบทางยุทธวิธีมาตรฐาน แบบย่นระยะและทดเวลาทุกเรื่องตามระเบียบและหลักสูตร โดยเน้นกิจเฉพาะที่สำคัญที่จะตอบสนองภารกิจของหน่วยเป็นหลัก สำหรับการฝึกและตรวจสอบการฝึกในสนาม ให้หน่วยจัดการฝึก จัดทำระเบียบและหลักสูตรตามภารกิจที่ได้รับมอบจากกองทัพบก โดยเลือกกิจเฉพาะที่สำคัญและรูปแบบทางยุทธวิธี ตลอดจนรูปแบบการรบหรือการปฏิบัติภารกิจอื่นๆ ที่ไม่ใช้การรบ

การดำเนินการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไป

1. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้ทหารใหม่เป็นรายบุคคลในทุกเหล่าของกองทัพบกได้รับการฝึกศึกษาในวิชาการทหารเบื้องต้น เพื่อนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการรับการฝึกและศึกษาในหลักสูตรการฝึกเฉพาะหน้าที่ หรือการฝึกเป็นหน่วยต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปรับสภาพร่างกายและจิตใจเพื่อเปลี่ยนสภาพจากบุคคลพลเรือนมาเป็นทหาร

2. วัตถุประสงค์

2.1 ฝึกฝนใหม่มีความรู้ในวิชาการทหารเบื้องต้นที่ทหารจำเป็นต้องทราบในวิชาต่างๆ คือ วิชาทหารทั่วไป วิชาการใช้อาวุธ และวิชายุทธวิธี

2.2 เพื่อให้ทราบถึงลักษณะและท่าทางของทหารที่จะนำไปปรับปรุงตนเองใหม่มีความคุ้นเคยกับชีวิตทหารและให้เรียนรู้ถึงวิธีปฏิบัติตน เพื่อการอยู่และการปฏิบัติงานร่วมกันภายในหน่วยทหาร

2.3 เพื่อให้ทราบถึงแบบธรรมเนียมของทหารที่จำเป็นจะต้องนำไปใช้ประพฤติและปฏิบัติงานตลอดเวลาที่รับราชการอยู่ในกองประจำการ

2.4 เพื่อปลูกฝังจิตใจให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีอุดมการณ์แห่งความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.5 เพื่อปลูกฝังให้มีกิริยามารยาทที่ดีงาม เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม เป็นพลเมืองดีของประเทศ เพื่อให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของประชาชน ตลอดจนเป็นผู้นำของท้องถิ่นได้เมื่อปลดจากกองประจำการแล้ว

2.6 เพื่อเสริมสร้างใหม่มีความสมบูรณ์แข็งแรงทางร่างกายและจิตใจ สามารถอดทนต่อการปฏิบัติงานได้อย่างตรากตรำและทรหด ภายใต้ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของทหารในทุกกรณี

3. ขอบเขตการฝึก

3.1 ให้ใช้ระเบียบและหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไป สำหรับทหารทุกเหล่าของกองทัพบก (10 สัปดาห์) พ.ศ.2551 ซึ่งในปี 51 นั้นได้ปรับปรุงโดยมุ่งเน้นให้ทหารใหม่มีทักษะเป็นบุคคลและเรื่องที่ต้องนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่ต้องใช้ในการปฏิบัติภารกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ เช่น ทักษะในเรื่องการสังเกตและการสะกดรอย ทักษะในการยิงปืนประกอบการณ์เคลื่อนที่ (เปนคู) การใช้ทัศนะสัญญาณ การลาดตระเวนเส้นทางและการระวังป้องกันตนเองขณะอยู่ในที่สาธารณะ และความรู้ในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

3.2 ทหารใหม่จะได้นำความรู้ในการฝึกต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการฝึกเป็นหน่วย หมู่ ตอน หมวด, กองร้อย และกองพัน ในโอกาสต่อไป

3.3 การอบรมในระหว่างการฝึกหลักสูตรทหารใหม่ ผู้บังคับหน่วยจะต้องพยายามเข้มงวด กวดขันให้มีการอบรมอย่างจริงจัง โดยการอบรมนั้นต้องดำเนินการให้ทหารใหม่ได้เข้าใจถึงเหตุและผลในเรื่องต่าง ๆ มากกว่าการรับรู้ด้วยการสอนให้ท่องจำ รวมทั้งต้องทำการอบรมให้ได้ผล ดังนี้

3.3.1 ให้ทุกหน่วยเน้นความรู้ด้านประวัติศาสตร์ ความเปนมมาของชาติไทย หรือประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในการอบรมทหารกองประจำการ (รวมทั้งทหารใหม่) และให้หน่วยได้นำทหารกองประจำการเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นการปลูกฝัง และสร้างความภูมิใจในความเปนมมาชาติไทยให้เกิดขึ้น

3.3.2 มีความรู้ดี มีจิตใจและความประพฤติดี มีความสำนึกในคุณค่าของสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทำให้เกิดกำลังใจที่จะต่อสู้เพื่อป้องกันประเทศชาติ และสถาบันต่างๆ ไว้อย่างไม่คำนึงถึงชีวิตตน ซึ่งนับว่าเป็นการปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองให้แก่ทหารอีกด้วย

3.3.3 ปลูกฝังให้ทหารทุกคนมีอุดมการณ์ในการต่อสู้ เกิดความภูมิใจในศักดิ์ศรีของหน่วยและกองทัพมีความภูมิใจในความกล้าหาญและความเสียสละของบรรพบุรุษที่รักษาความเปนมมาชาติไทยเอาไว้ได้ และพร้อมที่จะเสียสละแม้แต่ชีวิตเพื่อประเทศชาติ

3.4 ในการฝึกทหารใหม่ หน่วยต้องให้ความสำคัญตั้งแต่การฝึกครุฑทหารใหม่ทั้งนี้หน่วยจะละเลยไม่ทำการฝึกไม่ได้ ผู้บังคับบัญชาโดยตรงต้องกำกับดูแลและกวดขันให้ดำเนินการอย่างใดผล

3.5 จัดการให้ทหารใหม่ได้รับการฝึกอย่างเป็นขั้นตอน จนสามารถปรับสภาพตนเองให้คุ้นเคยกับการฝึก โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งต่อร่างกายและจิตใจ

3.6 ให้ทุกหน่วยยึดถือแนวทางในการปฏิบัติในการป้องกันอันตรายเนื่องจากความรอนตามคำสั่ง ทบ.(เฉพาะ) ที่ 505/57 ลง 1 พ.ค.57 เรื่อง การป้องกันและเผาระวังการบาดเจ็บจากความรอนในการฝึกทหารใหม่

3.7 ให้ทหารใหม่ได้มีการทบทวนหลังการปฏิบัติทุกครั้งเมื่อทำการฝึกเสร็จสิ้นในแต่ละครั้ง เพื่อพัฒนาการฝึกของทหารใหม่ตามแนวทางการฝึกที่เน้นผลการปฏิบัติ

นโยบายการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก

1. นโยบายทั่วไป

1.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทหารใหม่ทั้งปวง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น จนถึงผู้ฝึกทหารใหม่ จะต้องได้รับทราบนโยบายการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบกโดยถ่องแท้และถูกต้องตรงกันกับจะต้องปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

1.2 ในด้านจิตใจ จะต้องทำการฝึกเพื่อเสริมสร้างให้ทหารกองประจำการรวมถึงครอบครัว บังเกิดความรักความผูกพันและความศรัทธาต่อครูฝึก ผู้ฝึก ผู้บังคับบัญชาและหน่วยเป็นส่วนรวมอันจะเป็นผลให้ชายไทยมีความเต็มใจและสมัครใจเข้ารับใช้ชาติในการเป็นทหาร มีความเสียสละ และอดทนไม่ย่อท้อต่อการฝึก มีวินัย และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจนครบระยะเวลาประจำการที่กำหนด

1.3 หลักสูตรการฝึกทหารใหม่ จะต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้ทันสมัย และเสริมสร้างความชำนาญในการปฏิบัติด้วยระยะเวลาอันสั้นที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ และการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ เพื่อใช้ในการฝึกตามหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ ให้ถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในความเร่งด่วนอันดับแรก

1.4 การลงทัณฑ์ทหารกองประจำการที่กระทำผิดวินัยทหาร ให้ดำเนินการตามวิธีการและตามอำนาจการลงทัณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลวินัยทหาร ซึ่งมี 5 สถาน ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กัก ชัง และจำขัง เท่านั้น ห้ามใช้วิธีการลงทัณฑ์ที่นอกเหนือจากนี้โดยเด็ดขาด

2. นโยบายเฉพาะ

2.1 กรมยุทธศึกษาทหารบก

2.1.1 กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในรายละเอียดเพิ่มเติม รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายนี้ และให้ข้อเสนอแนะทางปฏิบัติ ในการปรับปรุงระบบการฝึกทหารใหม่ต่อกองทัพบกอย่างต่อเนื่อง

2.1.2 ดำเนินการให้มีโสตทัศนอุปกรณ์และเอกสารคู่มือผู้ฝึกทหารใหม่ เพื่อแจกจ่ายให้หน่วยใช้ในการฝึกสอนผู้ฝึกทหารใหม่ให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติในการฝึกทหารใหม่อย่างทั่วถึง

2.1.3 ดำเนินการให้มีการประชุมสัมมนาหรือชี้แจงผู้ฝึกทหารใหม่ทุกหน่วยและทุกผลัด เพื่อให้ทราบและปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบกอย่างถูกต้อง

2.1.4 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ และกำหนดความต้องการทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการฝึกตามหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ให้สอดคล้องกับความจำเป็นอย่างเพียงพอ

2.2 ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

2.2.1 จะต้องให้ความสนใจและกำกับดูแลการฝึกตามหลักสูตรการฝึกทหารใหม่โดยใกล้ชิด เพื่อให้มั่นใจว่าทหารกองประจำการได้รับการปฏิบัติ และได้รับการฝึกให้เป็นไปตามนโยบายกองทัพบกอย่างแท้จริง และมีผลการฝึกเป็นไปตามเกณฑ์ที่กองทัพบกกำหนด

2.2.2 ให้เฟื่องเลี้ยงในด้านสวัสดิการ ความเป็นอยู่ และขวัญของทหารกองประจำการกับการปฏิบัติของผู้รับผิดชอบในการลงทัณฑ์ทหารกองประจำการเป็นพิเศษ รวมทั้งกำกับดูแลการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรที่กองทัพบกสนับสนุนให้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการฝึก

2.2.3 ให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงระบบการฝึกทหารใหม่ต่อกองทัพบกอย่างต่อเนื่อง

2.3 ผู้บังคับหน่วยฝึกทหารใหม่

2.3.1 อำนวยการฝึกและจัดการฝึก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทัพบกและกรมยุทธศึกษาทหารบกกำหนด เฟื่องเลี้ยงเป็นพิเศษในการคัดเลือกให้ได้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ฝึก ผู้ช่วยผู้ฝึก ครูฝึกชั้นนายสิบ และครูทหารใหม่ที่เหมาะสม และเป็นไปตามคุณสมบัติที่กองทัพบกกำหนดอย่างแท้จริง

2.3.2 ดำเนินการเพื่อให้ผู้ฝึกทหารใหม่และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบนโยบายการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบกที่ถูกต้อง และกำกับดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายโดยใกล้ชิด และเข้มงวด

2.3.3 เอาใจใส่ในการให้ความรู้ คำแนะนำ และการฝึกอบรมแก่ผู้ฝึกทหารใหม่และผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง ถึงวิธีการปฏิบัติในการฝึกที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งให้การดูแลบำรุงขวัญกับให้การสนับสนุนการฝึกแก่ผู้ฝึกทหารใหม่อย่างเต็มขีดความสามารถ

2.3.4 ให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงระบบการฝึกทหารใหม่ต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นอย่างต่อเนื่อง

2.4 ผู้ฝึกทหารใหม่

2.4.1 ศึกษาให้ทราบโดยถ่องแท้ถึง นโยบายการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก คำสั่งตลอดจนระเบียบหลักสูตร และหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทหารใหม่ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ช่วยผู้ฝึก ครูฝึก ชั้นนายสิบ และครูทหารใหม่ทราบ

2.4.2 ปฏิบัติตามนโยบายการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก และกำกับดูแลการปฏิบัติของผู้ช่วยผู้ฝึก ครูฝึกชั้นนายสิบ และครูทหารใหม่ ให้เป็นไปตามนโยบายโดยใกล้ชิดและเข้มงวด

2.4.3 จะต้องเสียสละและทุ่มเทเพื่อดำเนินการฝึกให้เป็นไปตามหลักสูตรและคำสั่งของหน่วยฝึก รวมทั้งดูแลเอาใจใส่ทหารกองประจำการเป็นรายบุคคลด้วยตนเองตลอดเวลา เพื่อให้ทราบถึงสภาพผลการฝึกความเป็นอยู่ร่างกายและจิตใจตลอดจนสภาพทางด้านขวัญ ในอันที่จะได้ใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงแก้ไขการฝึกให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายของเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก

1. การฝึกทหารใหม่ เป็นการฝึกพื้นฐานเบื้องต้น เพื่อปรับสภาพจากบุคคลพลเรือนให้เป็นทหาร ดังนั้น การฝึกในห้วง 4 สัปดาห์แรก จะต้องใช้เวลาทหารใหม่ได้ปรับตัว โดยให้เริ่มทำการฝึกจากเรื่องง่ายๆ และเบาๆ เช่น ทำการฝึกอบรมวิชาที่สามารถเรียนทางทฤษฎีในห้องเรียนเสริมด้วยการนำวิทยาศาสตร์การกีฬามาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างกล้ามเนื้อและความแข็งแรงของแต่ละบุคคลให้มีความพร้อม แล้วจึงค่อยๆ เพิ่มระดับความเข้มข้นของการฝึกที่ต้องใช้กำลังร่างกายตามระเบียบและหลักสูตรการฝึกในสัปดาห์ต่อไป

2. การฝึกอบรม จะต้องเน้นให้ทหารใหม่รู้จักคิด และมีความเข้าใจในเรื่องที่ทำการฝึกอบรมอย่างแท้จริงมากกว่าการท่องจำ โดยครูผู้ฝึกอบรมจะต้องชี้แจงให้ทหารใหม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์ และจะต้องฝึกให้ทหารใหม่มีทักษะความชำนาญในการปฏิบัติให้สามารถนำไปใช้งานได้จริง

3. การฝึกทางยุทธวิธี ครูผู้ฝึกอบรมจะต้องอธิบายให้ทหารใหม่เข้าใจภาพรวมองค์ประกอบของสนามรบ อธิบายการปฏิบัติของแต่ละส่วน และชี้แจงการปฏิบัติของตัวทหารใหม่ในแต่ละขั้นตอนจะอยู่ที่ไหน และจะต้องปฏิบัติอย่างไร ด้วยเหตุผลอะไร โดยจะต้องอธิบายประกอบภูมิประเทศจำลอง แผนภาพ เพื่อให้ทหารใหม่เข้าใจและเห็นภาพการปฏิบัติทางยุทธวิธี

4. การป้องกันการบาดเจ็บจากความร้อน (Heat Stroke) ทุกหน่วยฝึกต้องระมัดระวังเรื่องการบาดเจ็บจากความร้อน โดยเฉพาะในห้วงการฝึกสัปดาห์ที่ 1-3 ของการฝึก หน่วยฝึกและตัวทหารใหม่จะต้องปฏิบัติตามคู่มือและคำแนะนำการป้องกันการบาดเจ็บจากความร้อนของกรมแพทย์ทหารบกอย่างเคร่งครัด จะต้องกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไข กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินจะต้องสามารถส่งตัวผู้เจ็บป่วยไปยังโรงพยาบาลอย่างทันท่วงที เพื่อมิให้ทหารใหม่เสียชีวิต

5. ผู้บังคับหน่วย และผู้บังคับหน่วยฝึกทหารใหม่ ตลอดจนผู้ฝึกและครูทหารใหม่ต้องบังคับบัญชา ปกครองดูแลการฝึกทหารใหม่ ตลอดจนสวัสดิการความเป็นอยู่ รวมทั้งขวัญและกำลังใจของทหารใหม่อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สำหรับการลงทัณฑ์ทหารใหม่ที่กระทำความผิดวินัยทหารจะต้องดำเนินการตามวิธีการและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในประมวลวินัยทหารอย่างเคร่งครัด ซึ่งกำหนดการลงทัณฑ์ไว้ 5 สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กัก ชัง และจำขัง ห้ามใช้วิธีการลงทัณฑ์ที่นอกเหนือจากนี้โดยเฉพาะการทำร้ายร่างกายทหารใหม่จะต้องไม่เกิดขึ้นอย่างเด็ดขาด

หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการฝึก

1. กรมยุทธการทหารบก

รับผิดชอบในการจัดทำนโยบายการฝึกและออกคำสั่งการฝึก เพื่อให้หน่วยที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการในรายละเอียด รวมทั้งการประสานการปฏิบัติกับหน่วยในกองทัพบกตลอดจนส่วนราชการอื่นๆ ทั้งในและนอกกระทรวงกลาโหม รวมทั้งมิตรประเทศ

2. กรมยุทธศึกษาทหารบก

เป็นหน่วยหลักที่รับผิดชอบงานด้านการฝึกของกองทัพบก โดยน่านโยบายการฝึกของกองทัพบกมาแปลงเป็นคำสั่งการฝึกประจำปี (เริ่มเดือนตุลาคม-กันยายน ปีต่อไป) ให้หน่วยขึ้นตรงของกองทัพบกนำไปปฏิบัติตลอดจนรับผิดชอบในการเสนอความต้องการงบประมาณ สิ่งอุปกรณ์ ประเภทที่ 3 สิ่งอุปกรณ์ประเภทที่ 5 เครื่องช่วยฝึก และเอกสาร ตำราจากกองทัพบก เพื่อสนับสนุนให้หน่วยต่างๆ ในกองทัพบก รวมทั้งการจัดชุดตรวจประเมินผลการฝึกของหน่วยต่างๆ ด้วย

3. สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง

รับผิดชอบการฝึกของหน่วยระดับกองพลขึ้นไป รวมทั้งการดำเนินการวิจัยพัฒนา และกำหนดหลักนิยมในทางวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

4. กรมฝ่ายเสนาธิการ กรมฝ่ายยุทธบริการและกรมฝ่ายกิจการพิเศษ

ให้ข้อเสนอแนะในฐานะฝ่ายอำนวยการ และฝ่ายกิจการพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการฝึก

5. เหล่าสายวิทยาการ

พัฒนาหลักนิยม เอกสาร ตำรา เครื่องช่วยฝึก กำกับดูแลการฝึกของ หน่วยในฐานะ หัวหน้าเหล่าสายวิทยาการตลอดจนเสนอแผนงานพัฒนาเหล่าที่รับผิดชอบ

6. หน่วยขึ้นตรงกองทัพบก

นำคำสั่งการฝึกประจำปีไปวางแผน และออกคำสั่งการฝึกประจำปีของหน่วยให้ สอดคล้องกับคำสั่งการฝึกประจำปีของกองทัพบก ตลอดจน ควบคุม อำนวยการ กำกับดูแล การฝึก ต่างๆของหน่วยรองให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว

หลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก

หลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไป สำหรับทหารทุกเหล่าของกองทัพบก กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการฝึกอบรมทหารใหม่ที่เพิ่งเข้ามารับราชการทหารตามพระราชบัญญัติ ราชการ พ.ศ.2497 โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้ทหารใหม่ในทุกเหล่าของกองทัพบกได้รับการฝึกศึกษา ในวิชาการทหารเบื้องต้นเป็นรายบุคคลให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการรับ การฝึกศึกษาในหลักสูตรการฝึกเบื้องต้นสูงของแต่ละเหล่าต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

1. วัตถุประสงค์

หลักสูตรการฝึกนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมพลทหารที่ยังไม่เคยรับราชการทหารมาก่อน ให้มีความรู้ในวิชาการทหารเบื้องต้นที่ทหารใหม่ทุกเหล่าของกองทัพบกจะต้องรู้เหมือนกันทั้งหมด เพื่อ ปรับสภาพทางร่างกายและทางจิตใจจากการดำเนินชีวิตแบบพลเรือนมาเป็นการดำเนินชีวิตแบบ ทหารในกรณีต่อไปนี้

1.1 เพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะและท่าทางของทหารที่จะนำไปปรับปรุงตนเองให้ มีความคุ้นเคยกับชีวิตแบบทหารกับให้เรียนรู้ถึงวิธีปฏิบัติตนเพื่อการอยู่และปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่าง มีระบบและเป็นระเบียบ

1.2 เพื่อให้ทราบถึงแบบธรรมเนียมของทหารที่จำเป็นจะต้องนำไปใช้ประพฤติปฏิบัติ ตนตลอดทั้งเวลาที่รับราชการอยู่ในกองประจำการและในขณะที่เป็นทหารกองหนุน

1.3 เพื่อปลูกฝังจิตใจให้มีคุณธรรมที่ดีงาม ซึ่งจะเป็นเครื่องส่งเสริมให้ทหารใหม่ เป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อกองทัพบก มีอุดมการณ์ เพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชน

1.4 เพื่อปลูกฝังให้มีส่วนร่วมและรักษาไว้ซึ่งระบบการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

1.5 เพื่อปลูกฝังให้มีกิริยามารยาทที่ดีงาม เป็นผู้มีวินัยและขยันขันแข็งเป็นผู้มีคุณค่าทางสังคม เป็นพลเมืองดีของประเทศ และเป็นทีเลื่อมใสศรัทธาจากประชาชน ตลอดจนจนให้สามารถเป็นผู้นำของท้องถิ่นได้เมื่อปลดออกจากกองประจำการไปแล้ว

1.6 เพื่อเสริมสร้างให้มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงเป็นมาตรฐานเดียวกัน อดทนต่อการปฏิบัติงานอย่างตรากตรำและทรหด และปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ได้ทั้งยามสงบและยามสงคราม

2. เรื่องที่ทำการฝึก

การฝึกฝนให้มีความรู้ในวิชาการทหารเบื้องต้นที่ทหารทุกเหล่าจำเป็นต้องรู้ในวิชาการต่างๆ ดังต่อไปนี้คือ

2.1 วิชาทหารทั่วไป : เพื่อให้ทหารใหม่มีความรู้ในเรื่องการติดต่อสื่อสาร รู้จักหลักและวิธีในการติดต่อสื่อสารประเภททางสายและวิทยุ วิธีรับ-ส่งข่าวและการใช้ทัศนสัญญาณเสียงสัญญาณ การข่าวเบื้องต้น มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการข่าวทางทหารให้มากพอแก่ความจำเป็นเท่าที่พลทหารควรจะต้องทราบ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนในสนามรบได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีทักษะในการเป็นคนช่างสังเกตและมีทักษะเบื้องต้นในการสะกดรอย การอ่านแผนที่และการใช้เข็มทิศให้เพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติหน้าที่ของพลทหารได้ การปฐมพยาบาลและสุขอนามัย รู้จักขบวนการที่สำคัญและสิ่งที่เป็นอันตรายต่อชีวิต และให้ทราบถึงแนวทางในการป้องกันและแก้ไขอันตรายที่เกิดขึ้น กบให้สามารถช่วยเหลือตนเองและเพื่อนทหารเมื่อได้รับบาดเจ็บ

2.2 วิชาการใช้อาวุธ : ให้ทหารใหม่มีความรู้ในเรื่องการใช้อาวุธประจำกาย ลูกกระเบิดขว้าง การใช้ดาบปลายปืน และการปรนนิบัติบำรุงอาวุธยุทโธปกรณ์ ทราบถึงคุณลักษณะทั่วไป การถอดประกอบ การทำงานของเครื่องกลไก การระวังรักษา และการทำความสะอาด ตลอดจนฝึกให้ทำการยิงปืนได้อย่างแม่นยำ มีความรู้ในเรื่องคุณลักษณะและขีดความสามารถของลูกกระเบิดขว้าง โดยเน้นให้สามารถขว้างลูกกระเบิดขว้างได้อย่างแม่นยำ ให้ทหารใหม่มีความรู้และมีความคุ้นเคยในการใช้ดาบปลายปืนต่อสู้กับข้าศึกในระยะประชิดได้ทุกลักษณะ ทั้งนี้เป็นการการฝึกให้ทหารใหม่รู้จักและสามารถปฏิบัติในขั้นพื้นฐานได้ โดยเน้นเพียงความแข็งแรงและความแม่นยำในการปฏิบัติ สำหรับความชำนาญและความคล่องแคล่วนั้นให้ทำการฝึกเพิ่มเติมในวิชากายบริหาร/ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว

2.3 วิชายุทธวิธี : ให้ทหารใหม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการรบเป็นบุคคลและเป็นหน่วยในเรื่องการพรางบุคคล เครื่องสนาม และยุทธโธปกรณ์ รวมทั้งการเลือกใช้ที่กำบังและการซ่อนพรางอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้เมื่ออยู่ในสนามรบ การเรียนรู้หลักและวิธีปฏิบัติการฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางวันและกลางคืน เพื่อนำไปใช้เป็นพื้นฐานของการปฏิบัติการเป็นหน่วยทางยุทธวิธี เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการรบของทหารให้สามารถปฏิบัติการรบได้ทุกสภาพภูมิประเทศและทัศนวิสัยที่จำกัด เสริมสร้างให้ทหารใหม่แต่ละคนเกิดความมั่นใจในตัวเองในการรบในเวลากลางคืน มีความรู้และสามารถสร้างหลุมบุคคลได้ เรียนรู้ถึงลักษณะของเครื่องกีดขวางต่อต้านเป็นบุคคลและเครื่องกีดขวางต่อต้านยานพาหนะ พร้อมทั้งสามารถสร้างเครื่องกีดขวางลวดหนามได้ มีความรู้เกี่ยวกับการยิงปืนประเภทรบเคลื่อนที่ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับอาวุธประจำกายมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถปฏิบัติการยิงปืนเป็นคู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักการลาดตระเวนเบื้องต้นและทราบหน้าที่การปฏิบัติในฐานะเป็นพลลาดตระเวน โดยเฉพาะ การลาดตระเวนหาข่าวเป็นหลัก ตลอดจนฝึกให้ทหารใหม่มีจิตใจที่ไม่หวาดกลัวต่อเสียงปืน

เสียงระเบิดในสนามรบ จนกระทั่งเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้ในเรื่องการเคลื่อนที่ทางยุทธวิธี และพักแรมในสนาม โดยเฉพาะเรื่องอาหารใหม่จำเป็นจะต้องทราบและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติการรบได้จริง

3. การจัดการฝึก

3.1 ผู้บังคับหน่วยที่รับผิดชอบในการจัดทำตารางกำหนดการฝึกจะเปลี่ยนแปลงรายละเอียดบางประการตามที่กำหนดไว้ในระเบียบและหลักสูตรการฝึกนี้ได้ แต่จะต้องให้คงมีวิชาและชั่วโมงการฝึกสอนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในระเบียบและหลักสูตรการฝึกนี้ ทั้งนี้เพื่อ

3.1.1 ให้เหมาะสมกับจำนวนสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกที่มีอยู่

3.1.2 ให้เหมาะสมกับครูผู้สอนและจำนวนเครื่องช่วยฝึกที่มีอยู่

3.1.3 ให้เหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อมและสภาพลมฟ้าอากาศ

3.2 ผู้ฝึกหรือนายทหารที่รับผิดชอบในการฝึกจะต้องจัดทำตารางกำหนดการฝึกประจำวันเพื่อใช้ในการฝึกประจำวันตามปกติ

3.3 ผู้ฝึกจะต้องใช้ดุลยพินิจในการกำหนดวิธีการฝึกให้เหมาะสมกับจำนวนทหารใหม่จำนวนเครื่องช่วยฝึก และจำนวนครูที่มีอยู่ เพื่อป้องกันมิให้ทหารใหม่ต้องรอคอยการฝึกอันเนื่องมาจากความจำกัดของเครื่องช่วยฝึกและครู

3.4 ในการจัดทำตารางกำหนดการฝึก ให้ลำดับวิชาที่จะฝึกสอนจากวิชาที่ง่ายไปหายากตามลำดับ และมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.5 ผู้ฝึก ครูนายสิบ และครูทหารใหม่ เปนปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว ผู้บังคับหน่วยจะต้องพิถีพิถันในการจัดผู้ฝึก ครูนายสิบ และครูทหารใหม่ให้มีประสิทธิภาพต่อการฝึกสอนและอบรม

4. วิธีดำเนินการฝึก

4.1 การดำเนินการฝึกจะต้องยึดถือและปฏิบัติตามรายละเอียดที่กล่าวไว้ในคู่มือราชการสนามวาดด้วยวิธีเตรียมการและดำเนินการฝึกที่เนนผลการปฏิบัติ (รส.21 - 6)

4.2 พยายามให้ทหารใหม่ได้มีโอกาสปฏิบัติจริงใหม่มากกว่าการสอนด้วยปากเปล่า และให้พยายามหลีกเลี่ยงการบอกให้ทหารใหม่จดบันทึก จะทำให้ทหารใหม่เรียนรู้ได้ทันภายในเวลาที่กำหนด

4.3 การฝึกหมุนเวียนเปนวิธีการจัดการฝึกที่ดี จะช่วยให้ทหารใหม่มีความตื่นตัวสามารถฝึกสอนได้อย่างทั่วถึง และการฝึกบ่อยๆ จะช่วยให้ทหารใหม่มีโอกาสทบทวน ทำซ้ำ ทำให้เข้าใจและจดจำได้ดี

4.4 ควรทบทวนเรื่องต่างๆ ที่ได้ฝึกสอนไปแล้วให้เข้ากับเรื่องที่ทำกรฝึกสอนในโอกาสอันเหมาะสมวิธีนี้ควรพยายามกระทำใหม่มากที่สุด เช่น เมื่อทหารใหม่ได้ฝึกทาดตรง ทาหันมาแล้ว เมื่อทำการฝึกการไขอาวุธประจำกายก็ควรจะได้กวัดขันทาตรงและทาหันไปดวย เบนตน

4.5 ผู้บังคับหน่วยจะต้องควบคุมผู้ฝึกให้ทำการฝึกสอนไปตามลำดับเรื่องของแต่ละวิชาตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักฐานเตรียมการฝึกของกองทัพบก เพื่อให้ทหารใหม่ได้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

5. การจัดตั้งหน่วยฝึกทหารใหม่

5.1 การจัดตั้งหน่วยฝึกทหารใหม่ พร้อมทั้งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการฝึกตามหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไป และการฝึกทหารใหม่เฉพาะหน้าที่ ถือเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับหน่วยตั้งแตระดับกองพันหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือกองร้อยอิสระ ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งหน่วยฝึกทหารใหม่

5.2 หน่วยใดที่มียอดทหารใหม่แต่ละผลิตภัณฑ์จำนวนมากกว่า 160 นาย ให้จัดตั้งหน่วยฝึกทหารใหม่มากกว่า 1 หน่วย เพื่อให้สามารถจัดการฝึกตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. การปฐมนิเทศทหารใหม่

ห้วงระยะเวลา 1-3 วันแรกตั้งแต่ทหารใหม่เข้ามารายงานตัว ให้หน่วยฝึกทหารใหม่จัดให้มีการแนะนำชี้แจงเพื่อปรับสภาพร่างกายและจิตใจ และเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ให้เหมาะสมแล้วจึงทำการฝึกโดยให้นับเป็นเวลาในหลักสูตรการฝึกด้วย

คำแนะนำการฝึกทหารใหม่

1. ความมุ่งหมาย: คำแนะนำการฝึกทหารใหม่กรมยุทธศึกษาทหารบกฉบับนี้มีความมุ่งหมายดังนี้

1.1 เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการฝึกอบรมทหารใหม่ในทุกเหล่าของกองทัพบกที่เขามารับราชการทหาร ตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.2497

1.2 เพื่อที่จะให้ทหารใหม่ทุกเหล่าของกองทัพบกได้ฝึกศึกษาวิชาการทหารเบื้องต้นเป็นรายบุคคล ได้อย่างถูกต้องและมีมาตรฐานเดียวกันทั้งกองทัพบก

1.3 เพื่อให้ทุกหน่วยฝึกทหารใหม่ของกองทัพบกได้ดำเนินการฝึกทหารใหม่ให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และสามารถเข้ารับการฝึกในเบื้องสูงได้อย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้ฝึกทหารใหม่ เขาใจขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติในการฝึกทหารใหม่อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับนโยบายการฝึกคำสั่งการฝึกฯ คำชี้แจงต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทหารใหม่ตามที่กองทัพบกกำหนดโดยเคร่งครัด

2.2 เพื่อให้หน่วยฝึกทหารใหม่ทุกหน่วยในกองทัพบก ได้มีแนวทางในการปฏิบัติกรฝึกทหารใหม่ ที่ถูกต้อง และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งกองทัพบก

2.3 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจและประเมินผลการฝึกทหารใหม่สำหรับผู้บังคับบัญชาฝ่ายอำนวยการ และผู้ฝึกทหารใหม่

3. การจัดตั้งหน่วยฝึก

การจัดตั้งหน่วยฝึกทหารใหม่ มีความมุ่งหมายเพื่อให้มีคณะบุคคลคณะหนึ่งดำเนินการฝึก อบรม อำนวยการ กำกับดูแล รวมถึงการเตรียมการด้านธุรการ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทหารใหม่ ให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายของกองทัพบก อันจะทำให้ทหารใหม่ทุกนายในทุกเหล่าของกองทัพบกได้รับการฝึกศึกษาวิชาการทหารเบื้องต้นที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเป็นพื้นฐานที่เหมาะสมในการฝึกศึกษาหลักสูตรการฝึกของแต่ละเหล่าต่อไปได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป ทั้งนี้ การเรียกชื่อหน่วยฝึกทหารใหม่ให้ใช้ชื่อว่า “หน่วยฝึกทหารใหม่

(นามหน่วย)” เช่น “หน่วยผักทหารใหม่ ร.22 พัน.2” เพื่อให้เป็นแบบอย่างเดียวกันทั้งกองทัพบก การจัดตั้งหน่วยผักทหารใหม่หน่วยขึ้นตรงของกองทัพบก เป็นผู้พิจารณาจัดตั้งหน่วย ผักทหารใหม่ของหน่วยรองของตน ระดับหน่วยที่รับผิดชอบการผักทหารใหม่ควรเป็นหน่วยระดับ กองพันหรือเทียบเท่าขึ้นไป หน่วยขึ้นตรงกองทัพบกที่ไม่มีหน่วยรอง ให้พิจารณาฝากการผักกับหน่วย ข้างเคียง ทั้งนี้เป็นไปตามวิถุกรรมยุทธศึกษาทหารบก ที่ กท 0461/2309 ลง 30 เม.ย.44 โดยหน่วยผักทหารใหม่จะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. จำนวนทหารใหม่ใน 1 หน่วยผัก ต้องมีจำนวน 80 - 160 นาย
2. มีพื้นที่ผัก/สนามผัก สนามยิงปืนของหน่วยเอง สามารถดำเนินการผักได้ตลอดเวลา โดยไม่ต้องขอรับการสนับสนุนจากหน่วยอื่น
3. มีอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นสัดส่วน มีเอกภาพในการควบคุม บังคับบัญชาและต้องได้ตามเกณฑ์มาตรฐานตามคำสั่ง ทบ.ที่ 65/2542 ลง 3 ก.พ.42 เรื่อง การพัฒนา คุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ
4. มีเครื่องช่วยผักเพียงพอและเหมาะสมต่อจำนวนทหารใหม่ที่ได้รับการผัก
5. หน่วยผักที่ได้รับการจัดตั้งจะต้องดำเนินการผักครูทหารใหม่และทหารใหม่ทั้งสองผลัด คือ ผลัดที่ 2/59 และ ผลัดที่ 1/60 โดยไม่เปลี่ยนแปลงหน่วยผัก เว้นในงบประมาณต่อไป

4. ผู้บังคับหน่วยทุกระดับชั้น

จะต้องให้ความสำคัญต่อการผักทหารใหม่ ตั้งแต่การมอบนโยบายการผักทหารใหม่ การเตรียมการผัก การดำเนินการผัก ตลอดจนการสนับสนุนอาวุธยุทโธปกรณ์ เครื่องช่วยผัก และ ทรัพยากรในการผัก รวมทั้งต้องทำการตรวจและกำกับดูแลการผักอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทั้งนี้หน่วย ผักทหารใหม่จะต้องรวบรวมนโยบายการผักทหารใหม่แต่ละระดับและนำมาใช้เป็นแนวทางในการผัก เพื่อให้การผักทหารใหม่ของหน่วยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. เจาหน้าที่ในหน่วยผักทหารใหม่ : ประกอบด้วย ผบ.หน่วยผัก เจาหน้าที่ธุรการ ประจำหน่วยผัก ผุผัก ผุช่วยผุผัก ครุนายสิบ และครุทหารใหม่

5.1 ผบ.หน่วยผัก : จัดจากนายทหารชั้นสัญญาบัตรภายในหน่วยที่มีอาวุโสด้วย คุณวุฒิ โดยปกติแล้วควรจะเป็นผู้บังคับกองร้อยหรือบุคคลที่มียศสูงกว่าผุผักฯ โดยมีหน้าที่อำนวยการ และกำกับดูแลให้การผักเป็นไปตามความมุ่งหมายและเจตนารมณ์ของหน่วย และดำเนินการดำน ธุรการ การสนับสนุนสิ่งอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงการจัดเตรียมสิ่งอุปกรณ์ เครื่องช่วยผัก และสนามผัก เพื่อให้การผักมีประสิทธิภาพสูงสุด

5.2 เจาหน้าที่ธุรการประจำหน่วยผัก : จัดจากกำลังพลภายในหน่วย จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือ และเป็นลูกมือให้กับผู้บังคับหน่วยผัก ในการปฏิบัติงานด้านธุรการ และการสนับสนุนการผักทหารใหม่ รวมถึงงานบริการและการรักษาความปลอดภัยด้วย

5.3 ผุผัก : จัดจากผู้บังคับหมวดอาวุโสที่มีประสบการณ์ในการผัก หรืออย่างน้อยได้ผ่านการทำหน้าที่เป็นผุช่วยผุผักมาแล้ว โดยมีหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบการผักและทำหน้าที่ปกครองทหาร ใหม่พร้อมกันไปด้วย

5.4 ผุช่วยผุผัก : จัดจากผู้บังคับหมวดที่มีอาวุโสดำกว่าผุผัก หรือจ่าสิบเอกอาวุโสที่มี

ประสบการณ์ในด้านการฝึกทหารใหม่มาแล้ว โดยให้จัดตามความเหมาะสมอย่างน้อย 1 นาย

5.5 ครูนายสิบ : จัดจากนายสิบที่มีความรู้ความสามารถ มีลักษณะทางที่ดีเพื่อทำหน้าที่ฝึกสอนตามวิชาที่ได้รับมอบ และดูแลทหารใหม่อย่างใกล้ชิด โดยให้จัดครูนายสิบ 1 นาย ต่อครูทหารใหม่ 1 นาย เช่น ครูทหารใหม่ทั้งสิ้น จำนวน 15 นาย ให้จัดครูนายสิบ จำนวน 15 นาย ด้วยเช่นกัน (ยอดครูนายสิบ จะไม่รวมยอดอะไหล่ร้อยละ 20 ของจำนวนครูทหารใหม่)

5.6 ครูทหารใหม่ : จัดจากพลทหารที่สำเร็จการฝึกหลักสูตรครูทหารใหม่ เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือครูนายสิบ โดยจำนวนครูทหารใหม่ให้ถือเกณฑ์จำนวนทหารใหม่ 8 นายต่อครูทหารใหม่ 1 นาย เศษให้ตัดทิ้งและให้มียอดอะไหล่ร้อยละ 20 ของจำนวนครูทหารใหม่ของหน่วย

การดำเนินการฝึก

1. รูปแบบและลักษณะการฝึก

การฝึกทหารใหม่ให้ใช้การฝึกที่เน้นผลการปฏิบัติ โดยให้ฝึกปฏิบัติมากๆ เพื่อให้เกิดทักษะ ความชำนาญในการปฏิบัติแต่ละเรื่อง การดำเนินการในรายละเอียดจะใช้วิธีการใดนั้นผู้ฝึกทหารใหม่จะต้องใช้ดุลยพินิจในการกำหนดวิธีการฝึกให้เหมาะสมกับจำนวนทหารใหม่ จำนวนเครื่องช่วยฝึก และจำนวนครูฝึกที่มีอยู่ เพื่อป้องกันมิให้ทหารใหม่ต้องรอคอยการฝึกอันเนื่องมาจากความจำกัดของเครื่องช่วยฝึกและครูฝึก ซึ่งผู้ฝึกสามารถทำการฝึกได้ 3 แบบ คือ

- 1.1 การฝึกแบบรวมการ เช่น วิชาการสอนอบรม การฝึกแถวซิด
- 1.2 การฝึกแบบแยกการ เช่น การฝึกหมุนเวียน แยกเป็นสถานีฝึก
- 1.3 การฝึกแบบผสม (ทั้งแบบรวมการ และแยกการ)

การฝึกแบบแยกการ เป็นวิธีการฝึกที่ดีมาก ทำให้ทหารใหม่เกิดความสนใจ มีความชำนาญได้มีโอกาสใช้เครื่องช่วยฝึกอย่างทั่วถึง ไม่เกิดความเบื่อหน่าย โดยจัดทหารใหม่แบ่งออกเป็นกลุ่มหรือพวกให้มีจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวนกลุ่มที่เหมาะสมคือ 4 กลุ่ม เพื่อรับการฝึกสอนหมุนเวียน 4 วิชาๆ ละ 2 ชั่วโมงในแต่ละวันหรืออาจแบ่งเป็น 8 กลุ่มวิชาๆ ละ 1 ชั่วโมง ทำการฝึกอยู่ในบริเวณไม่ห่างไกลกัน เรื่องที่สามารถนำมาจัดการฝึกหมุนเวียนได้ คือ

- 1.1.1 การติดต่อสื่อสาร
- 1.1.2 การอ่านแผนที่ฯ
- 1.1.3 การปฐมพยาบาลฯ
- 1.1.4 การใช้อาวุธประจำกาย
- 1.1.5 การระเบิดทำลายฯ
- 1.1.6 การใช้ลูกระเบิดขว้าง
- 1.1.7 การฝึกหมู่ทางยุทธวิธี
- 1.1.8 การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางวันและกลางคืน

ตามที่เวลาการฝึกสอนของแต่ละวิชาไม่เท่ากัน ดังนั้นการจัดการฝึกหมุนเวียนจะต้องกำหนดให้ดี เมื่อหมดเวลาของวิชานั้นๆ แล้ว ก็เอาวิชาอื่นมาแทนต่อไป

2. เรื่องที่ทำการฝึก

2.1 การฝึกเบื้องต้น (จำนวน 27 ชั่วโมง)

2.1.1 การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า ใช้ช่วงเวลาการฝึก 0800-1200 และ 1300-1600
การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า ควรสอดแทรกด้วยการฝึกแถวชิด

2.1.2 การฝึกบุคคลท่าอาวุธ ใช้ช่วงเวลาการฝึก 0800-1200 และ 1300-1600

2.1.3 การฝึกแถวชิด ใช้ช่วงเวลา 0800-1200 การฝึกแถวชิด หน่วยสามารถฝึก
สอดแทรกได้ตลอดเวลา เมื่อมีการรวมพลหรือการเข้าแถว

2.2 การทดสอบความสมบูรณ์ทางร่างกาย (จำนวน 48 ชั่วโมง)

การทดสอบความสมบูรณ์แข็งแรงทางร่างกาย ใช้เวลา 1500-1700 ของวันศุกร์
สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง (หน่วยอาจใช้เวลา 0530-1000 หรือเช้าวันเสาร์ได้ตามความเหมาะสม)

2.3 การฝึกวิชาทหารทั่วไป (จำนวน 52 ชั่วโมง)

2.3.1 วิชาการติดต่อสื่อสาร (จำนวน 8 ชั่วโมง)

2.3.2 วิชาการอ่านแผนที่ และการใช้เข็มทิศ (จำนวน 10 ชั่วโมง)

2.3.3 วิชาการปฐมพยาบาล และสุขวิทยาอนามัย (จำนวน 10 ชั่วโมง)

2.3.4 วิชาการข่าวเบื้องต้น, การสังเกตและการสะกดรอย (จำนวน 18 ชั่วโมง)

2.3.5 วิชาทุ่นระเบิดกับระเบิด (จำนวน 5 ชั่วโมง)

2.3.6 วิชาการป้องกันนิวเคลียร์ เคมี ชีวะ (จำนวน 1 ชั่วโมง)

2.4 การฝึกใช้อาวุธ (จำนวน 79 ชั่วโมง)

2.4.1 การฝึกใช้อาวุธประจำกาย ใช้อาวุธตามอัตราของหน่วยและการปรนนิบัติ
บำรุง (จำนวน 65 ชั่วโมง)

2.4.2 การใช้ลูกระเบิดขว้าง (จำนวน 6 ชั่วโมง)

2.4.3 การใช้ดาบปลายปืน (จำนวน 8 ชั่วโมง)

2.5 การฝึกทางยุทธวิธี (จำนวน 137 ชั่วโมง)

2.5.1 การกำบังและการซ่อนพราง (จำนวน 8 ชั่วโมง)

2.5.2 การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางวัน (จำนวน 37 ชั่วโมง)

2.5.3 การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางคืน (จำนวน 18 ชั่วโมง)

2.5.4 การฝึก เรื่องป้อมสนาม (จำนวน 9 ชั่วโมง)

2.5.5 การฝึก เรื่องเครื่องกีดขวาง (จำนวน 5 ชั่วโมง)

2.5.6 การยิงประกอบการเคลื่อนที่ (เป็นคู่) (จำนวน 35 ชั่วโมง)

2.5.7 การลาดตระเวน, การระวังป้องกัน (จำนวน 17 ชั่วโมง)

2.5.8 การเคลื่อนที่ทางยุทธวิธีและการพักผ่อนในสนาม (จำนวน 8 ชั่วโมง)

2.6 การอบรม (จำนวน 50 ชั่วโมง)

ใช้ช่วงเวลา 1900 – 2000 ของวันจันทร์-ศุกร์ ไม่ควรจัดไว้ในเวลากลางวันนอกจาก
จำเป็น และการอบรมวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย ให้หน่วยมุ่งเน้นการปฏิบัติตาม หนังสือ ยศ.ทบ.ด่วนมาก
ที่ กท 0461/ 0311 ลง 4 พ.ค. 43 โดยการนำทหารใหม่เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ และสถานที่สำคัญทาง
ประวัติศาสตร์ให้กระทำในช่วงวันหยุดราชการโดยไม่นับเป็นชั่วโมงการฝึกอบรม เพื่อให้ทหารใหม่ได้

เห็นวีรกรรมหรือสถานที่ต่างๆ ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อจะได้อ่านวีรกรรมวีรชน และบรรพบุรุษได้ปกป้องประเทศชาติมาอย่างไร สำหรับการอบรมวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทยที่มีการปรับลดจาก 10 ชม. เป็น 6 ชม. นั้น มีได้หมายความว่าให้หน่วยลดความสำคัญของการอบรมวิชานี้ลงแต่หมายความว่าให้หน่วยสอนอบรม/ปลูกเร้าทหารใหม่ในทุกโอกาสด้วยการสรุปสั้นๆ เช่น ก่อนนำทหารใหม่ออกกำลังกาย ก่อนรับประทานอาหาร เป็นต้น ซึ่งการอบรมในลักษณะเช่นนี้น่าจะมีประสิทธิภาพและสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นได้ดีกว่า

เรื่องที่ทำกรอบรม

1. คุณลักษณะทหาร	จำนวน 2 ชั่วโมง
2. แบบธรรมเนียมทหาร	จำนวน 5 ชั่วโมง
3. คุณธรรมของทหาร	จำนวน 6 ชั่วโมง
4. มารยาทและวินัยทหาร	จำนวน 4 ชั่วโมง
5. หน้าที่พลเมืองดี	จำนวน 2 ชั่วโมง
6. ความรักและการป้องกันประเทศชาติ	จำนวน 4 ชั่วโมง
7. การปกครองระบอบประชาธิปไตย	จำนวน 2 ชั่วโมง
8. พระมหากษัตริย์ไทยในระบอบประชาธิปไตย	จำนวน 3 ชั่วโมง
9. การเสริมสร้างการปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองในหน่วยทหาร	จำนวน 6 ชั่วโมง
10. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	จำนวน 2 ชั่วโมง
11. ประวัติศาสตร์ชาติไทย	จำนวน 6 ชั่วโมง
12. วิชาเศรษฐกิจพอเพียง	จำนวน 2 ชั่วโมง
13. การก่อการร้าย/การต่อต้านการก่อการร้าย	จำนวน 3 ชั่วโมง
14. ยาเสพติด/โรคที่พึงระวังในการฝึกทหารใหม่	จำนวน 3 ชั่วโมง

2.7 การฝึกในเวลากลางคืน

จะต้องนำทหารใหม่ฝึกเวลากลางคืนตามเวลาจริง เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับการปฏิบัติในความมืด เรื่องที่จะต้องดำเนินการฝึกในเวลากลางคืน ได้แก่ การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางคืนและการฝึกเดินทางด้วยเข็มทิศในเวลากลางคืนโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.7.1 การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางคืน

2.7.1.1 การฟังเสียง การสูดกลิ่น การสัมผัส และการรักษาสายตาให้เห็นในเวลากลางคืน โดยให้นำทหารใหม่ออกทำการฝึกในเวลากลางคืนเรื่อง การฟังเสียง การสูดกลิ่น การสัมผัสการคลำเพื่อพิสูจน์ทราบสิ่งของต่างๆ และการรักษาสายตาให้เห็นในเวลากลางคืนรวมถึงการถอดประกอบอาวุธประจำกายในความมืด

2.7.1.2 การฝึกการใช้สายตาในเวลากลางคืน ให้นำทหารใหม่ทำการฝึกในเวลากลางคืนในเรื่องการพิสูจน์ทราบสิ่งต่างๆ โดยการตรวจการณ์ในที่มืด

2.7.1.3 การฝึกการใช้ที่ซ่อนพราง การหาทิศ การเคลื่อนที่และการปฏิบัติเมื่อมีการใช้พลูส่องแสง ให้นำทหารใหม่ทำการฝึกในเวลากลางคืน การเคลื่อนที่ในเวลากลางคืน และการหาทิศโดยการดูดาวเหนือ

2.7.2 การฝึกเดินทางด้วยเข็มทิศในเวลากลางคืน

ให้นำทหารใหม่ฝึกปฏิบัติเดินทาง ด้วยเข็มทิศในเวลากลางคืนในสนามฝึกเดินทาง ด้วยเข็มทิศย่อยระยะ ในกรณีที่หน่วยไม่มีสนามฝึกฯ ให้พิจารณาใช้พื้นที่ในหน่วยหรือพื้นที่ใกล้เคียง หน่วย โดยใช้เวลานอกหลักสูตร ตั้งแต่ 2000 – 2200 น.

2.8 การยิงปืนของทหารใหม่

จะต้องทำการฝึกตั้งแต่ขั้นพื้นฐานทำยิง การเล็งและการลั่นไก การจัดศูนย์พอดี้ การแก้ปัญหาเหตุติดขัดโดยฉับพลัน โดยการทำการฝึกยิงปืนด้วยกระสุนจริง จะต้องทำการฝึกยิงแห้ง บ่อยๆ เพื่อให้ทหารเกิดความมั่นใจและชำนาญในการใช้อาวุธ สำหรับการยิงด้วยกระสุนจริงจะต้องทำการยิงปืนให้เป็นไปตามระเบียบและหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปสำหรับทหารทุกเหล่าของ กองทัพบก (10 สัปดาห์) พ.ศ. 2551 ดังนี้

2.8.1 การฝึกครุทหารใหม่ หน่วยฝึกจะได้รับสิ่งอุปกรณ์ 5 ตามที่ได้รับการสนับสนุน จากกองทัพบก ทั้งในส่วนผู้รับการฝึกครุทหารใหม่ ครุนายสิบ และผู้ฝึกที่ปฏิบัติหน้าที่ในการฝึก ทหารใหม่

2.8.2 การฝึกทหารใหม่ จะได้รับ ก.ปล.5.56 มม. ตามที่ได้รับการสนับสนุน จากกองทัพบก จำนวน 183 นัด และกำหนดการยิงปืนตามตารางการฝึกยิงปืน ในตอนที่ 8 ดังนี้

2.8.2.1 การยิงจัดกลุ่มกระสุน	จำนวน 27 นัด (เป้าปรับศูนย์รบ)
2.8.2.2 การยิงปรับศูนย์รบ	จำนวน 18 นัด (เป้าปรับศูนย์รบ)
2.8.2.3 การยิงเพื่อความคุ้นเคย	จำนวน 69 นัด (เป้าปรับศูนย์รบ และเป้าหุ่นย่อส่วน)
2.8.3.4 การยิงประเมินผล	จำนวน 69 นัด (เป้าปรับศูนย์รบ และเป้าหุ่นย่อส่วน)

2.8.3 ผู้ฝึกทหารใหม่ ควรศึกษาในเรื่องการฝึกยิงปืนตาม รส.23-9 รส.23-9-1 ระเบียบและหลักสูตรการฝึก การฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไป สำหรับทหารทุกเหล่าของกองทัพบก (10 สัปดาห์) พ.ศ.2551 เพื่อให้การยิงปืนของทหารใหม่ได้ผลดี และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.8.4 ในกรณีที่ทหารใหม่ยิงปืนจัดกลุ่มกระสุนจำนวน 27 นัด ตามข้อ 2.8.2 ไม่ได้ผล ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ให้นำทหารใหม่กลับไปฝึกในสถานีการใช้คานฝึกเล็ง (การฝึกจัดศูนย์พอดี้) สถานีการใช้หีบการเล็ง (การเล็ง 3 จุด) สนามฝึกยิงปืนเบื้องต้น (สนามฝึกยิงปืนแบบวงกลมและแบบ ขนาน ฝึกการเล็ง-การลั่นไก) แล้วจึงนำทหารใหม่กลับไปทำการยิงจัดกลุ่มกระสุนใหม่อีกครั้ง

2.8.5 การยิงประกอบการเคลื่อนที่ (เป็นคู่) ใช้ ก.ปล.5.56 มม.ซร. จำนวน 18 นัด/คน

2.8.6 หากกองทัพบกมีข้อจำกัดในการสนับสนุน ก.ปล.ขนาด 5.56 มม. สำหรับการฝึกแล้ว กรมยุทธศึกษาทหารบกจะทำการปรับอัตรากระสุนการฝึกทหารใหม่และแจ้งให้หน่วย รับทราบต่อไป

2.9 เวลาผู้บังคับบัญชา (ใช้ห้วงเวลา 1000 – 1200 ทุกวันเสาร์ของสัปดาห์)

2.9.1 เวลาผู้บังคับบัญชานี้ ใช้สำหรับผู้บังคับบัญชาได้มาพบปะทราใหม่เพื่อชี้แจงหรือสร้างความสัมพันธ์ทางจิตใจกับทราใหม่ ดังนี้

2.9.1.1 การปรับสภาพจากบุคคลพลเรือนมาเป็นทรา

2.9.1.2 ปรึกษาปัญหาด้านครอบครัวและเรื่องส่วนตัว

2.9.1.3 ปรึกษาปัญหาด้านสุขภาพและยาเสพติด

2.9.1.4 ปรึกษาปัญหาเรื่องอื่นๆ

2.9.2 การอบรมของอนุศาสนาจารย์ ถ้ากำหนดให้อบรมเรื่องที่มีอยู่ในหลักสูตรบางเรื่องก็ได้

2.9.3 ควรจัดให้มีการเรียงเรียงของทราใหม่ตามความเหมาะสม เพื่อทราใหม่จะได้มีการแสดงออกซึ่งความสนุกสนานบ้าง ต่อหน้าเพื่อนฝูงและผู้บังคับบัญชา หรือให้ทราใหม่ได้มีโอกาสระบายความรู้สึกต่าง ๆ เพื่อลดภาวะความเครียดทางจิตใจตามนโยบายผู้บัญชาการทราบก

3. แนวทางการจัดการฝึกทราใหม่

จากนโยบายและคำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทราใหม่ มุ่งเน้นการฝึกเป็นรายบุคคลและให้มีการฝึกหมุนเวียนตามวิชาต่างๆ นั้นโดยทั่วไปสามารถจัดตั้งเป็นสถานฝึกได้ดังนี้

3.1 วิชาการติดต่อสื่อสาร

3.2 วิชาการอ่านแผนที่ และการใช้เข็มทิศ

3.3 วิชาการปฐมพยาบาล และสุขวิทยาอนามัย

3.4 วิชาการข่าวเบื้องต้น, การสังเกตและการสะกดรอย

3.5 วิชาทุ่นระเบิดกับระเบิด

3.6 วิชาการป้องกันนิวเคลียร์ เคมี ชีวะ

หลักสูตรทราใหม่ ภาคสาธารณสุขศึกษา ศูนย์ฝึกทราใหม่ กองทัพเรือ

1. ความมุ่งหมาย

เพื่อฝึกอบรมพลทราใหม่ ซึ่งได้รับการตรวจเลือก เข้ารับราชการทรากองประจำการตามพระราชบัญญัติรับราชการทรา พ.ศ.2497 สังกัดกองทัพเรือ มีความเป็นทรา และมีความรู้ขั้นพื้นฐานการเป็นทราเรือ พร้อมทั้งจะไปปฏิบัติภารกิจ และหรือฝึกอบรมตามสาขาวิชาชีพของพรรคเหล่าในสังกัดใหม่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 ปรับสภาพร่างกายและจิตใจจากการดำเนินชีวิตแบบพลเรือนมาเป็นการดำเนินชีวิตแบบทรา ในกรณีต่อไปนี้

2.1.1 เพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะและท่าทางของทราที่จะนำไปปรับปรุงตนเอง ให้มีความคุ้นเคยกับชีวิตแบบทรา กับให้เรียนรู้ถึงวิธีปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันได้อย่างมีระบบและเป็นระเบียบ

2.1.2 เพื่อให้ทราบถึงแบบธรรมเนียมของทหารที่จำเป็นต้องนำไปใช้ประพฤติปฏิบัติตนตลอดห้วงเวลาที่รับราชการอยู่ในกองประจำการ และในขณะที่เป็นทหารกองหนุน

2.1.3 เพื่อปลูกฝังจิตใจให้มีคุณธรรมที่ดั่งงาม ซึ่งจะเป็นเครื่องส่งเสริมให้ทหารใหม่เป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อประเทศชาติ และกองทัพเรือมีอุดมการณ์เพื่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และประชาชน

2.1.4 เพื่อปลูกฝังให้มีส่วนร่วมและรักษาไว้ ซึ่งระบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.5 เพื่อปลูกฝังให้มีกิริยามารยาทที่ดั่งงาม เป็นผู้มีวินัยและชีวิตอันสูงส่ง่า เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นพลเมืองดีของประเทศ เป็นที่เลื่อมใส ศรัทธาจากประชาชน

2.1.6 เพื่อเสริมสร้างให้มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีความอดทนต่อการปฏิบัติงานอย่างตรากตรำและทรหด และปฏิบัติหน้าที่ได้ทั้งยามสงบและยามสงคราม

2.2 ฝึกอบรมให้มีความรู้ในวิชาการทหารเรือขั้นพื้นฐานที่ทหารเรือทุกคนควรจะต้องรู้ และนำไปปฏิบัติตนในระหว่างรับราชการทหารกองประจำการ และในขณะที่เป็นทหารกองหนุนในกรณีต่อไปนี้

2.2.1 เพื่อปลูกฝังค่านิยมของการเป็นชาวเรือ

2.2.2 เพื่อให้ทราบถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและมารยาททหารเรือ

2.2.3 เพื่อฝึกอบรมให้มีความรู้วิชาการทหารเรือ ได้แก่ วิชาการเรือเบื้องต้น วิชาการอาวุธ วิชาข้อบังคับ วิชาป้องกันความเสียหาย

2.2.4 เพื่อฝึกอบรมวิชาทหารราบ ได้แก่ บุคคลท่ามือเปล่า บุคคลท่าอาวุธ การใช้และปรนนิบัติ บำรุงรักษาอาวุธประจำกาย

3. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษา

เป็นพลทหารใหม่ที่มีความรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป และสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้

4. ระยะเวลาในการศึกษา

หลักสูตรทหารใหม่ ภาคสาธารณสุขศึกษา กำหนดระยะเวลาในการศึกษา ประมาณ 9 สัปดาห์

5. วิธีดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย

5.1 การศึกษา ภาคทฤษฎี ประมาณ.....58.....ชั่วโมง

5.2 การศึกษา ภาคปฏิบัติประกอบความรู้ทางวิชาการ ประมาณ.....245.....ชั่วโมง

5.3 การอบรม และบรรยาย ประมาณ.....76.....ชั่วโมง

6. การปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์

กำหนดให้พลทหารใหม่ไปปฏิบัติการจิตวิทยาและประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ภูมิลำเนา มีกำหนดระยะเวลา ประมาณ 1 สัปดาห์

7. คะแนนประจำตัวนักเรียน ไม่มี

8. เกณฑ์การตัดสินผลการศึกษา

พลทหารใหม่ที่มีเวลาในการศึกษาอบรมไม่ถึงร้อยละ 60 ถือว่าไม่ผ่าน จะต้องคงสังกัด ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ และสมทบฝึกกับพลทหารใหม่ผลัดต่อไป

9. โครงสร้างของหลักสูตร แบ่งออกเป็น 8 หมวดวิชา

หมวดวิชา	ชั่วโมง	หมายเหตุ
1. การเรือ (ทร.101)	25	1. สอบภาคทฤษฎี 5 หมวดวิชา
2. การอาวุธ (ทร.102)	21	แบ่งเป็น 2 ตอน
3. ป้องกันความเสียหาย (ทร.103)	9	- สอบในห้อง 2 ชั่วโมง
4. ข้อบังคับ (ทร.104)	29	- สอบนอกห้องภาคปฏิบัติ 4 ชั่วโมง
5. สังคมและมนุษยศาสตร์ (ทร.105)	6	
6. ทหารราบ (ทร.106)	164	
7. พลศึกษา (ทร.107)	49	
8. อบรม (ทร.108)	76	

10. กำหนดเวลาการฝึกอบรม

ตารางฝึกทหารใหม่ตลอดระยะเวลาฝึกอบรม 9 สัปดาห์ เป็นไปโดยย่อดังนี้

เวลา	0530	ตื่นนอน
เวลา	0600 - 0700	ออกกำลังกาย (พลศึกษา)
เวลา	0700	รับประทานอาหารเช้า
เวลา	0800	เคารพธงชาติ
เวลา	0830	แถวตรวจบัญชีพล
เวลา	0900 - 1200	ฝึกอบรมประจำวัน
เวลา	1200	รับประทานอาหารเช้า
เวลา	1300 - 1600	ฝึกอบรมประจำวัน
เวลา	1600 - 1700	ออกกำลังกาย (พลศึกษา)
เวลา	1700	รับประทานอาหารเช้า
เวลา	1900 - 2000	อบรม
เวลา	2030	สวดมนต์
เวลา	2100	นอน

หมายเหตุ วันหยุด เสาร์ – อาทิตย์ พัฒนาพื้นที่

หลักสูตรพลทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน กองทัพอากาศ

1. หลักการและเหตุผล

หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน เป็นหน่วยรับผิดชอบสายวิหการอากาศโยธิน มีหน้าที่พัฒนาบุคคลพลเรือนที่เกณฑ์เข้ามาเป็นทหารกองประจำการ ตามพระราชบัญญัติ รับราชการ

ทหาร พ.ศ.2497 ในส่วนของกองทัพอากาศ ต้องดำเนินการปลูกฝังความเป็นทหาร ทั้งด้านความรู้เกี่ยวกับด้านการทหาร ความประพฤติ ระเบียบวินัย บุคลิกลักษณะทางร่างกายและจิตสำนึกของความเป็นทหาร สามารถปฏิบัติหน้าที่ในด้านป้องกันฐานที่ตั้งทางทหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองภารกิจความต้องการของกองทัพอากาศ ตลอดจนแนะนำและฝึกอาชีพก่อนปลดประจำการเพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ ด้วยการฝึกศึกษาในหลักสูตรพลทหารกองประจำการ

หลักสูตรพลทหารกองประจำการอากาศโยธิน พ.ศ.2545 ถูกปรับปรุงในเงื่อนไขของความขาดแคลนงบประมาณจากวิกฤตเศรษฐกิจ มีความจำเป็นต้องลดการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้นการเรียกเกณฑ์ จึงถูกปรับจาก 2 ใน 3 ของยอดการใช้งานต่อปีเป็น 1 ใน 2 ของยอดการใช้งานต่อปีเพื่อลดจำนวนทหารกองประจำการ เป็นเหตุให้จำนวนทหารกองประจำการขาดหายไปจากระบบการใช้กำลัง จึงต้องจำกัดช่วงเวลาการฝึกศึกษาของทหารกองประจำการให้สั้นขึ้น เพื่อสามารถส่งทหารกองประจำการเข้าสู่ระบบการใช้กำลังได้เร็วขึ้น เป็นผลให้เกิดการด้อยประสิทธิภาพ อันเป็นปัญหาที่หน่วยบัญชาการอากาศโยธินไม่สามารถแก้ไขได้ ต่อมากองทัพอากาศสามารถแก้ไขปัญหาด้านการขาดแคลนงบประมาณ จึงพิจารณาปรับการเรียกเกณฑ์เป็น 2 ใน 3 ของยอดการใช้งานต่อปีตามเดิม ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมและจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรทหารกองประจำการให้มีความเหมาะสม อีกทั้งเป็นโอกาสที่จะปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพในปัจจุบัน สามารถปฏิบัติหน้าที่เมื่อมีภัยคุกคามต่าง ๆ ตามสถานะแวดล้อมและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

2. ความมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษา ได้แก่ ทหารกองประจำการ และทหารกองเกินสมัครเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการ (อาสาสมัคร) มีความเข้าใจในเรื่องวิชาทหารเบื้องต้น มีบุคลิก ลักษณะทหารที่ดี มีเจตคติที่ดีต่อกองทัพอากาศ สามารถนำไปปฏิบัติงานในระบบการใช้กำลัง อากาศโยธิน ตามตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับการบรรจุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษา

3.1 มีความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องวิชาทหาร และความรู้เกี่ยวกับสายวิทยาการอากาศโยธิน และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ได้

3.2 มีทักษะความเป็นทหารที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันฐานที่ตั้งทางทหาร และตอบสนองภารกิจของหน่วยบัญชาการอากาศโยธินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นทหารกองประจำการในส่วนของกองทัพอากาศ

3.4 มีสุขภาพ พลานามัย และบุคลิกภาพทางทหารที่เข้มแข็งและแข็งแรง

4. หมวดวิชา/เวลาการศึกษา/และจำนวนหน่วยกิต

หมวดวิชา	ชั่วโมงการศึกษา	หน่วยกิต	หมายเหตุ
หมวดวิชาที่ 1 กรรมวิธีต้อนรับทหารใหม่	35		ก (ทย.)
หมวดวิชาที่ 2 การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า	100		ข (ตอ.)
หมวดวิชาที่ 3 การฝึกบุคคลท่าอาวุธ (อาวุธประจำกาย)	60		ค (ปพ.)
หมวดวิชาที่ 4 แบบธรรมเนียมทหารและการปลูกจิตสำนึกความรักชาติ	35		ง (รก.)
หมวดวิชาที่ 5 การพัฒนาคุณภาพชีวิต	50		
หมวดวิชาที่ 6 การใช้อาวุธประจำกาย	140		
หมวดวิชา	ชั่วโมงการศึกษา	หน่วยกิต	หมายเหตุ
หมวดวิชาที่ 7 การฝึกตามหน้าที่ จำพวก อย.(ทย. ตอ. ปพ.) และ รก. ในระบบการใช้กำลัง	420		
หมวดวิชาที่ 8 ฝึกภาคสนามและฝึกยิงอาวุธด้วยกระสุนจริง จำพวก อย.(ทย. ตอ. ปพ.) และ รก. ในระบบการใช้กำลัง	80		
หมวดวิชาที่ 9 วิชาประกอบและการทบทวน จำพวก อย.(ทย. ตอ. ปพ.) และ รก. ในระบบการใช้กำลัง	42		
หมวดวิชาที่ 10 ฝึกทบทวน จำพวก อย.(ทย. ตอ. ปพ.) และ รก. ในระบบการใช้กำลัง	448		
หมวดวิชาที่ 11 ฝึกยิงอาวุธด้วยกระสุนจริง จำพวก อย.(ทย. ตอ. ปพ.) และ รก. ในระบบการใช้กำลัง และ ปฏิบัติภารกิจอื่นๆ	1,876		
หมวดวิชาที่ 12 อบรมก่อนปลดประจำการ	350		
หมวดวิชาที่ 13 กิจกรรมและวิชาเสริมหลักสูตร	14		
รวมเวลาการศึกษาทั้งหมด 3,650 ชั่วโมง (ทดสอบ 7 ชั่วโมง) ประมาณ 104 สัปดาห์	3,650		ดูงาน - ชั่วโมง (- วัน)

5. คุณสมบัติผู้เข้ารับการศึกษา

5.1 ชั้นยศ พลทหาร

5.2 อายุ 18 – 35 ปี บริบูรณ์ (อายุสูงสุด 35 ปี จากกรณี ทหารกองเกินอายุ 25 ปี รวมอายุความหนีทหาร 10 ปี)

5.3 เหล่า อากาศโยธิน

5.4 คุณวุฒิการศึกษา ไม่จำกัด

6. การวัดและประเมินผล

6.1 ด้านความรู้ความสามารถ

6.1.1 ภาคทฤษฎี ประเมินโดยการสอบภาคทฤษฎี แบบเลือกตอบ คิดเป็นร้อยละ 10

6.1.2 ภาคปฏิบัติ ประเมินโดยการตรวจสอบภาคปฏิบัติตามแต่ละสถานีที่ทำการ
ฝึกคิดเป็นร้อยละ 90

6.1.3 การสัมภาษณ์ ประเมินโดย - คิดเป็นร้อยละ -

6.2 ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ใช้เกณฑ์ผ่านตั้งแต่ร้อยละ 60 ขึ้นไป

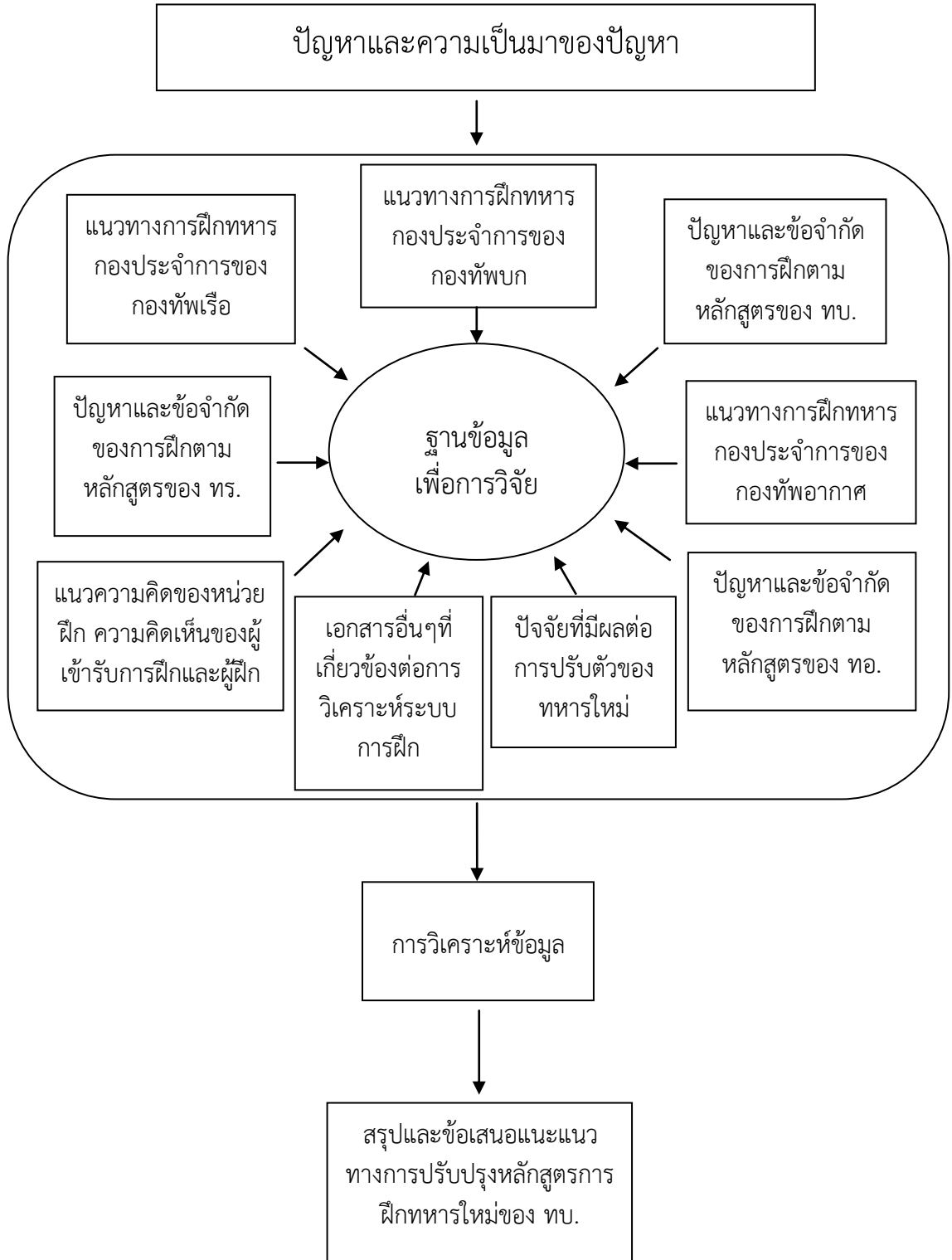
7. สิทธิของผู้สำเร็จการศึกษา

7.1 มีสิทธิสมัครสอบเป็นนักเรียนทหาร

7.2 มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการชั้นประทวน เหล่า อากาศโยธิน และสารวัตร

ทหาร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุป

จากการศึกษาหลักสูตรการฝึกของทั้ง 3 เหล่าทัพ จะเห็นได้ว่าการฝึกพลทหาร กองประจำการนั้นล้วนมีวัตถุประสงค์ที่คล้ายกัน กล่าวคือมีความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องวิชาทหาร และ ความรู้เกี่ยวกับสายงาน และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง รวมทั้งให้มีความคุ้นเคย กับชีวิตแบบทหารให้เรียนรู้ถึงวิธีปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมกันได้อย่างมีระบบ เป็นระเบียบ มีทักษะ ความ เป็นทหาร มีเจตคติที่ดีต่อการเป็นทหาร และมีสุขภาพ พลานามัยและบุคลิกภาพทางทหาร ที่เข้มแข็ง และแข็งแรง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อทำการศึกษาในรายละเอียดของแต่ละเหล่าทัพแล้วแนวทางในการ เตรียมการฝึกและการจัดกลุ่มหมวดหมู่วิชายังคงมีความแตกต่างกันอยู่รวมทั้งระยะเวลาและผลสัมฤทธิ์ ที่ต้องได้รับจากการเรียนรู้ตามวิชานั้นๆ ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบหลักสูตรของ ทั้ง 3 เหล่าทัพออกเป็นตารางโดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เหล่าทัพต่างๆ

หัวข้อการศึกษา	กองทัพเรือ	กองทัพบก	กองทัพอากาศ
ขนาดของหน่วยฝึก	เป็นหน่วยเทียบเท่าระดับกรม	เป็นหน่วยเทียบเท่าระดับกองร้อย	เป็นหน่วยเทียบเท่าระดับกองร้อย
การจัดหน่วย	มีส่วนกองบังคับการ กองนักเรียน กองการฝึกและศึกษา กองบริการและแผนก การแพทย์	มีส่วนอำนวยการฝึก และส่วนปฏิบัติการฝึก	มีส่วนกองบังคับการ กองนักเรียน กองการฝึกและศึกษา กองบริการและแผนก การแพทย์
การจัดบุคลากรครู	เป็นกำลังพลประจำ ณ ศูนย์ฝึกทหารใหม่	กำลังพลหมุนเวียนมา ทำการฝึก	เป็นกำลังพลประจำ ณ ศูนย์ฝึกทหารใหม่
จำนวนทหารใหม่	4,000 - 4,200 (4 กองพัน)	100 - 150	180 - 250
ระยะเวลาการฝึก	9 สัปดาห์	10 สัปดาห์	12 สัปดาห์
จำนวนชั่วโมง ในการฝึก	379 ชั่วโมง	450 ชั่วโมง	450 ชั่วโมง
รูปแบบการเรียน การสอนและการฝึก	ส่วนใหญ่เป็นการ เรียนเพื่อให้เข้าใจ	ส่วนใหญ่เป็นการฝึก เพื่อให้ปฏิบัติได้	ส่วนใหญ่เป็นการเรียน เพื่อให้เข้าใจ

ตารางที่ 2-1 ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เหล่าทัพต่างๆ (ต่อ)

หัวข้อการศึกษา	กองทัพเรือ	กองทัพบก	กองทัพอากาศ
รายวิชาและ สถานีฝึก	8 กลุ่มรายวิชา	6 สถานีการฝึก	13 กลุ่มรายวิชา
การประเมินผล	สอบ ท ฤ ษ ฎี และ ปฏิบัติ	ตรวจสอบเน้นการ ปฏิบัติ	สอบทฤษฎีและปฏิบัติ

จากผลการศึกษาขั้นต้นและการเปรียบเทียบหลักสูตรของแต่ละเหล่าทัพนั้น จะสามารถเห็นข้อแตกต่างตั้งแต่จำนวนของผู้เข้ารับการฝึกแต่ละหลักสูตรที่สามารถเปรียบเทียบอย่างเห็นได้ชัด ในส่วนของกองทัพเรือ สามารถนำกำลังพลเข้ารับการฝึกได้คราวละมากๆ เป็นหลักพันคน เนื่องจากโครงสร้างการเตรียมฝึกเป็นลักษณะของโรงเรียนที่มีหลักสูตรชัดเจน แต่สำหรับกองทัพบก และกองทัพอากาศ นั้นยังคงยึดแนวทางการฝึกที่หน่วยระดับกองพันเป็นผู้จัดหน่วยฝึก จะเห็นได้ชัดว่าในการจัดการฝึกที่มีลักษณะของการจัดหน่วยแยกย่อยนั้น บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ฝึกและครูฝึกจะต้องได้รับการอบรมอย่างมีมาตรฐานเดียวกัน หากไม่เช่นนั้นจะเกิดความไม่เท่าเทียมกัน ทำให้การฝึกพลทหารอาจจะรับผลกระทบได้ เนื่องจากบุคลากรของกองทัพบกมีน้อย และในแต่ละหน่วยฝึกยังมีปัญหาในการจัดบุคลากรที่มีคุณสมบัติดังที่กล่าวมาให้ตรงตามที่กองทัพบกกำหนดได้ยาก ซึ่งแต่ละหน่วยฝึกได้พยายามทำการค้นหาและคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมที่สุดมาปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเมื่อเทียบกับการจัดการฝึกแบบที่มีโรงเรียนพลทหารที่มีบุคลากรประจำนั้นทำให้เห็นถึงข้อแตกต่างที่ชัดเจนและทราบถึงปัญหาที่ผ่านมา บุคลากรที่ทำการฝึกในโรงเรียนพลทหาร มีเทคนิคในการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีวิธีการต่างๆ ที่ทำให้พลทหารเข้าใจได้ง่าย นอกจากนี้การบริหารเวลาในห้วงการฝึกตามหลักสูตรนั้นต้องมีการคำนึงถึงสภาวะการณ รวมทั้งอากาศที่มีการเปลี่ยนแปลง จึงจำเป็นต้องมีการจัดการฝึกให้เป็นไปด้วยความเหมาะสมและต้องจัดตารางการเรียนการฝึกให้สอดคล้อง รวมทั้งการเน้นถึงความเข้าใจรายละเอียดและความสามารถในการปฏิบัติต้องมีวิธีการที่แตกต่างกัน ที่กล่าวถึงนี้ เช่น บางรายวิชา เป็นการเน้นทักษะ บางรายวิชาเน้นความเข้าใจสิ่งที่เป็นตัวกำหนดความชัดเจนคือ ประสบการณ์ของครูฝึก ซึ่งหากเป็นหน่วยการฝึกที่เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนแล้วจะทำให้ประสบการณ์ของผู้ฝึกมีมากทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งในความเป็นจริงแล้วนั้นในส่วนการฝึกพลทหารใหม่ของกองทัพบกนั้น หน่วยฝึกเป็นระดับกองพันโดยที่ผู้บังคับกองพันจะเป็นผู้กำหนดผู้ฝึกและทีมของครูฝึก ซึ่งมักจะเป็นการกำหนดให้นายทหารสัญญาบัตรที่เพิ่งจบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทำการฝึกเป็นหลัก แต่ทั้งนี้การฝึกทหารใหม่นั้นต้องอาศัยประสบการณ์จึงอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งควรมีการปรับปรุงระบบการฝึกของกองทัพบก ให้มีลักษณะที่เป็นเหมือนโรงเรียนพลทหารที่มีลักษณะคล้ายกับกองทัพเรือ นอกจากนี้ในเรื่องของการจัดหมวดหมู่วิชาการเรียนต้องเน้นถึงกลุ่มวิชาที่มีลักษณะคล้ายกันในการจัดตารางเรียนรวมถึงรายละเอียดภายในของการเรียนเพื่อให้องค์ความรู้เป็นหมวดหมู่เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจและเมื่อต้องมีการเปรียบเทียบเนื้อหาจะส่งผลให้พลทหารมีความเข้าใจมากขึ้น ทั้งนี้ในส่วนของระบบการฝึกของกองทัพบกยังคงเป็นการฝึกและเรียนเป็นสถานี โดยการจัดการเรียนแบบเป็นสถานีนั้นก็เพื่อให้ทหารเกิดความคุ้นเคยเมื่อ

มีการทดสอบ แต่มิได้เน้นถึงความเข้าใจ ในขณะที่หลักสูตรของกองทัพเรือ และกองทัพอากาศมี การจัดกลุ่มวิชาที่เข้าใจง่ายเพื่อให้ทหารนำไปใช้จริง

บทที่ 3

ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินการฝึก ทหารใหม่ตามหลักสูตรของ ยศ.ทบ. ในปัจจุบัน

สำหรับในบทนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการฝึกทหารใหม่ตามหลักสูตรของกรมยุทธศึกษาทหารบกในปัจจุบัน จากการศึกษาดังกล่าวพบว่า สิ่งที่ต้องปฏิบัติและทำการฝึกฝนให้ทหารใหม่มีความรู้ในวิชาการทางทหารเบื้องต้นที่ทหารทุกเหล่ามีความจำเป็นประกอบด้วย

1. วิชาทหารทั่วไป
2. วิชาการใช้อาวุธ
3. วิชายุทธวิธี

นอกจากนี้ทหารใหม่ยังต้องมีช่วงระยะเวลาที่ต้องปฐมนิเทศ เพื่อให้มีระยะเวลาในการปรับสภาพร่างกายและจิตใจและมีการได้เตรียมความพร้อมต่างๆ ช่วงเวลาในการปฐมนิเทศนั้นจะใช้ระยะเวลาประมาณ 3 วันแล้วแต่หน่วย ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวถูกนับมาเป็นระยะเวลาในการฝึกเช่นกัน นอกเหนือจากวิชาทหารทั่วไป วิชาการใช้อาวุธ และวิชายุทธวิธี ที่ทหารจะต้องมีความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ กองทัพบกยังมีความมุ่งหวังที่จะทำการปรับสภาพร่างกายและจิตใจของทหารใหม่ซึ่งจะต้องปรับสภาพจากการดำเนินชีวิตแบบพลเรือนมาเป็นการดำเนินชีวิตแบบทหาร ซึ่งทางกรมยุทธศึกษาทหารบกได้กำหนดให้การฝึกจะต้องมีการเน้นถึงการสอนให้เรียนรู้ในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีระบบระเบียบ รวมทั้งต้องทำการปลูกฝังแบบธรรมเนียมทหารที่จำเป็นที่ต้องนำไปใช้ในการปฏิบัติตนในช่วงที่รับราชการอยู่และปลูกฝังจิตใจให้มีคุณธรรมและมีทัศนคติที่ดีต่อกองทัพบก ชาติ ศาสนา สถาบันพระมหากษัตริย์ และประชาชน พร้อมทั้งมีทัศนคติที่ดีในการรักษาไว้ซึ่งระบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นทรงประมุข และการปลูกฝังที่สำคัญที่สุดจากการเป็นทหารนี้ กรมยุทธศึกษาทหารบกมุ่งเน้นให้ทหารเป็นผู้มีกิริยามารยาทที่ดี มีวินัยเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศเป็นที่เลื่อมใสของประชาชนตลอดจนสามารถให้เป็นผู้นำของท้องถิ่นได้เมื่อปลดประจำการไปแล้ว

สำหรับวิชาทหารทั่วไป กรมยุทธศึกษาทหารบกมีความต้องการให้ทหารใหม่มีความรู้ในเรื่องการติดต่อสื่อสาร รู้จักหลักและวิธีในการติดต่อสื่อสารประเภททางสายและวิทยุ วิธีรับ-ส่งข่าว และการใช้ทัศนสัญญาณ เสียงสัญญาณ การข่าวเบื้องต้น มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการข่าว

ทางทหารให้มากพอแก่ความจำเป็นเท่าที่พลทหารจะต้องทราบ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตนในสนามรบได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีทักษะในการเป็นคนช่างสังเกตและมีทักษะเบื้องต้นในการสะกดรอย การอ่านแผนที่ และการใช้เข็มทิศให้เพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติหน้าที่ของพลทหารได้ การปฐมพยาบาลและสุขอนามัยรู้จักขบวนการที่สำคัญและสิ่งที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและให้ทราบถึงแนวทางในการป้องกันและแก้ไขอันตรายที่เกิดขึ้น กบให้สามารถช่วยเหลือตนเองและเพื่อนทหารเมื่อได้รับบาดเจ็บ

วิชาการใช้อาวุธ ทหารใหม่ต้องมีความรู้ในเรื่องการใช้อาวุธประจำกาย ลูกกระเบิดขว้าง การใช้ดาบปลายปืน และการปรนนิบัติบำรุงอาวุธยุทธโปกรณ์ ทราบถึงคุณลักษณะทั่วไป การถอดประกอบ การทำงานของเครื่องกลไก การระวังรักษา และการทำความสะอาด ตลอดจนฝึกให้ทำการยิงปืนได้อย่างแม่นยำ มีความรู้ในเรื่องคุณลักษณะและขีดความสามารถของลูกกระเบิดขว้าง โดยเน้นให้สามารถขว้างลูกกระเบิดขว้างได้อย่างแม่นยำ ให้ทหารใหม่มีความรู้และมีความคุ้นเคยในการใช้ดาบปลายปืนต่อสู้กับข้าศึกในระยะประชิดได้ทุกลักษณะ ทั้งนี้เป็นการฝึกให้ทหารใหม่รู้จักและสามารถปฏิบัติในขั้นพื้นฐานได้ โดยเน้นเพียงความแข็งแรงและความแม่นยำในการปฏิบัติสำหรับความชำนาญและความคล่องแคล่วนั้นให้ทำการฝึกเพิ่มเติมในวิชากายบริหาร/ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว

วิชายุทธวิธี กรมยุทธศึกษาทหารบกให้ทหารใหม่มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการรบเป็นบุคคลและเป็นหน่วยในเรื่องการพรางบุคคล เครื่องสนาม และยุทธโปกรณ์ รวมทั้งการเลือกใช้ที่กำบังและการซ่อนพรางอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้เมื่ออยู่ในสนามรบ การเรียนรู้หลักและวิธีปฏิบัติการฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางวันและกลางคืน เพื่อนำไปใช้เป็นพื้นฐานของการปฏิบัติการเป็นหน่วยทางยุทธวิธี เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการรบของทหารให้สามารถปฏิบัติการรบได้ทุกสภาพภูมิประเทศและทัศนวิสัยที่จำกัด เสริมสร้างให้ทหารใหม่แต่ละคนเกิดความมั่นใจในตัวเองในการรบในเวลากลางคืน มีความรู้และสามารถสร้างหลุมบุคคลได้ เรียนรู้ถึงลักษณะของเครื่องกีดขวางต่อต้านเป็นบุคคลและเครื่องกีดขวางต่อต้านยานพาหนะ พร้อมทั้งสามารถสร้างเครื่องกีดขวางลวดหนามได้ มีความรู้เกี่ยวกับการยิงปืนประกอบเครื่องเคลื่อนที่ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับอาวุธประจำกายมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถปฏิบัติการยิงปืนเป็นคู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักการลาดตระเวนเบื้องต้นและทราบหน้าที่การปฏิบัติในฐานะเป็นพลลาดตระเวน โดยเฉพาะ การลาดตระเวนหาข่าวเป็นหลัก ตลอดจนฝึกให้ทหารใหม่มีจิตใจที่ไม่หวาดกลัวต่อเสียงปืนเสียงระเบิดในสนามรบ จนกระทั่งเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้ในเรื่องการเคลื่อนที่ทางยุทธวิธี และพักแรมในสนาม โดยเฉพาะเรื่องที่ทหารใหม่จำเป็นต้องทราบและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติการรบได้จริง

ซึ่งจากรายละเอียดที่ได้กล่าวถึงในขั้นต้นนั้นจะเห็นได้ว่าในมิติของการเรียน และการปลูกฝังจิตสำนึกต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรที่จะทำให้ทหารใหม่สามารถซึมซับและเข้าใจถึงความมีระเบียบวินัย รวมทั้งเข้าใจในรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนต่างๆ อย่างถ่องแท้ซึ่งทางผู้วิจัยทำการรวบรวมและแบ่งกลุ่มของการฝึกทหารใหม่ตามหลักสูตรของ กรมยุทธศึกษาทหารบก เป็นไปตามตารางดังนี้

ตารางที่ 3-1 ตารางแสดงจำนวนชั่วโมงการฝึกหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก

เรื่องที่ทำกรฝึก/การเรียน/การสอน/การอบรม	จำนวนชั่วโมง
1. การฝึกเบื้องต้น - การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า - การฝึกบุคคลท่าอาวุธ - การฝึกแถวซิด	27
2. การทดสอบร่างกาย	48
3. การฝึกวิชาทหารทั่วไป - วิชาการติดต่อสื่อสาร (จำนวน 8 ชั่วโมง) - วิชาการอ่านแผนที่ และการใช้เข็มทิศ (จำนวน 10 ชั่วโมง) - วิชาการปฐมพยาบาล และสุขวิทยาอนามัย (จำนวน 10 ชั่วโมง) - วิชาการข่าวเบื้องต้น การสังเกตการณ์และการสะกดรอย (จำนวน 18 ชั่วโมง) - วิชาหุ่นระเบิดกับระเบิด (จำนวน 5 ชั่วโมง) - วิชาการป้องกันนิวเคลียร์ เคมี ชีวะ (จำนวน 1 ชั่วโมง)	52
4. การฝึกใช้อาวุธ - การฝึกใช้อาวุธประจำกาย (จำนวน 65 ชั่วโมง) - การใช้ลูกระเบิดขว้าง (จำนวน 6 ชั่วโมง) - การใช้ดาบปลายปืน (จำนวน 8 ชั่วโมง)	79
5. การฝึกทางยุทธวิธี - การกำบังและการซ่อนพราง (จำนวน 8 ชั่วโมง) - การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางวัน (จำนวน 37 ชั่วโมง) - การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางคืน (จำนวน 18 ชั่วโมง) - การฝึก เรื่องป้อมสนาม (จำนวน 9 ชั่วโมง) - การฝึก เรื่องเครื่องกีดขวาง (จำนวน 5 ชั่วโมง)	137

ตารางที่ 3-1 ตารางแสดงจำนวนชั่วโมงการฝึกหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก(ต่อ)

เรื่องที่ทำกรฝึก/การเรียน/การสอน/การอบรม	จำนวนชั่วโมง
- การยิงประกอบการเคลื่อนที่ (เป็นคู่) (จำนวน 35 ชั่วโมง) - การลาดตระเวน, การระวังป้องกัน (จำนวน 17 ชั่วโมง) - การเคลื่อนที่ทางยุทธวิธีและการพักแรมในสนาม (จำนวน 8 ชั่วโมง)	50
6. การอบรม - คุณลักษณะทหาร (จำนวน 2 ชั่วโมง) - แบบธรรมเนียมทหาร (จำนวน 5 ชั่วโมง) - คุณธรรมของทหาร (จำนวน 6 ชั่วโมง)	

<ul style="list-style-type: none"> - มารยาทและวินัยทหาร (จำนวน 4 ชั่วโมง) - หน้าที่พลเมืองดี (จำนวน 2 ชั่วโมง) - ความรักและการป้องกันประเทศชาติ (จำนวน 4 ชั่วโมง) - การปกครองระบอบประชาธิปไตย (จำนวน 2 ชั่วโมง) - พระมหากษัตริย์ไทยในระบอบประชาธิปไตย (จำนวน 3 ชั่วโมง) - การเสริมสร้างการปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมืองในหน่วยทหาร (จำนวน 6 ชั่วโมง) - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (จำนวน 2 ชั่วโมง) - ประวัติศาสตร์ชาติไทย (จำนวน 6 ชั่วโมง) - วิชาเศรษฐกิจพอเพียง (จำนวน 2 ชั่วโมง) - การก่อการร้าย/การต่อต้านการก่อการร้าย (จำนวน 3 ชั่วโมง) - ยาเสพติด/โรคที่พึงระวังในการฝึกทหารใหม่ (จำนวน 3 ชั่วโมง) <p>7. การฝึกในเวลากลางคืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางคืน - การฝึกเดินทางด้วยเข็มทิศในเวลากลางคืน <p>8. การยิงปืนของทหารใหม่</p>	
---	--

ที่มา คำแนะนำหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปของกองทัพบก

จากตารางจะเห็นได้ว่าการจัดการฝึกเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดีนั้น มีความจำเป็นที่จะต้องทำการจัดหมวดหมู่รายวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันหรือลักษณะของการฝึกทักษะด้านต่างๆที่มีความคล้ายคลึงกันรวมอยู่ด้วยกันโดยจะต้องมีการแบ่งความหนักเบาของเนื้อหาอย่างเหมาะสมซึ่งระยะเวลาการเรียนการสอน 45 ชั่วโมงต่อสัปดาห์นั้น ถือเป็นระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควรจะส่งผลให้ทหารมีความอ่อนล้าและอาจนำไปสู่การมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเป็นทหาร โดยสามารถพิจารณาได้ว่าการฝึกในช่วง 10 สัปดาห์นั้นเฉลี่ยแล้วทหารจะต้องมีการฝึกการอบรมและการออกกำลังกายรวมทั้งสิ้น 9 ชั่วโมงต่อวันตามตัวอย่างตารางการฝึกประจำสัปดาห์

ตัวอย่างตารางการฝึกประจำสัปดาห์

วัน เวลา	0800 - 1000	1000 - 1200	1300 - 1600	1600 - 1700	1900 - 2000 (2000 - 2200)
จันทร์ - พฤหัสบดี (วันละ 9 ชั่วโมง)	ฝึกประจำวัน		ฝึกประจำวัน	กายบริหาร	การสอนอบรม (การฝึกกลางคืน)
ศุกร์ (9 ชั่วโมง)	การทดสอบ สมรรถภาพร่างกาย	ฝึกประจำวัน	ฝึกประจำวัน		การสอนอบรม (การฝึกกลางคืน)
เสาร์	การปรนนิบัติบำรุง อาวุธยุทโธปกรณ์ คลัง อาคาร ที่พัก	เวลา ผู้บังคับบัญชา	พักผ่อน		

อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าทหารใหม่มีเวลาพักผ่อนในระหว่างการฝึกน้อยมากหากกรอบการจัดรายวิชาไม่ได้จัดเป็นกลุ่มรายวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันจะทำให้ทหารใหม่ขาดความเข้าใจ

ในรายวิชาที่ต้องการความสนใจและรายละเอียดมาก ซึ่งในปัจจุบันการจัดการฝึกทหารใหม่มีการจัดการฝึกในรูปแบบเป็นสถานีประกอบด้วย 6 สถานีดังนี้

1. การทดสอบร่างกาย
2. การฝึกบุคคลเบื้องต้น
3. การใช้อาวุธประจำกาย
4. การยิงปืนด้วยกระสุนจริง
5. การฝึกทหารยุทธวิธีในวิชาทหารทั่วไป
6. การสอนอบรม

ในการฝึกในแต่ละสถานีนั้นมีความยากง่ายและมีความหลากหลายของรายวิชา เช่น สถานีวิชาทหารทั่วไปประกอบด้วย วิชาการติดต่อสื่อสาร วิชาการอ่านแผนที่และการใช้เข็มทิศ วิชาการปฐมพยาบาลและสุขวิทยาอนามัย วิชาการข่าวเบื้องต้น การสังเกตการณ์ และการสะกดรอย วิชาฟุนระเบิดกับระเบิด วิชาการป้องกันนิวเคลียร์ เคมี ชีวะ

ดังนั้นการจัดหมวดหมู่วิชาให้สอดคล้องกันมีความจำเป็นอย่างยิ่งและจะต้องเน้นถึงการฝึกทักษะเพิ่มความชำนาญให้กับทหารเพื่อให้มีความเข้าใจในเนื้อหาอย่างท่องแท้และการแบ่งกลุ่มรายวิชาควรแบ่งกลุ่มรายวิชาตามลำดับการเรียนรู้เพิ่มพูนทักษะและเน้นการปฏิบัติจากง่ายไปยาก

สำหรับส่วนที่ 2 คือการคัดเลือกผู้ฝึกทหารใหม่ผู้ฝึกทหารใหม่นั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงนโยบายการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก คำสั่งระเบียบหลักสูตรและหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทหารใหม่และจะต้องเป็นผู้ที่เสียสละทุ่มเท และมีความเข้าใจถึงสภาพจิตใจของทหารใหม่ ในปัจจุบันผู้ฝึกทหารใหม่เป็นนายทหารที่จบใหม่จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นหลักซึ่งยังขาดวุฒิภาวะในการเข้าใจถึงสภาพจิตใจของทหารใหม่ในช่วงการปรับสภาพจากพลเรือนเป็นทหาร ดังนั้นผู้ฝึกทหารใหม่จะต้องเป็นนายทหารที่มีประสบการณ์ฝึกรวมทั้งการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ฝึก ครูฝึกชั้นนายสิบ และครูทหารใหม่ควรจะต้องมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคลากรดังกล่าวแล้วจะต้องเน้นถึงความเข้าใจในนโยบายหลักสูตรรูปแบบการฝึก และเข้าใจสภาพจิตใจของทหารใหม่ ดังนั้นการคัดเลือกบุคลากรดังกล่าวต้องเน้นถึงประสบการณ์เป็นหลักซึ่งในปัจจุบันครูฝึกชั้นนายสิบ ครูทหาร และครูทหารใหม่ก็ยังคงคัดเลือกจากทหารผลัดก่อนหน้า และนายสิบจบใหม่มาปฏิบัติงานซึ่งยังขาดประสบการณ์

สถานที่ฝึกและสภาพแวดล้อมรวมทั้งจำนวนเครื่องช่วยฝึกก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการคัดเลือกครูฝึกซึ่งในปัจจุบันจำนวนเครื่องช่วยฝึกที่มีอยู่ในหน่วยฝึกต่างๆ ยังคงขาดแคลนและไม่ทันสมัย หากมีการรวมการโดยปรับให้เป็นการใช้เครื่องช่วยฝึกในลักษณะของการปฏิบัติแบบศูนย์ฝึก ศูนย์การเรียนรู้อาจทำให้กองทัพบกสามารถจัดหาเครื่องช่วยฝึกที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยได้โดยไม่ต้องสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมาก

สรุป

กล่าวโดยสรุปจากการวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดในการฝึกทหารใหม่ตามหลักสูตรของกรมยุทธศึกษาทหารบกในปัจจุบันนั้น จะพบได้ว่ามีมิติต่างๆ ที่สำคัญและยังคงเป็นข้อจำกัดของการฝึกทหารใหม่ 3 มิติ กล่าวคือ

1. การบริหารจัดการหลักสูตร และการกำหนดหัวข้อในการเรียนการฝึกควรจะเป็นการจัดกลุ่มการฝึกให้มีเนื้อหาที่ใกล้เคียงกันรวมทั้งจำนวนชั่วโมงของการเรียนการสอน และการฝึกแต่ละวันจะต้องไม่มากเกินไป เพื่อไม่ให้ทหารใหม่มีความเบื่อหน่ายกับการเรียนการสอนและการฝึก

2. การคัดเลือกบุคลากรในการทำการฝึกทหารใหม่ควรจะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เข้าใจในนโยบายในการฝึกอย่างท่องแท้รวมถึงเข้าสภาพจิตใจและสภาพอารมณ์ของทหารใหม่จะต้องเป็นผู้ที่มีจิตวิทยาในการฝึกทหารรวมทั้งจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักมีลูกล่อลูกชน และมีความสามารถในการปลูกจิตสำนึกที่ดีในการรับราชการทหาร จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการปลูกฝังอุดมการณ์ที่ดี และรู้จักปลูกฝังความเสียสละ ที่สำคัญที่สุดผู้ฝึกและครูฝึกทุกระดับจะต้องเป็นผู้ที่มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม

ในเรื่องมิติที่ 3 เกี่ยวกับสถานที่ฝึก สภาพแวดล้อมและยุทธโปกรณ์ ปัจจุบันเป็นการใช้สถานที่ฝึกที่เป็นพื้นที่ของหน่วยทหารอยู่แล้วซึ่งมีความเหมาะสม อย่างไรก็ตามความเพียงพอของเครื่องช่วยฝึกมีความจำเป็นต่อทหารใหม่มาก ซึ่งในปัจจุบันอาวุธยุทธโปกรณ์ที่หน่วยต่างๆ ได้รับมีความทันสมัยมากขึ้นตามลำดับ เช่น ปืนเล็กยาว 556(ทราวัว) เป็นยุทธโปกรณ์ที่มีความพิเศษคือ มีกล้องเล็งแบบ Red Dot ซึ่งเป็นอาวุธประจำกายของหน่วยทหารราบส่วนใหญ่ แต่ยุทธโปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกนั้นเป็น ปืนเล็กยาวแบบ 11 ซึ่งยังไม่สามารถตอบสนองต่อนโยบายของการฝึกทหารใหม่ที่ผู้บัญชาการทหารบก ได้กำหนดไว้คือ “ฝึกอย่างที่จะรบ” ซึ่งจากจุดนี้จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ายุทธโปกรณ์ที่นำมาฝึกไม่สอดคล้องกับยุทธโปกรณ์ที่นำไปใช้จริง จะส่งผลให้การฝึกไม่มีผลสัมฤทธิ์ที่ดี อีกทั้งในเรื่องของการฝึกการเล็งอาวุธประจำกายที่ใช้ฝึกไม่มีกล้องเล็งแต่อาวุธประจำกายที่ใช้เป็นแบบมีกล้องเล็งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการใช้ยุทธโปกรณ์ได้ นั้นหมายรวมถึงระบบการรักษายุทธโปกรณ์และความเข้าใจในการดูแลและรักษายุทธโปกรณ์ที่ไม่เกิดอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากผู้ที่ใช้ฝึกและยุทธโปกรณ์ที่ใช้จริงไม่เป็นรูปแบบเดียวกัน

บทที่ 4

ศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่

สำหรับในบทนี้ จะเป็นการศึกษาและหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ โดยผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาหลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พลทหารทุกพรรค ทุกเหล่า มาเรียนรวมกันในศูนย์ฝึกทหารใหม่ รวมทั้งจะนำเอา แนวนโยบายของการฝึกทหารใหม่ของผู้บัญชาการทหารบก และนโยบายการฝึกทหารใหม่ของ กรมยุทธศึกษาทหารบก รวมทั้งนโยบายการฝึกของแม่ทัพภาคที่ 1 มาบูรณาการเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทาง ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ในส่วนของกองทัพต่อไป

หลักสูตรทหารภาคสาธารณสุขศึกษา ซึ่งถูกพัฒนาโดยศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ เป็นหลักสูตรที่พลทหารในส่วนกองทัพเรือทุกเหล่าจะเรียนรวมกัน ถือว่าเป็นหลักสูตรที่ใช้อบรม วิชาทหารเรือเบื้องต้น เพื่อให้มีความรู้ ความพร้อม และเข้าใจกิจการทหารเรือเบื้องต้น พร้อมทั้งจะเข้าไปรับการฝึกอบรมต่อตามสาขาวิชาชีพของพรรคเหล่าที่หน่วยใหม่ต่อไป ซึ่งในการฝึกเบื้องต้นจะใช้ เวลา 9 สัปดาห์ ในขณะที่หลักสูตรของกองทัพบก ใช้ระยะเวลา 10 สัปดาห์ แล้วจึงไปแยกการฝึกที่ พรรคเหล่าต่อไป ซึ่งหลักสูตรภาคสาธารณสุขศึกษามีความมุ่งหมายเพื่อให้พลทหารใหม่ได้รับความรู้ เบื้องต้นของวิชาทหารเรือ และมีประสบการณ์สำหรับนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์เมื่อได้แยกย้ายไป ปฏิบัติหน้าที่ที่หน่วยใหม่ รวมทั้งเสริมสร้างบุคลิกภาพของทหารใหม่ให้เหมาะสมที่จะเป็นทหารเรือที่ดี และให้เกิดความสามัคคี ความเข้าใจระหว่างพลทหารใหม่ด้วยกัน และต่อผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ซึ่งเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกจะมีการปฏิบัติจิตวิทยา ประชาสัมพันธ์ถึงความคืบหน้าความเปลี่ยนแปลงและความรู้ของทหารใหม่ในพื้นที่ภูมิลำเนาเดิมของทหารใหม่และในขณะเดียวกันจะมีเกณฑ์การตัดสินผล การฝึกอบรมที่ทางศูนย์ฝึกทหารใหม่ได้พัฒนาขึ้น เช่น หากพลทหารที่ถูกเข้ามาฝึกมีเวลาใน การฝึกอบรมไม่ถึง 60% ของเวลาในการฝึก จะถือว่าไม่ผ่านและจะให้คงฝึกอยู่ที่ศูนย์ฝึกกับพลทหาร ผลัดต่อไปโดยมีการแบ่งวิธีการดำเนินการศึกษาออกเป็นดังนี้

หลักสูตรการเรือ 25 ชั่วโมง เช่น

1. เวลาและการตีระฆัง
2. ลักษณะทั่วไปของเรือหลวง
3. เรือกระเชียง
4. เครื่องหยั่งน้ำและดิ่งน้ำตื้น
5. เชือกชนิดต่างๆ และการผูกเชือก

การอาวุธ 13 ชั่วโมง เช่น

1. ปืนเล็กยาว บรรจุเอง แบบ88 (เอ็ม.1)
2. ปืนเล็กยาว เอ็ม.16 (พลย.เอ็ม.16)
3. อาวุธนำวิถีและปืนสมัยใหม่ที่มีใช้ในกองทัพเรือไทย
4. อาวุธปราบเรือดำน้ำและอาวุธใต้น้ำ
5. การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับการใช้อาวุธ

การป้องกันความเสียหาย

1. เครื่องมือเครื่องใช้ในการดับไฟเบื้องต้น
2. เครื่องมือเครื่องใช้ในการดับไฟใหญ่
3. วิธีดับไฟประเภท ข.
4. การป้องกันวินาศกรรม
5. การป้องกันอันตรายจากกำระเบิด

6. เครื่องมือฟองกลอัดลม

ข้อบังคับ 18 ชั่วโมง

1. วินัยทหาร
2. การเคารพ
3. การลา
4. การขาดหนีราชการ
5. กฎหมายอาญาทางทหาร ธรรมนูญทหาร
6. การรักษาการณ์และยามในเรือหลวง
7. ยศและตำแหน่งใน กองทัพเรือ
8. เครื่องแบบทหารเรือและระเบียบการแต่งกาย
9. ขนบธรรมเนียมประเพณี กองทัพเรือ
10. การรักษาความลับของข่าวสาร

สังคมและมนุษยศาสตร์ 10 ชั่วโมง เช่น

1. ศาสนา
2. ศิลปกรรม
3. วัฒนธรรม
4. การปกครองระบบประชาธิปไตย
5. การปกครองท้องถิ่น
6. การวางแผนครอบครัว
7. การปฐมพยาบาล

ทหารราบ 140 ชั่วโมง เช่น

1. การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า
2. การฝึกบุคคลท่าอาวุธ
3. การฝึกสวนสนาม

พลศึกษา 26 ชั่วโมง เช่น

1. การบริหารแบบราชนาวิ

อบรม 58 ชั่วโมง เช่น

1. โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย

2. พระธรรมเทศนา

3. บรรยายธรรม

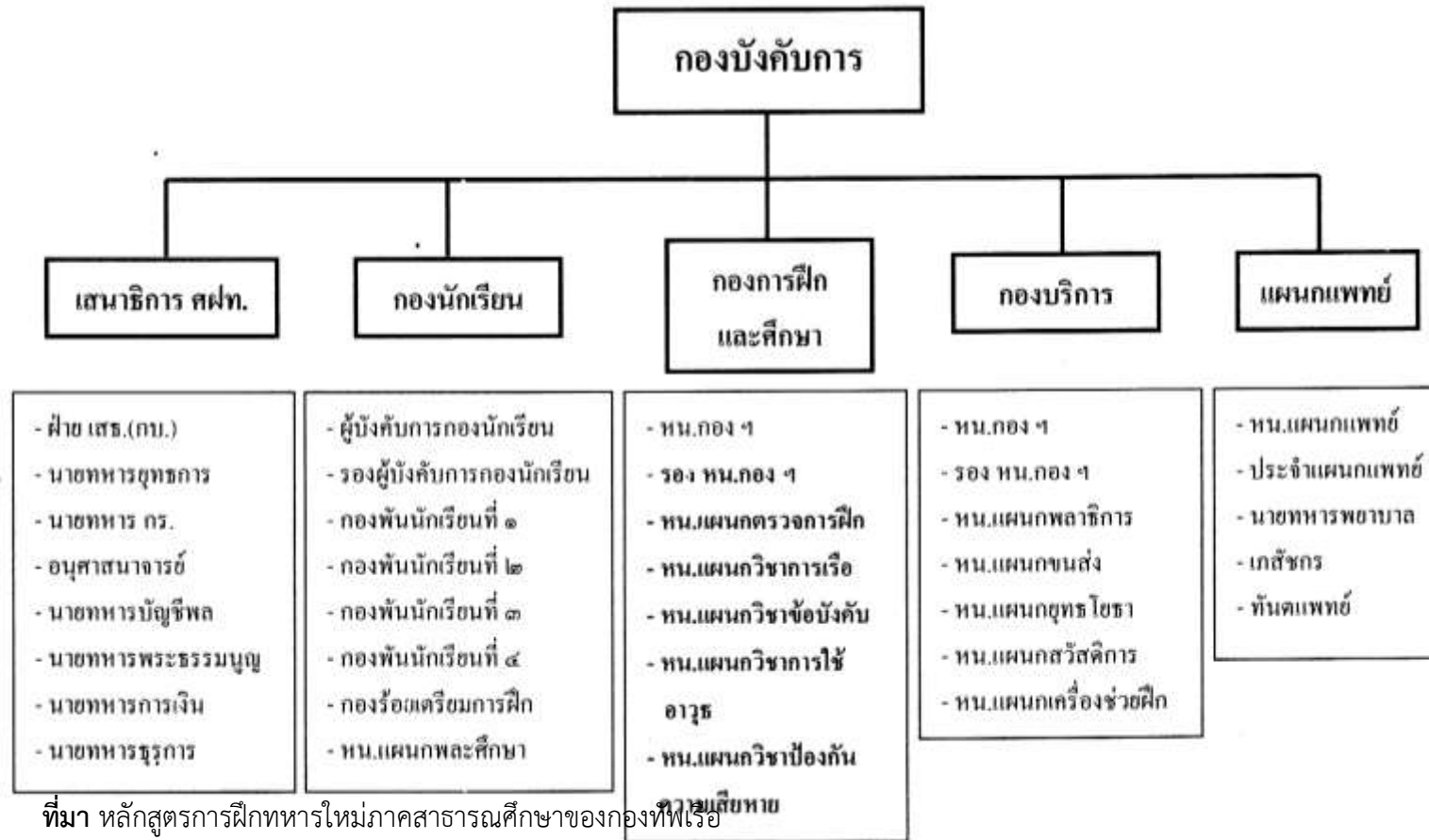
4. ตรวจสอบเสื้อผ้าและความสะอาด

5. ร้องเพลง

6. อบรม

และมีผังการจัดหน่วยในส่วนของศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ตามแผนภาพที่ 4-1 ดังนี้

แผนภาพที่ 4-1 แผนภาพแสดงผังการจัด ศฝท.ยศ.ทร.

ที่มา หลักสูตรการฝึกทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกองทัพเรือ

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ระหว่าง หลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปของกองทัพบก เปรียบเทียบกับ หลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกองทัพเรือ โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4-1 ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นของกองทัพบกกับหลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกองทัพเรือ

หัวข้อการศึกษา	กองทัพเรือ	กองทัพบก
ขนาดของหน่วยฝึก	เป็นหน่วยเทียบเท่าระดับกรม	มีส่วนอำนวยการฝึกและส่วนปฏิบัติการฝึก
การจัดหน่วย	มีส่วนกองบังคับการ กองนักเรียน กองการฝึกและศึกษา กองบริการและแผนกการแพทย์	มีส่วนอำนวยการฝึกและส่วนปฏิบัติการฝึก
การจัดบุคลากรครู	เป็นกำลังพลประจำ ณ ศูนย์ฝึกทหารใหม่	กำลังพลหมุนเวียนมาทำการฝึก
จำนวนทหารใหม่	4,000 - 4,200 (4 กองพัน)	100 - 150
ระยะเวลาการฝึก	9 สัปดาห์	10 สัปดาห์
จำนวนชั่วโมงในการฝึก	379 ชั่วโมง	450 ชั่วโมง
รูปแบบการเรียนการสอนและการฝึก	ส่วนใหญ่เป็นการเรียนเพื่อให้เข้าใจ	ส่วนใหญ่เป็นการฝึกเพื่อให้ปฏิบัติได้
หัวข้อการศึกษา	กองทัพเรือ	กองทัพบก
รายวิชาและสถานฝึก	8 กลุ่มรายวิชา	6 สถานฝึก
การประเมินผล	สอบทฤษฎีและปฏิบัติ	ตรวจสอบเน้นการปฏิบัติ

ที่มา หลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกองทัพเรือ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบเนื้อหาหลักสูตรการฝึกเป็นรายชั่วโมงระหว่างหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปของกองทัพบก กับ หลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกองทัพเรือ ได้ดังนี้

ตารางที่ 4-2 ตารางแสดงชั่วโมงการฝึกเปรียบเทียบการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกทหารใหม่

สถานีฝึก	เรื่องที่ฝึก (กองทัพบก)	450 ชั่วโมง	วิชาที่	เรื่องที่สอน (กองทัพเรือ)	320 ชั่วโมง
1.	ความสมบูรณ์ร่างกาย	48	1.	พลศึกษา	26
2.	บุคคลทำเบื้องต้น และแถวชิด - บุคคลทำมือเปล่า - บุคคลทำอาวุธ - การฝึกแถวชิด	27	2.	ทหารราบ - บุคคลทำมือเปล่า - บุคคลทำอาวุธ, ยิงปืนด้วยกระสุนจริง - การฝึกสวนสนาม	140
3.	การใช้อาวุธประจำกาย - ลูกกระเบิดขว้าง - ดาบปลายปืน	79	3.	การอาวุธ - อาวุธศึกษา ปก., ปลาย., อาวุธ ทร.	13
4.	การยิงปืนด้วยกระสุนจริง		วิชาทหารราบ (ยิงปืนด้วยกระสุนจริง)	-	
5.	ทหารทั่วไป ยุทธวิธี	52 137	4.	การเรือ - วิชาทั่วไปของ ทร. เช่น ประเภทเรือ, เข็มทิศ, สมอ, สถานีเรือ, เครื่องมือสื่อสาร	25
			5.	การป้องกันความเสียหาย - อัคคีภัย, ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย, นชค., ระเบิด	18
			6.	ข้อบังคับ - มารยาททหาร, วินัยทหาร, ยศทหาร, เครื่องแบบ, การจัดส่วนราชการ, พระราชบัญญัติธง, ข่า, สิทธิ ประโยชน์	18
			7.	สังคมและมนุษยศาสตร์ - ศาสนาศีลธรรม, ประชาธิปไตย, โภชนาการ, ปฐมพยาบาล, สิ่งแวดล้อม, การวางแผนครอบครัว	10

ตารางที่ 4-2 ตารางแสดงชั่วโมงการฝึกเปรียบเทียบการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ (ต่อ)

สถานีฝึก	เรื่องที่ฝึก (กองทัพบก)	450 ชั่วโมง	วิชาที่	เรื่องที่สอน (กองทัพเรือ)	320 ชั่วโมง
6.	อบรม	50	8.	อบรม - ระเบียบ, วินัย, ข้อบกพร่องต่างๆที่ปฏิบัติประจำวัน, อนุสัญญาเจนีวา, การปฏิบัติตนประจำวัน, การเคารพ	58
7.	การประเมินผล	30	9.	ทดสอบ	12
8.	ธุรการต้อนรับทหารใหม่	27			

ที่มา หลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกองทัพเรือ

และผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบตารางการปฏิบัติประจำวันได้ดังนี้

ตารางที่ 4-3 ตารางการปฏิบัติประจำวัน

เวลา	กองทัพบก	เวลา	กองทัพเรือ
จันทร์ - ศุกร์		จันทร์ - ศุกร์	
0530	ตื่นนอน	0530	ตื่นนอน
0600 - 0700	ออกกำลังกาย	0600 - 0700	ออกกำลังกาย
0800 - 1200	การฝึกประจำวัน	0900 - 1200	การฝึกประจำวัน
1300 - 1600	การฝึกประจำวัน	1300 - 1600	การฝึกประจำวัน
1600 - 1700	กายบริหาร	1600 - 1700	กายบริหาร
1900 - 2000	การอบรม	1915 - 2015	การอบรม
2100	นอน	2100	นอน

ที่มา หลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกองทัพเรือ

ซึ่งทางผู้วิจัยพบว่าระยะเวลาสำหรับการฝึกอบรมและออกกำลังกายของหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปของกองทัพบก ใช้เวลา 9 ชั่วโมงต่อวัน และหลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษาของกองทัพเรือ ใช้ระยะเวลาเฉลี่ย 8 ชั่วโมงต่อวัน

นอกจากนี้นโยบายการฝึกของกรมยุทธศึกษาทหารบก โดยเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบกได้กำหนดเอาไว้ดังต่อไปนี้

1. การฝึกทหารใหม่ เป็นการฝึกพื้นฐานเบื้องต้นเพื่อปรับสภาพจากบุคคลพลเรือนให้เป็นทหาร ดังนั้นการฝึกในห้วง 4 สัปดาห์แรกจะต้องให้เวลาทหารใหม่ได้ปรับตัว โดยให้เริ่มทำการฝึกจากเรื่องง่ายๆ และเบาๆ เช่น ทำการฝึกอบรมวิชาที่สามารถเรียนทางทฤษฎีในห้องเรียนเสริมด้วยการนำวิทยาศาสตร์การกีฬาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างกล้ามเนื้อและความแข็งแรงของแต่ละ

บุคคลให้มีความพร้อมแล้วจึงค่อยๆ เพิ่มระดับความเข้มข้นของการฝึกที่ต้องใช้กำลังร่างกายตามระเบียบและหลักสูตรการฝึกในสัปดาห์ต่อไป

2. การฝึกอบรม จะต้องเน้นให้ทหารใหม่รู้จักคิด และมีความเข้าใจในเรื่องที่ทำการฝึกอบรมอย่างแท้จริงมากกว่าการท่องจำ โดยครูผู้ฝึกอบรมจะต้องชี้แจงให้ทหารใหม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกในแต่ละขั้นตอน ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์และจะต้องฝึกให้ทหารใหม่มีทักษะความชำนาญในการปฏิบัติให้สามารถนำไปใช้งานได้จริง

3. การฝึกทางยุทธวิธี ครูผู้ฝึกอบรมจะต้องอธิบายให้ทหารใหม่เข้าใจภาพรวมองค์ประกอบของสนามรบ อธิบายการปฏิบัติของแต่ละส่วน และชี้แจงการปฏิบัติของตัวทหารใหม่ในแต่ละขั้นตอนจะอยู่ที่ไหน และจะต้องปฏิบัติอย่างไร ด้วยเหตุผลอะไร โดยจะต้องอธิบายประกอบภูมิประเทศจำลองแผนภาพ เพื่อให้ทหารใหม่เข้าใจและเห็นภาพการปฏิบัติทางยุทธวิธี

4. การป้องกันการบาดเจ็บจากความร้อน (Heat Stroke) ทุกหน่วยฝึกต้องระมัดระวังเรื่อง การบาดเจ็บจากความร้อน โดยเฉพาะในห้วงการฝึกสัปดาห์ที่ 1 - 3 ของการฝึก หน่วยฝึกและตัวทหารใหม่จะต้องปฏิบัติตามคู่มือและคำแนะนำการป้องกันการบาดเจ็บจากความร้อนของกรมแพทย์ทหารบกอย่างเคร่งครัด จะต้องกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไข กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินจะต้องสามารถส่งตัวผู้เจ็บป่วยไปยังโรงพยาบาลอย่างทันเวลา เพื่อมิให้ทหารใหม่เสียชีวิต

5. ผู้บังคับหน่วย และผู้บังคับหน่วยฝึกทหารใหม่ตลอดจนผู้ฝึก และครูทหารใหม่ต้องบังคับบัญชาปกครองดูแลการฝึกทหารใหม่ ตลอดจนสวัสดิการความเป็นอยู่รวมทั้งขวัญและกำลังใจของทหารใหม่อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สำหรับการลงทัณฑ์ทหารใหม่ที่กระทำความผิดวินัยทหารจะต้องดำเนินการตามวิธีการและอำนาจหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในประมวลวินัยทหารอย่างเคร่งครัดซึ่งกำหนดการลงทัณฑ์ไว้ 5 สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กัก ชัง และจำขัง ห้ามใช้วิธีการลงทัณฑ์ที่นอกเหนือจากนี้ โดยเฉพาะการทำร้ายร่างกายทหารใหม่จะต้องไม่เกิดขึ้นอย่างเด็ดขาด

นอกจากนี้นโยบายของแม่ทัพภาคที่ 1 ได้กำหนดเอาไว้ดังต่อไปนี้

1. ทุกหน่วยจะต้องกำหนดมาตรการป้องกันและฝักระวังการเจ็บป่วยจากโรคมะเร็ง (Heat Stroke) ในระหว่างการฝึก และการออกกำลังกาย เน้นย้ำให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ กำกับดูแลการฝึกอย่างใกล้ชิด ห้ามมิให้เกิดการสูญเสียโดยเด็ดขาด

2. กรณีทหารใหม่กระทำความผิด การลงทัณฑ์จะต้องปฏิบัติตามประมวลวินัยทหาร ซึ่งกำหนดการลงทัณฑ์ไว้ 5 สถาน คือ ภาคทัณฑ์ ทัณฑ์กรรม กัก ชัง และจำขัง เท่านั้น ห้ามใช้วิธีการลงทัณฑ์ที่นอกเหนือจากนี้โดยเฉพาะการทำร้ายร่างกาย

ซึ่งจากการวิเคราะห์นโยบายและความต้องการในเรื่องของผลสัมฤทธิ์ในการฝึกและบทสัมภาษณ์สามารถสรุปเป็นข้อมูลขั้นต้นได้ว่า ในการฝึกห้วง 4 สัปดาห์แรกนั้น ทหารใหม่จำเป็นต้องปรับสภาพจิตใจของตนจากความเป็นบุคคลพลเรือนให้เป็นทหารทั้งยังต้องมีความรู้ที่เป็นความรู้แนวใหม่ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ การฝึกบุคคลท่ามือเปล่า การฝึกวิชาท่าอาวุธ ความรู้เบื้องต้นในการใช้อาวุธประจำกาย การแก้ไขปัญหาที่เกิดกับอาวุธที่ตนเองรับผิดชอบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ที่กล่าวมานั้นประสบการณ์ของผู้ฝึก ครูฝึก และครูทหาร มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การฝึกทหารใหม่ในระยะเวลา 1 เดือนแรกประสบผลสำเร็จ อย่างไรก็ตามจากการสำรวจข้อมูลพบว่าผู้ฝึก ครูฝึกทหารใหม่ แต่ละผลัดนั้นเป็นนายทหารจบใหม่ นายสิบจบใหม่ที่ขาดประสบการณ์ซึ่งในการฝึกต่างๆ

หากผู้ฝึก ฯลฯ ขาดประสบการณ์แล้วจะส่งผลให้การปรับตัวของทหารใหม่ในห้วงแรกเป็นปัญหาและอาจเกิดความท้อแท้ได้ ซึ่งแตกต่างจากระบบการฝึกของกองทัพเรือ หลักสูตรทหารใหม่ ภาควิทยาศาสตร์ศึกษาของกองทัพเรือ ที่มีการรวมหน่วยของการฝึกหลายๆ หน่วยเข้าด้วยกัน และใช้ครูฝึก อาจารย์ผู้สอนที่มีประสบการณ์และเป็นกำลังพลประจำศูนย์ฝึกที่เข้าใจสภาพจิตใจของทหารใหม่ในห้วงเดือนแรก

เมื่อพิจารณาถึงแนวทางในการฝึกอบรมตามนโยบายของเจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก ที่มุ่งเน้นให้ทำการฝึก การอบรม และศึกษาทางทฤษฎีจากง่ายไปหายาก และจากเบาไปหาหนัก การจัดตารางและการอบรมหมวดหมู่ของวิชาที่มีลักษณะเนื้อหาคล้ายคลึงกันจะทำให้การเรียนและการฝึกของทหารใหม่มีลำดับขั้นตอนที่เข้าใจง่ายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง รวมทั้งการให้ความรู้ที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความรู้พิเศษ มีความจำเป็นที่จะต้องเชิญวิทยากรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญเรื่องนั้นๆ มาอธิบายและสร้างความเข้าใจให้กับผู้ฝึก ครูฝึก และตัวทหารใหม่ ยกตัวอย่างเช่น ในเรื่องของอาการป้องกันการบาดเจ็บจากโรคลมร้อน (Heat Stroke) และการแก้ไขปฐมพยาบาล ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอุปกรณ์การแพทย์และประสบการณ์ของผู้ฝึก และครูฝึกมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งในปัจจุบันการจัดบุคลากรการฝึกของกองทัพบก เป็นการหมุนเวียนกำลังพลมาทำการฝึกแต่กองทัพเรือใช้กำลังพลที่ปฏิบัติงานประจำ ณ ศูนย์ฝึก

นอกจากนี้เมื่อทหารใหม่กระทำความผิดวินัยทหารประสบการณ์ลงทัณฑ์ของผู้มีอำนาจ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจากภาพข่าวในปัจจุบันบางครั้งยังมีการทำร้ายร่างกายทหารใหม่ ซึ่งจากการวิเคราะห์อาจเกิดได้จากประสบการณ์จากผู้ฝึกและครูฝึก ในการลงทัณฑ์ ซึ่งแตกต่างจากการฝึกทหารใหม่ของกองทัพเรือ

ในยุคปัจจุบันการฝึกอบรมทหารใหม่ให้รู้จักคิดและมีความเข้าใจในเรื่องการฝึกมากกว่า การท่องจำ ซึ่งรวมไปถึงการฝึกทางยุทธวิธีขึ้นอยู่กับลำดับวิธีการอธิบาย การจัดทำภูมิประเทศจำลอง ประกอบภูมิประเทศจริง แผนภาพ รวมทั้งเครื่องช่วยฝึกต่างๆ มีผลอย่างมากในการที่จะสร้างความรู้ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ให้กับทหารใหม่ซึ่งในส่วนของกองทัพบก มีการจัดหน่วยฝึกอยู่ในลักษณะของ กองพันที่มีลักษณะที่ตั้งแตกต่างกันไป อาจส่งผลให้การฝึกและการสร้างความเข้าใจต่อเนื้อหาการฝึกของทหารใหม่ในแต่ละหน่วยฝึกไม่เหมือนกัน อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการฝึกในอนาคต และเมื่อทำการเปรียบเทียบกับลักษณะการฝึกของโรงเรียนพลทหารที่กองทัพเรือใช้เป็นแนวทาง การฝึกในปัจจุบันนั้น ทหารใหม่ส่วนใหญ่จะมีความเข้าใจในเนื้อหาในการพิจารณาภูมิประเทศต่างๆ ที่เป็นแบบเดียวกัน อีกทั้งความเข้าใจในการตีความของวัตถุประสงค์การฝึกยังเป็นไปในแนวทาง เดียวกันซึ่งแตกต่างจากการฝึกของกองทัพบกโดยสิ้นเชิง

จากการวิเคราะห์นโยบายการฝึกบทสัมภาษณ์เนื้อหาหลักสูตรแล้วนั้น พบว่า

1. การจัดหน่วยฝึกของกองทัพเรือมีขนาดใหญ่ จึงทำให้มีขีดความสามารถในการสนับสนุนการฝึกได้ในระดับสูง
2. ครูหรือบุคลากรในศูนย์ฝึกของกองทัพเรือ เนื่องจากเป็นกำลังพลประจำจึงมีความชำนาญในการสอนได้เป็นอย่างดี
3. กองทัพเรือเน้นที่การเรียนเพื่อให้ทหารใหม่มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของทหารเรือ ก่อนที่จะไปทำการฝึกต่อในระดับสูงขึ้น

4. กองทัพเรือมีชั่วโมงการเรียนในห้องเรียนมากกว่ากองทัพบก
แนวทางในการดำเนินการพัฒนาการฝึกที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาควรดำเนินการดังนี้
 1. การพัฒนาการจัดการฝึกให้เป็นการเรียนการสอนประกอบการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น โดยพิจารณาจากเนื้อหาแต่ละรายวิชา (เรียนในห้องเรียนมากขึ้น)
 2. แบ่งกลุ่มรายวิชาตามลำดับการเรียนรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ จากง่ายไปหายากและใช้ความชำนาญจากน้อยไปหาใช้ความชำนาญมาก
 3. ปรับรูปแบบการจัดครูฝึก โดยให้มีหน้าที่รับผิดชอบที่แน่นอน เช่น การแบ่งครูเป็นครูฝึก ครูปกครอง และจัดหาครูพิเศษที่มีความชำนาญมาอบรมให้ความรู้แก่ทหารใหม่
 4. เพิ่มเติมกิจกรรมการปลูกฝังอุดมการณ์ การสร้างความรัก และศรัทธาต่อกองทัพให้สอดคล้องกับหลักสูตร ยังคงยึดถือเนื้อหาและชั่วโมงการเรียนการสอนตามกรมยุทธศึกษาทหารบก จากการศึกษารายละเอียดของการฝึกของทหารใหม่ตามหลักสูตรที่กองทัพบกกำหนด 450 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงชั่วโมงการเรียนการฝึกออกเป็น 2 ส่วนดังนี้ ชั่วโมงการเรียน 172 ชั่วโมง ชั่วโมงการฝึก 278 ชั่วโมง ซึ่งสามารถแจกแจงเป็นรายละเอียดตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4-4 ตารางสรุปการใช้เวลาสำหรับการฝึกการเรียนของทหารใหม่

ลำดับ	เรื่องที่ทำกรฝึกสอน	เวลา (ชม.)	อบรม (ชม.)	ฝึก (ชม.)
	ก. กรรมวิธีรับทหารใหม่เข้าหน่วย	27	27	
	ข. การฝึกเบื้องต้น	(27)		
1.	การฝึกบุคคลทำเบื้องต้น/บุคคลท่ามือเปล่า/บุคคลท่าอาวุธ/การฝึกแถวชิด	27		27
	ค. ความสมบูรณ์แข็งแรงทางร่างกาย	(48)		
1.	กายบริหาร/ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว/การใช้ดาบปลายปืน	34		34
2.	การทดสอบความสมบูรณ์แข็งแรงทางร่างกาย	14		14
	ง. วิชาทหารทั่วไป	(52)		
1.	การติดต่อสื่อสาร	8	6	2
2.	การอ่านแผนที่และการใช้เข็มทิศ	10	6	4
3.	การปฐมพยาบาลและสุขวิทยาอนามัย	10	6	4
4.	การข้ามเบื้องต้น, การสังเกต และการสะกดรอย	18	12	6
5.	การระเบิดทำลาย ทุ่นระเบิด และกับระเบิด	5	4	1
6.	การป้องกันนิวเคลียร์ ชีวะ และเคมี เป็นบุคคล	1	1	
	จ. การฝึกใช้อาวุธ	(79)		
1.	การฝึกใช้อาวุธประจำกาย/การยิงปืนด้วยกระสุนจริง	65	15	50
2.	การใช้ลูกระเบิดขว้าง	6	2	4

ตารางที่ 4-4 ตารางสรุปการใช้เวลาสำหรับการฝึกการเรียนรู้ของทหารใหม่ (ต่อ)

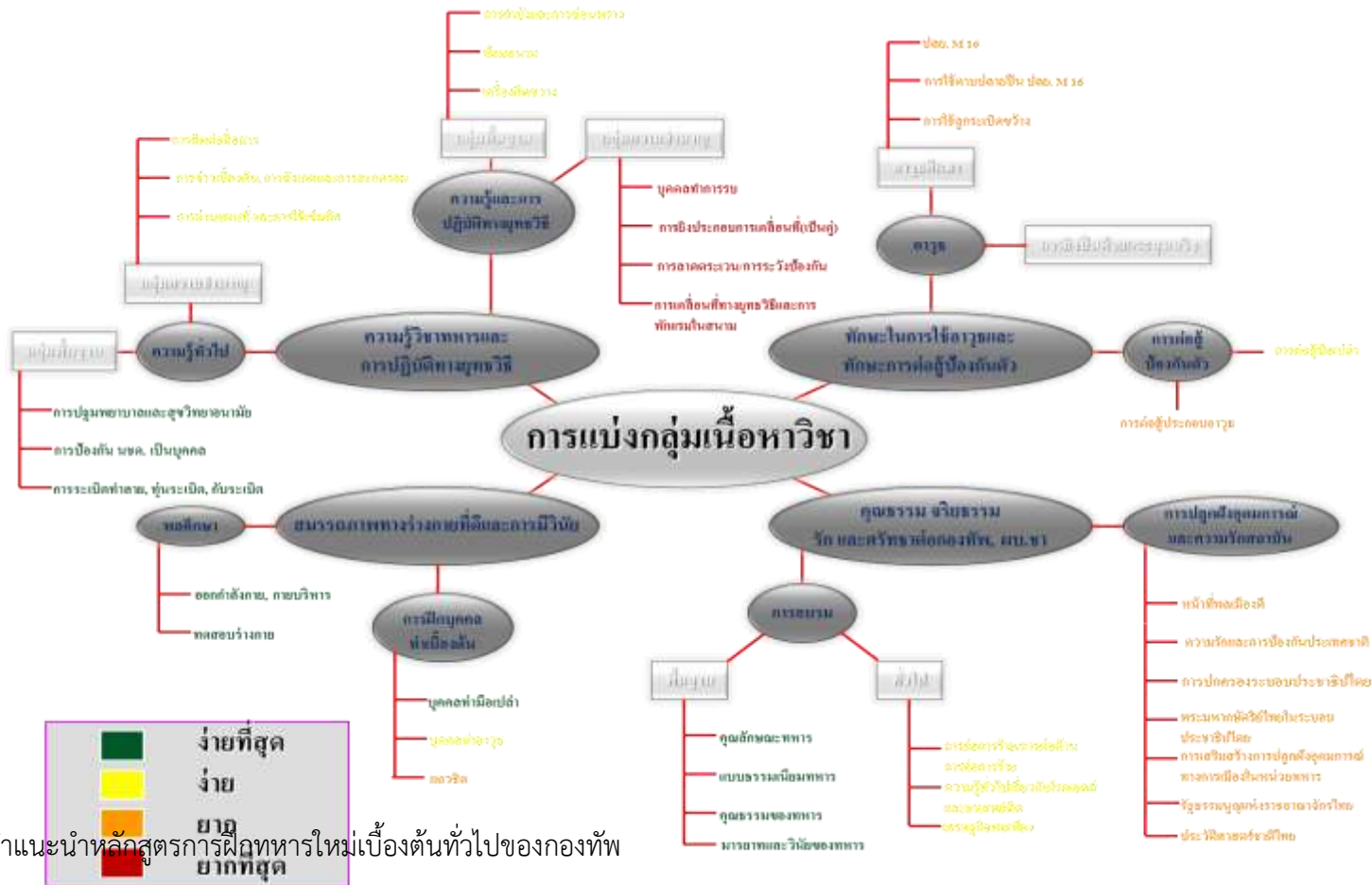
ลำดับ	เรื่องที่ทำกรฝึกสอน	เวลา (ชม.)	อบรม (ชม.)	ฝึก (ชม.)
3.	การใช้ดาบปลายปืน	8	1	7
	ฉ.การฝึกทางยุทธวิธี	(137)		
1.	การกำบังและการซ่อนพราง	8	2	6
2.	การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางวัน	37	10	27
3.	การฝึกบุคคลทำการรบในเวลากลางคืน	18	8	10
4.	ป้อมสนาม	9	6	3
5.	เครื่องกีดขวาง	5	3	2
6.	การยิงประกอบการเคลื่อนที่ (เป็นคู่)	35	5	30
7.	การลาดตระเวน/การระวังป้องกัน	17	5	12
8.	การเคลื่อนที่ทางยุทธวิธีและการพักรวมในสนาม	8	3	5
	ช.การอบรม	(50)		
1.	คุณลักษณะของทหาร	2	2	
2.	แบบธรรมเนียมของทหาร	5	5	
3.	คุณธรรมของทหาร	6	6	
4.	มารยาทและวินัยของทหาร	4	4	
5.	หน้าที่พลเมืองดี	2	2	

ตารางที่ 4-4 ตารางสรุปการใช้เวลาสำหรับการฝึกการเรียนรู้ของทหารใหม่ (ต่อ)

ลำดับ	เรื่องที่ทำการศึกษา	เวลา (ชม.)	อบรม (ชม.)	ฝึก (ชม.)
6.	ความรักและการป้องกันประเทศชาติ	4	4	
7.	การปกครองระบอบประชาธิปไตย	2	2	
8.	พระมหากษัตริย์ไทยในระบอบประชาธิปไตย	3	3	
9.	การเสริมสร้างการปลูกฝังอุดมการณ์ทางการเมือง ในหน่วยทหาร	6	6	
10.	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550	2	2	
11.	ประวัติศาสตร์ชาติไทย	6	6	
12.	การก่อการร้าย/การต่อต้านการก่อการร้าย	3	3	
13.	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคเอดส์และยาเสพติด	3	3	
14.	วิชาเศรษฐกิจพอเพียง	2	2	
	ซ.การตรวจสอบ	(30)		
1.	การตรวจสอบ	30		30
	รวม	450	172	278

ที่มา คำแนะนำหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปของกองทัพบก

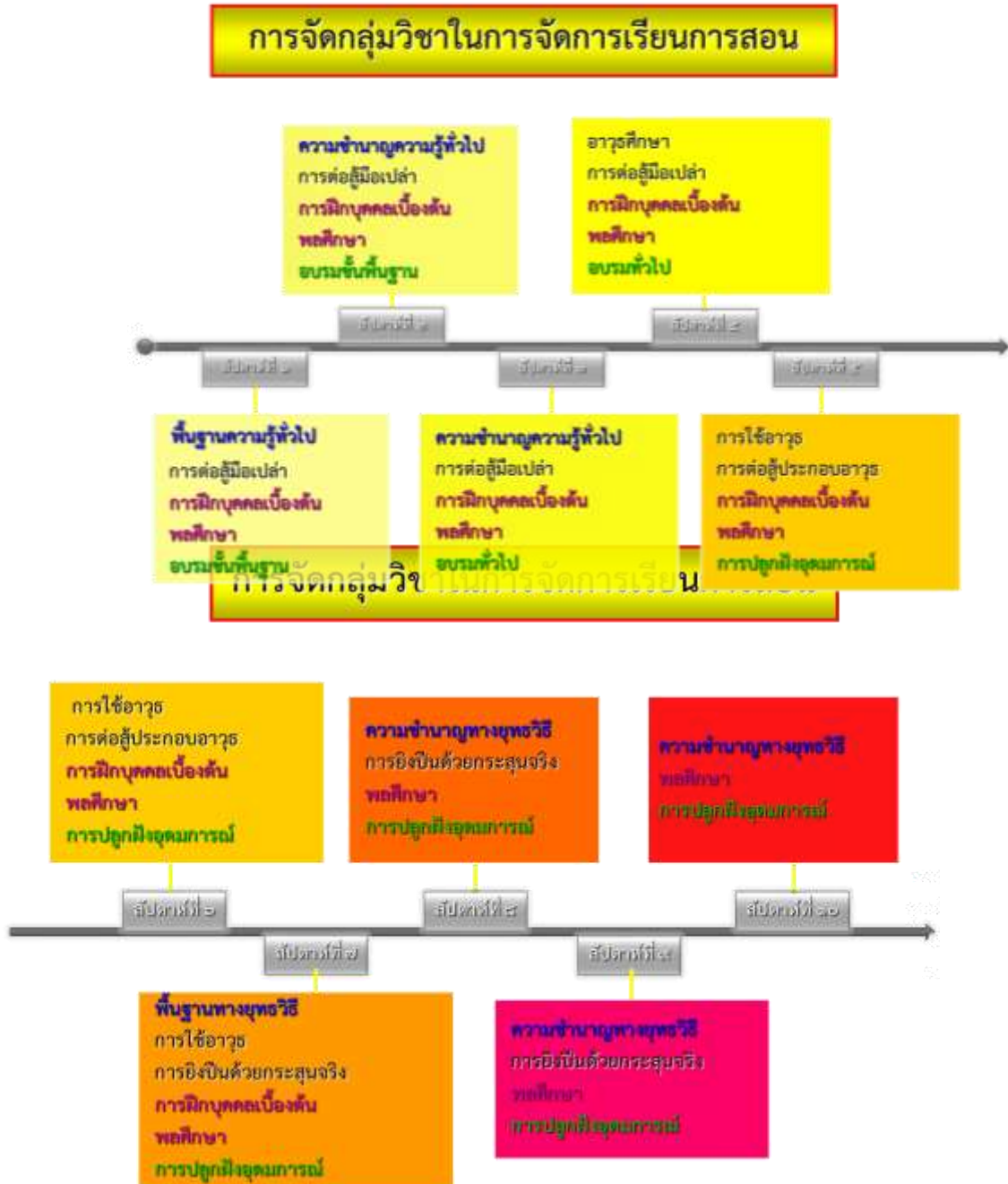
สำหรับการแบ่งกลุ่มวิชาผู้วิจัยได้ทำการจัดเรียงลำดับการเรียนในรายวิชาต่างๆ จากง่ายไปหายากซึ่งสามารถแบ่งเนื้อหาเป็นกลุ่มรายวิชา ดังนี้
 แผนภาพที่ 4-2 แผนภาพแสดงการแบ่งกลุ่มเนื้อหาวิชาการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก

ที่มา คำแนะนำหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปของกองทัพ

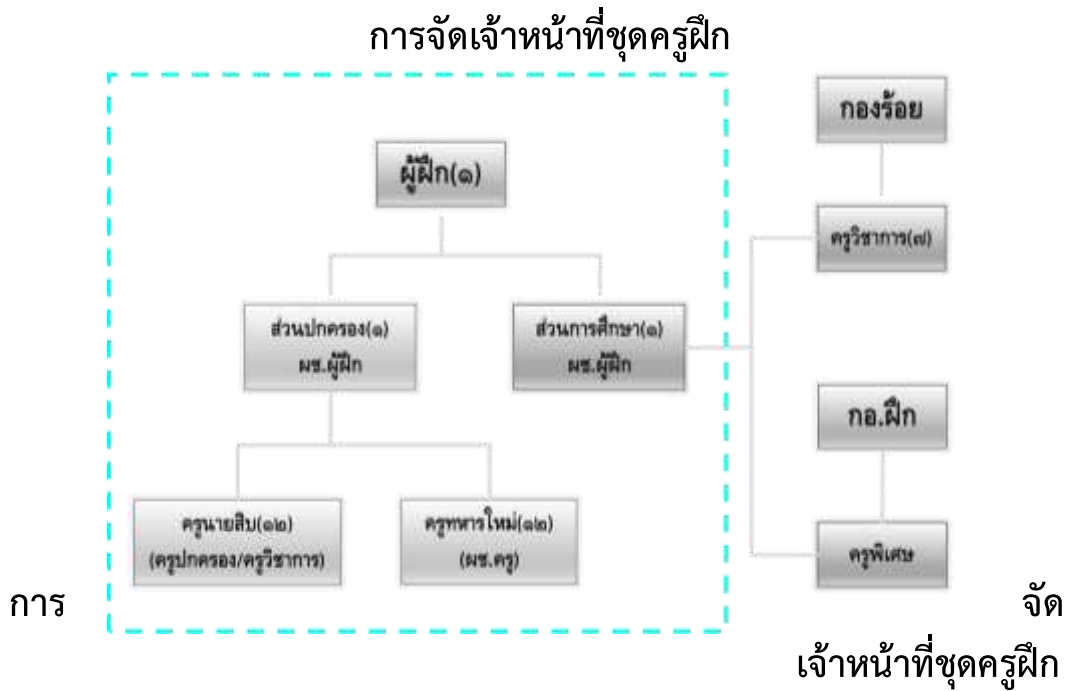
นอกจากนี้ลำดับการเรียนรู้ การจัดการความรู้ รวมทั้งการจัดการเนื้อหาจะต้องเป็นไปในลักษณะจากง่ายไปหายากตามนโยบายการฝึกที่กรมยุทธศึกษาทหารบกกำหนด ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยได้ทำการจัดกลุ่มเนื้อหาโดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนภาพที่ 4-3 แผนภาพการจัดกลุ่มวิชาในการจัดการเรียนการสอน

ที่มา คำแนะนำหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปของกองทัพบก

แผนภาพที่ 4-4 แผนภาพการจัดเจ้าหน้าที่ชุดครูฝึก

ประจำหน่วยฝึก

ผู้บังคับหน่วยฝึก	1	นาย	
ผู้ฝึกทหารใหม่	1	นาย	
ผู้ช่วยผู้ฝึกทหารใหม่	2	นาย	
เจ้าหน้าที่กองร้อย	1	นาย	
ครูนายสิบ	12	นาย	┌ ครูปกครอง 8 นาย └ ครูวิชาการ 4 นาย
ครูทหารใหม่	12	นาย	

การจัดเจ้าหน้าที่ชุดครูฝึก

ครูพิเศษจากกองอำนวยการฝึก

1. ชุดสันหนนาการจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2 ชั่วโมง)
2. ชุดวิทยากรประวัติศาสตร์ชาติไทย และเทิดทูนสถาบันของหน่วย (102 ชั่วโมง)
3. ผู้บรรยายเรื่องกฎหมาย, รัฐธรรมนูญ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยจากกรมทหารพระธรรมนูญ (2 ชั่วโมง)
4. ผู้บรรยายให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ จากหน่วยตรวจโรคที่ 11 (1 ชั่วโมง)
5. ผู้บรรยายให้ความรู้เรื่องยาเสพติด จากหน่วยตรวจโรคที่ 11 (1 ชั่วโมง)
6. ผู้บรรยายให้ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง จาก เขตพระนคร (2 ชั่วโมง)

ที่มา คำแนะนำหลักสูตรการฝึกทหารใหม่เบื้องต้นทั่วไปของกองทัพบก

สรุป

จากกระบวนการในการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน ความยากง่ายของกลุ่มวิชาต่างๆ รวมทั้งการจัดห้วงเวลาในการเรียนและการฝึกให้เหมาะสม จะส่งผลให้แนวทางในการจัดหลักสูตรใหม่ในการฝึกพลทหารมีกรอบการพัฒนาที่ชัดเจนและมีลำดับขั้นตอนในการพัฒนา อีกทั้งในการพิจารณาจัดเจ้าหน้าที่ครูฝึกที่เป็นภาพรวมของหน่วย จะส่งผลให้ทหารใหม่ได้รับการอบรมการฝึกจากผู้ที่มีประสบการณ์และมีวุฒิภาวะในการฝึกอบรมซึ่งทางผู้วิจัยจะนำเอาแผนการจำแนกวิชาที่ได้ถูกแบ่งเป็นกลุ่มและลำดับความยากง่ายของเนื้อหา จากรายละเอียดในขั้นต้นที่ได้กล่าวมานำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยฝึกทหารใหม่ เพื่อเป็นการฝึกนำร่องและหาข้อดีข้อเสีย รวมทั้งผลกระทบต่างๆต่อไป

บทที่ 5

สรุป และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินการฝึกตามหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกรมยุทธศึกษาทหารบกในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพเรือ, กองทัพอากาศ และกองทัพบก ในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะในการจัดทำพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่

ขอบเขตการศึกษาเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) กับกลุ่มผู้บริหารระดับนโยบาย คือ ผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์, ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์, นายทหารฝ่ายยุทธการ, ผู้ฝึกทหารใหม่, ครูฝึกทหารใหม่ และทหารใหม่

สรุป

จากการศึกษาพบว่าในระดับของการเตรียมการฝึกทหารใหม่นั้น ผู้ฝึก ผู้ช่วยผู้ฝึก ครูฝึก ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับการกรม มีความเข้าใจในภาระและความรับผิดชอบที่แต่ละส่วนจะต้องปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บัญชาการทหารบก เจ้ากรมยุทธศึกษาทหารบก และแม่ทัพภาคที่ 1 ซึ่งทำให้เห็นได้ว่าในเรื่องที่จะต้องกำหนดเป็นเป้าหมายในการฝึกนั้นมีภาพที่ชัดเจนรวมทั้งบุคลากรดังกล่าวสามารถที่จะปฏิบัติตามนโยบายต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและตรงตามวัตถุประสงค์ ซึ่งในการฝึกทหารใหม่ที่มีระยะเพียงแค่ 10 สัปดาห์นั้น ทหารใหม่มีปัญหาในการปรับตัว มีปัญหาในเรื่องของการเตรียมความรู้ของตนเอง รวมทั้งการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สภาพแวดล้อมใหม่ๆ ที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งถือว่าเป็นปัญหาและข้อจำกัดในขั้นต้นของผู้ฝึกและทีมงาน และจะเห็นได้ว่าจากการสัมภาษณ์ประสบการณ์ของผู้ฝึก ครูฝึก และครุณายสิบ มีความสำคัญอย่างมากต่อการฝึกทหารใหม่ในปัจจุบัน อีกทั้งในเรื่องของงบประมาณของการฝึกแต่ละครั้งและสภาพของเครื่องช่วยฝึกจะต้องอำนวยความสะดวกและสอดคล้องกับสภาพการฝึกในปัจจุบัน

จากการศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ที่ผู้วิจัยพบคือ การจัดทำหมวดหมู่รายวิชา การจัดการฝึกโครงสร้างของการจัดหน่วยฝึก จำนวนชั่วโมง และระยะเวลาของการฝึกต่อวันของศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ที่ผู้วิจัยพบ คือการจัดหมวดหมู่รายวิชา การจัดการฝึกโครงสร้างของการจัดหน่วยฝึก จำนวนชั่วโมง และระยะเวลาของการฝึกต่อวันของทหารใหม่ระหว่างกองทัพบกเปรียบเทียบกับกองทัพเรือมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนซึ่งสิ่งที่พบจากการศึกษานั้นทางผู้วิจัยสามารถนำเอาข้อแตกต่างและสิ่งที่เป็นประโยชน์จากการศึกษาหลักสูตรของกองทัพเรือทั้งข้อดีที่เห็นได้ชัดและนำมาพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตรการฝึกทหารใหม่รวมทั้งการจัดโครงสร้างของหน่วยฝึกที่มีขนาดเหมาะสมและตรงต่อความต้องการของหน่วยที่จะต้องนำเอาทหารใหม่ที่เข้ารับการฝึกไปปฏิบัติงานต่อไปในอนาคต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการพัฒนาแนวทางการฝึกของทหารใหม่รวมทั้งโครงสร้างของหน่วยฝึกทหารใหม่ โดยการกำหนดกรอบและหัวใจหลักสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

1. การฝึกทหารใหม่ต้องไม่เปลี่ยนหลักสูตรของกรมยุทธศึกษาทหารบก แต่เป็นการพัฒนาการจัดการฝึก โดยเป็นการเพิ่มระดับความชำนาญ (Skill Level) จากง่ายไปหายาก จากพื้นฐานไปสู่ความซับซ้อน
2. การจัดบุคลากรในการฝึกเป็นการบูรณาการครูจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถของหน่วยทั้งอยู่ในหน่วยฝึก และนอกหน่วยฝึก
3. เมื่อทำการฝึกแล้วทหารจะต้องมีคุณลักษณะตามเป้าประสงค์ 3 ประการ คือ 1. เป็นผู้มีความรอบรู้ มีความรู้ในวิชาทหารเป็นอย่างดี 2. เป็นผู้ที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ภาคภูมิใจในสถาบันทหาร รวมทั้งเชื่อมั่นในผู้บังคับบัญชา และ 3. เป็นผู้มีความสุขร่างกายแข็งแรง บุคลิกดี และแสดงออกได้อย่างสง่างาม

สำหรับการวางแนวทางในการพัฒนาการฝึกผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

1. การปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นการเรียนการสอนประกอบการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้นโดยพิจารณาจากเนื้อหาแต่ละรายวิชา (เรียนด้วยฝึกด้วย)
2. แบ่งกลุ่มรายวิชาตามลำดับความรู้ ทักษะ การปฏิบัติ จากง่ายไปหายากและใช้ความชำนาญจากน้อยไปหาใช้ความชำนาญมาก
3. ปรับรูปแบบการจัดครูฝึกให้มีหน้าที่รับผิดชอบที่แน่นอน โดยการแบ่งครูเป็นครูวิชาการ ครูปกครอง และจัดหาครูพิเศษที่มีความชำนาญเฉพาะด้านมาอบรมให้ความรู้แก่ทหารใหม่
4. เพิ่มกิจกรรมการสร้างความรัก ความภาคภูมิใจ ความศรัทธาต่อกองทัพ และจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ

โดยหน่วยยังคงยึดถือเนื้อหาและชั่วโมงการเรียนการสอนตามที่กรมยุทธศึกษาทหารบกได้กำหนดไว้ในเรื่องของการเตรียมการของหน่วยฝึกนั้นต้องปฏิบัติดังนี้

1. การปรับปรุงระบบการฝึกเป็นการเรียนการสอน เพื่อเป็นการจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับการเรียนการฝึกของทหารใหม่ จึงทำการจัดเนื้อหาวิชาเป็นกลุ่มๆ คือ 1. กลุ่มความรู้วิชาทหารทั่วไปและการปฏิบัติทางยุทธวิธี 2. กลุ่มทักษะการใช้อาวุธและการต่อสู้ป้องกันตัว 3. กลุ่มการสร้าง

เสริมวินัยและสร้างเสริมสมรรถภาพร่างกายให้แข็งแรง และ 4. กลุ่มเสริมสร้างคุณธรรม อุดมการณ์ ความรักชาติ และความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ทั้งนี้ยังปรับปรุงการจัดการฝึกให้เป็นการเรียนการสอนประกอบการฝึกปฏิบัติ โดยกำหนดชั่วโมงการเรียนและฝึกปฏิบัติที่แน่นชัดโดยปรับจากชั่วโมงการฝึกที่มีทั้งหมด 450 ชั่วโมง เป็นชั่วโมงการเรียน 172 ชั่วโมง และการฝึก 278 ชั่วโมง โดยในรายละเอียดการแบ่งชั่วโมงการเรียน และการฝึกของแต่ละรายวิชาเป็นไปตามรายละเอียดตารางสรุปการใช้เวลาสำหรับการฝึกการเรียน ของทหารใหม่ในบทที่ 4 ซึ่งเมื่อรวมชั่วโมงทั้งหมดแล้วจะตรงกับที่กรมยุทธศึกษาทหารบกกำหนดไว้ คือ 450 ชั่วโมง

และผู้วิจัยได้จัดลำดับการเรียนการฝึกจากง่ายไปหายาก จากพื้นฐานไปสู่ความซับซ้อน เช่น การเรียนวิชาทหารทั่วไป และวิชาพื้นฐานก่อน แล้วจึงการฝึกทักษะการใช้อาวุธและการต่อสู้ และนำไปสู่การฝึกการปฏิบัติทางยุทธวิธี โดยควบคู่ไปด้วยการฝึกเบื้องต้น พลศึกษาและการอบรม โดยได้แบ่งกลุ่มเนื้อหาวิชา จากสัปดาห์ที่ 1 – 10 ตามผนวก ก.

2. การจัดโครงสร้างครูฝึก

เพื่อให้การฝึกทหารใหม่เป็นไปด้วยความเหมาะสมผู้วิจัยได้ปรับโครงสร้างการจัดครู ประจำหน่วยฝึกให้เหมาะสมกับการเรียนการฝึกของทหารใหม่โดยแบ่งหน้าที่ให้ครูปฏิบัติเป็น ครูปกครอง ครูวิชาการ และครูผู้มีความรู้พิเศษ มาบรรยายเพิ่มเติม โดยครูแต่ละประเภทมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติคือ

ครูปกครอง มีหน้าที่ในการปกครองบังคับบัญชา และรับผิดชอบการฝึกให้กับทหารใหม่ในเรื่องความมีระเบียบวินัย สมรรถภาพร่างกาย การต่อสู้ป้องกันตัว และการอบรม โดยจะมีส่วนรับผิดชอบวิชาในสถานีฝึกที่ 1 การทดสอบร่างกาย, สถานีที่ 2 การฝึกบุคคลเบื้องต้น และสถานีที่ 6 การสอนอบรม

ครูวิชาการ ทั้งที่อยู่ประจำหน่วยฝึก และจัดเพิ่มเติมจากกองร้อย จะมีหน้าที่ในการสอนและฝึกทหารให้มีความรู้ในรายวิชาต่างๆที่ทำการฝึกและสอน โดยจะรับผิดชอบสอนในสถานีที่ 3 การใช้อาวุธประจำกาย, สถานีที่ 4 การยิงปืนด้วยกระสุนจริง และสถานีที่ 5 การฝึกทหารยุทธวิธีในวิชาทหารทั่วไป

ครูพิเศษ กองอำนวยการฝึกมีหน้าที่ในการจัดหาครูพิเศษที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมปลูกฝังอุดมการณ์ วินัยทหาร และประวัติศาสตร์ชาติไทย โดยจะรับผิดชอบในสถานีที่ 6 การสอนอบรม

โดยครูปกครองและครูวิชาการที่อยู่ภายในหน่วยฝึกนั้นจะเป็นไปตามอัตราการจัดครู ต่อครูทหารต่อจำนวนทหารใหม่ตามที่กรมยุทธศึกษาทหารบกกำหนด คือ 1 : 1 : 8 สำหรับครูวิชาการจะมีส่วนหนึ่งที่จัดเพิ่มเติมจากกองร้อย โดยจัดครูที่มีความชำนาญเฉพาะเรื่องมาสอนในวิชาต่างๆ ซึ่งในการฝึกที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจะมีการเพิ่มครูวิชาการประมาณ 7 นาย โดยมีรายละเอียดดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 สำหรับการเตรียมการอื่นๆ คือ

1. การรับมอบนโยบายการฝึกจากผู้บังคับกองพันควรจัดให้มีการรับมอบนโยบายการฝึกทหารใหม่และชี้แจงทำความเข้าใจการฝึกตามแบบโรงเรียนพลทหาร

2. การฝึกครูทหารใหม่

3. การจัดเตรียมตำราการฝึกและแผนบทเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการฝึกทหารใหม่แบบโรงเรียนพลทหาร หน่วยฝึกต้องจัดเตรียมตำราและแผนบทเรียน โดยเฉพาะแผนบทเรียนครูแต่ละวิชา

4. การจัดเตรียมตารางการฝึก ผู้วิจัยได้จัดเวลาการเรียนและการฝึกมาเป็นแนวทาง หน่วยฝึกต้องจัดตารางการเรียนเพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งชั่วโมงฝึก โดยจัดตารางเรียนจากวิชาง่ายไปหายากตามกลุ่มวิชาที่ได้วางไว้ และใช้เวลาในห้วงบ่ายทำการฝึกวิชาบุคคลเบื้องต้น ภายบริหารและการต่อสู้ป้องกันตัวเพื่อเป็นการป้องกันการเจ็บป่วยของทหารใหม่จากโรคลมร้อนควบคู่กันไปด้วย

5. การจัดเตรียมห้องเรียนในการจัดตารางเรียน หน่วยฝึกควรแบ่งจำนวนทหารใหม่ออกเป็น 3 ห้องเรียน โดยจัดห้องเรียนไว้ที่หน่วยฝึก 1 ห้องเรียน และกองร้อยต่างๆ อีก 2 ห้องเรียน

6. การจัดเตรียมอาคารที่โรงนอนที่พัก และสนามฝึก ให้มีความสมบูรณ์

7. การจัดเตรียมพื้นที่ปฐมพยาบาล และพื้นที่คัดกรองผู้ป่วยไข้หวัดหรือโรคติดต่อที่มีความรุนแรง

8. การจัดเตรียมเครื่องช่วยฝึก หน่วยฝึกต้องจัดเตรียมเครื่องช่วยฝึกทั้งที่ได้รับแจกจ่ายจาก กรมยุทธศึกษาทหารบก และที่หน่วยได้พัฒนาจัดทำขึ้นมาเอง เพื่อใช้เป็นเครื่องช่วยให้ทหารมีความชำนาญในการฝึกและใช้เพื่อลดความเสียหายของอาวุธยุทธโปกรณ์ของหน่วยหากทหารนำไปใช้ฝึกจริง

9. การจัดเตรียมคำสั่งการฝึกที่เกี่ยวข้อง

3. การดำเนินการฝึกตามหลักสูตรประจำแต่ละสัปดาห์

การฝึกประจำวันยังคงยึดถือระเบียบปฏิบัติประจำของการฝึกทหารใหม่โดยใช้เวลาใน 1 วัน จำนวน 9 ชั่วโมง แต่ปรับเวลาในการฝึกช่วง 1500-1700 ในแต่ละวันเป็นการทำการฝึกบุคคลเบื้องต้น พลศึกษา และการต่อสู้ป้องกันตัว ในวันจันทร์-วันพฤหัสบดี สำหรับในวันศุกร์ก็ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติประจำตามแบบเดิม

สำหรับการฝึกตามหลักสูตรเริ่มตั้งแต่การดำเนินการวิธีทหารใหม่การเรียนในห้องเรียน การฝึกปฏิบัตินอกห้องเรียน การฝึกบุคคลทำเบื้องต้น มือเปล่า อาวุธ การฝึกการต่อสู้ป้องกันตัว ภายบริหาร การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย การอบรม และการตรวจสอบการฝึกโดยคณะกรรมการของหน่วย

4. กิจกรรมอื่นๆ ระหว่างการฝึก ควรมีการตรวจเยี่ยมโดยผู้บังคับหน่วย การฝึกการใช้โล่กระบังตามแนวทางการใช้กำลังและแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย การตรวจการเตรียมการปฐมพยาบาลโรคลมร้อน โดยหน่วยเวชกรรมป้องกันกองทัพบก การสมัครเรียนการศึกษานอกเวลา การตรวจเลือดทหารใหม่ การจัดกิจกรรมละลายพฤติกรรม การปฐมนิเทศ การศึกษานอกเวลา และแนะนำอาชีพ รวมทั้งกิจกรรมในการคัดเลือกแกนนำภาคประชาชน การแก้ไข ปัญหาการฝึก และการแก้ไขปัญหาส่วนตัวและยาเสพติดของทหาร โดยจะดำเนินการเพื่อรับทราบ ปัญหาและช่วยแก้ปัญหาให้ทหารใหม่ตลอดหลักสูตร การเลือกสังกัดกองร้อยของทหารใหม่ การรับฟัง คำแนะนำการป้องกันโรคต่างๆ การแนะนำสถานที่และสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของหน่วย การต้อนรับ

ทหารใหม่ และการอบรมเรื่องโรคเอดส์และยาเสพติด การแข่งขันกีฬากับหน่วยฝึกใกล้เคียง และการบริจาคโลหิต

5. กิจกรรมสร้างเสริมความภาคภูมิใจให้กับทหารใหม่

เช่นการสาธิตเครื่องแต่งกาย เครื่องแบบทหารของหน่วยเพื่อให้ทหารได้ภูมิใจในการเป็นทหาร กิจกรรมการทัศนศึกษาสถานที่และพิพิธภัณฑ์ทางประวัติศาสตร์ กิจกรรมทางทหารเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ เช่น การกระโดดหอสูง 34 ฟุต

6. หน่วยควรมีการประเมินผลตามตัวชี้วัดของหน่วยเอง

เพื่อศึกษาและประเมินผลเพิ่มเติมในการจัดการฝึกทหารใหม่แบบโรงเรียนพลทหาร ว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ ผู้วิจัยเห็นควรให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

6.1 บันทึกกิจกรรมที่หน่วยได้ดำเนินการอะไรบ้างเพื่อเปรียบเทียบกับผลที่ผ่านมา

6.2 ประเมินทัศนคติของ ผู้ฝึก ผู้ช่วยผู้ฝึก ครูฝึก ครูทหารใหม่ และทหารเก่า ต่อตัวทหารใหม่ และการจัดการฝึกทหารใหม่แบบโรงเรียนพลทหาร โดยจัดทำเป็นแบบสอบถาม

6.3 ประเมินความพึงพอใจของทหารใหม่ต่อรูปแบบการฝึกแบบโรงเรียนพลทหารหรือไม่ และประสิทธิภาพของการฝึก โดยจัดทำเป็นแบบสอบถาม

6.4 การเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของการฝึกทหารใหม่แบบเก่ากับการฝึกแบบโรงเรียนพลทหารในเรื่องผลการฝึก, ลักษณะท่าทาง, ความมีวินัย, การบาดเจ็บระหว่างการฝึก, การหนีของทหาร, การแสดงออกในการเป็นผู้นำ และสมรรถภาพทางร่างกาย

ซึ่งจากการศึกษาในขั้นต้นพบว่า การฝึกแบบใหม่กับการฝึกแบบเดิม สิ่งที่ดีน้อยกว่า คือ ความพร้อมเพรียง ความเข้มแข็งของการฝึกบุคคลทำเบื้องต้น และดีกว่าในเรื่องความรู้ในวิชาทหาร ส่วนเรื่องอื่นๆอยู่ในเกณฑ์ใกล้เคียงกัน

สำหรับข้อดีข้อเสียปัญหาข้อขัดข้องและข้อเสนอแนะที่ผู้วิจัยพบนั้นมีดังนี้

ข้อดี คือ ทหารใหม่เจ็บป่วยจากการฝึกน้อยกว่าการฝึกแบบเดิม มีเกณฑ์เสี่ยงต่อการเป็นโรคลมร้อนน้อยลง ทหารมีความรู้พื้นฐานในรายวิชาเป็นอย่างดีเมื่อนำไปปฏิบัติ ทหารใหม่มีทัศนคติที่ดีต่อการฝึก ปรับตัวได้เป็นอย่างดี และไม่มีกรณีหนี

ข้อเสีย คือ การฝึกบุคคลทำเบื้องต้นจะล่าช้ากว่าการฝึกแบบเก่า

ปัญหาข้อขัดข้อง

สำหรับปัญหาข้อขัดข้องหลักคือ เครื่องช่วยฝึกเก่าและมีความชำรุดจำนวนมากพื้นที่ฝึกของบางหน่วยโดยเฉพาะหน่วยทหารในกรุงเทพฯ มีอยู่อย่างจำกัด และครูที่มีความรู้ความสามารถของหน่วยมีจำนวนจำกัด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการหมุนเวียนกำลังพลมาทำหน้าที่ครู

ข้อเสนอแนะ

หากหน่วยมีพื้นที่ฝึกมากก็สามารถจัดการเรียนการฝึกให้อยู่นอกห้องเรียนได้ และสามารถใช้เวลานอกหลักสูตรทำการฝึกเพิ่มเติมให้กับทหารใหม่ได้ในสิ่งที่ทหารใหม่ยังไม่เข้าใจหรือยังปฏิบัติได้ยังไม่ดี เช่นการฝึกทำเบื้องต้นก่อนรับประทานอาหาร ทั้งนี้ถ้าหน่วยต้องการฝึกทำเบื้องต้นให้เรียบร้อยก่อน ก็สามารถจัดตารางการฝึกให้ฝึกทำเบื้องต้นให้เสร็จสิ้นก่อน แล้วจึงทำการฝึกการต่อสู้ได้ นอกจากนี้ควรจัดตั้งหน่วยฝึกที่มีกำลังพลประจำ และมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูฝึก ผู้ฝึก

และมีแนวทางในการรับราชการที่ชัดเจนให้บุคลากรประจำโรงเรียนยิ่งไปกว่านั้นในการที่จะพัฒนา ศักยภาพของการฝึกในภาพรวมโดยอาจจะจัดตั้งเป็นศูนย์ฝึกทหารใหม่ระดับกรมทหารราบ หรือ ระดับกองพล เพื่อให้ทหารที่จะเข้ารับราชการต่อเมื่อขึ้นกองร้อยของหน่วยในกองพลมีความรู้และ ความเข้าใจพื้นฐานในแบบเดียวกันอีกทั้งจะเป็นการประหยัดงบประมาณในภาพรวมของกองทัพอีกด้วย

บรรณานุกรม

- ชาติชาย อ่อนน่วม, พันเอก. “การประเมินหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก”. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, การทหาร, โรงเรียนเสนาธิการทหารบก, 2552.
- ยุทธศึกษาทหารบก, กรม. “คำแนะนำการฝึกทหารใหม่ประจำปีงบประมาณ 2560”. 2560.
- ยุทธศึกษาทหารเรือ, กรม. “หลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณสุขศึกษา พ.ศ.2556”. 2556.
- ยุทธศึกษาทหารอากาศ, กรม. “หลักสูตรพลทหารกองประจำการ หน่วยบัญชาการอากาศโยธิน
กองทัพอากาศ พ.ศ.2557”. 2557.

ภาคผนวก

ผนวก ก แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59 ซึ่งจัดทำโดย พลตรี กฤษณ์ดนัย อธิธิมณฑล ในการนี้ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการในกองทัพบกต่อไป

แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินการฝึกทหารใหม่ตามหลักสูตรของกรมยุทธศึกษาทหารบกในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ด้วยดีในครั้งนี้

พลตรี กฤษณ์ดนัย อธิธิมณฑล

เสนาธิการกองทัพภาคที่ 1

หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 59

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

แบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 ปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินการฝึกทหารใหม่ตามหลักสูตรของกรมยุทธศึกษาทหารบกในปัจจุบัน

1. ท่านเห็นว่าโครงสร้างรายวิชาที่ทหารใหม่จะต้องทำการฝึกมีปริมาณวิชาที่เหมาะสมต่อการฝึกปรับสภาพทหารใหม่ในช่วง 2 เดือนแรกของการเข้ารับราชการทหารหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านเห็นว่ารายวิชาต่างๆ ที่กรมยุทธศึกษาทหารบกได้กำหนดขึ้นสำหรับการฝึกทหารใหม่นั้นมีความสอดคล้องกับความเป็นจริงในการปฏิบัติของทหารประจำการหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านเห็นว่าระยะเวลาในการฝึกต่อวัน จำนวนชั่วโมงของการฝึกและการเรียนของทหารใหม่มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าประสบการณ์ของผู้ฝึก ครูฝึก และครูนายสิบ มีความสำคัญต่อการฝึกทหารใหม่ในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านเห็นว่าปริมาณและสภาพของเครื่องช่วยฝึกและอุปกรณ์การฝึกต่างๆที่กองทัพบกมีอยู่ มีความเหมาะสมกับการฝึกทหารใหม่ในปัจจุบันหรือไม่ อย่างไร รวมทั้งงบประมาณการฝึกในแต่ละครั้งมีความสำคัญกับการฝึกหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดอย่างไรหากกองทัพบก เปลี่ยนแนวทางการฝึกทหารให้เป็นลักษณะของการจัดตั้งศูนย์ฝึกที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับโรงเรียนพลทหารของกองทัพอเรือ

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

1. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบกอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

ส่วนที่ 3 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ - ชื่อสกุล.....อายุ.....ปี เพศ.....
2. ตำแหน่งบริหาร.....
3. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งบริหารปัจจุบัน.....ปี
4. การศึกษาสูงสุดระดับ.....

ขอขอบคุณที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้สัมภาษณ์.....

วันที่...../...../.....

เวลา

ผนวก ข
รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์

กรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์

พ.อ.จิรโรจน์	ธูปเทียนรัตน์	ผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์
พ.ท.โชคดี	อัมพรดิษฐ์	ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์
ร.อ.อัครพัฒน์	งุทิพย์	ผู้บังคับกองร้อย
ร.ต.สินมหัต	นามนาค	ผู้ฝึกทหารใหม่
จ.ส.อ.ปุณณวิช	อินทรง	ครูฝึกทหารใหม่

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	พลตรี กฤษณ์ดนัย อธิมณฑล	
วัน เดือน ปีเกิด	24 กรกฎาคม พ.ศ.2504	
การศึกษา	โรงเรียนเสนาธิการทหารบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 71 วิทยาศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (รุ่นที่31)	
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2539	ผู้บังคับกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 9 กรมทหารปืนใหญ่ที่ 9
	พ.ศ. 2546	หัวหน้ากองยุทธการมณฑลทหารบกที่ 13
	พ.ศ. 2550	ผู้อำนวยการกองยุทธการ กองทัพภาคที่ 1
	พ.ศ. 2551	ผู้บังคับการกรมทหารปืนใหญ่ที่ 1 รักษาพระองค์
	พ.ศ. 2554	รองเสนาธิการกองทัพภาคที่ 1
	พ.ศ. 2557 - ปัจจุบัน	เสนาธิการกองทัพภาคที่ 1
ตำแหน่งปัจจุบัน	เสนาธิการกองทัพภาคที่ 1	

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกองทัพบก

ผู้วิจัย พลตรี กฤษณ์คนัย อธิษณณทล หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 59

ตำแหน่ง เสนาธิการกองทัพบกที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การฝึกหลักสูตรเบื้องต้นสำหรับทหารใหม่ หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าการฝึกทหารใหม่นั้น เป็นการฝึกแบบเร่งรัดเพื่อให้พลทหารใหม่ได้มีความรู้อย่างพอเพียงในเวลาที่มีจำกัดและสามารถปฏิบัติกรรบได้ในตำแหน่งพลปืนเล็กหรือลูกแถว หลักสูตรการฝึกที่นำมาใช้จึงเป็นความรู้พื้นฐานเบื้องต้นของทหารทุกเหล่าในกองทัพบก โดยแบ่งออกเป็น 6 สถานี เพื่อแยกแยะให้พลทหารจดจำให้ได้ว่าสถานีใดทำการฝึกในเรื่องอะไร บางวิชาที่จำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจในการเรียน เช่น วิชาแผนที่และเข็มทิศ วิชาอาวุธศึกษา แต่มักจะถูกสอนในลักษณะการท่องจำควบคู่ไปกับการปฏิบัติ พลทหารใหม่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างอัตโนมัติตั้งแต่ตื่นนอนไปจนถึงเวลานอน ไม่มีเวลาและโอกาสได้ใช้ความคิดหรือแสดงความคิดเห็นใดๆ เพราะต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด การปรับสภาพร่างกายและจิตใจจากพลเรือน เพื่อให้เคยชินกับกระบวนการฝึกอย่างเร่งด่วนเป็นเรื่องที่ยากลำบาก ทำให้บางครั้งทหารไม่มีจิตใจที่ฮึกเหิม ยิ่งกระทำผิดก็จะถูกลงโทษ และมักจะเกิดความรู้สึกว่าฝึกตามเพื่อนไม่ทัน พลทหารหลายคนจึงยอมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งของครูฝึกโดยไม่ต้องใช้ความคิดเพื่อให้การฝึกทหารใหม่ผ่านไป ดังนั้นเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกทหารใหม่แล้ว สิ่งที่ได้คือพลทหารมีร่างกายแข็งแรงบึกบึนขึ้น ลักษณะท่าทางของครูฝึกเป็นอย่างไรก็จะถ่ายทอดมาสู่ตัวพลทหารได้อย่างชัดเจน แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในวิชาทหารเบื้องต้นเท่าที่ควร เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกแล้วได้ปล่อยให้ทหารลาพักเพื่อกลับไปยังภูมิลำเนา เมื่อครบกำหนดกลับมารายงานตัวพบว่าทหารหลายคนขาดหนีราชการ มีสาเหตุจากหลายประการ เช่น ปัญหาครอบครัว สภาพร่างกายและจิตใจ ความเบื่อหน่ายจากการฝึก ทำให้บางครั้งพลทหารไม่อยากจะกลับมารายงานตัวกับหน่วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่พร้อมในการเป็นทหาร

การฝึกทหารใหม่นั้น นอกจากจะเป็นการปรับพื้นฐานความรู้และสภาพร่างกายจิตใจของพลทหารใหม่ที่เข้ากองประจำการทุกเหล่าในห้วงเวลาที่จำกัดแล้ว สิ่งที่ยังคงค้างคาใจของพลทหารและต้องการคือ การผลิตพลทหารที่มีความจงรักภักดีต่อสถาบันของชาติ มีบุคลิกภาพที่ดี มีระเบียบวินัย

เชื่อมั่นในผู้บังคับบัญชา รักในเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นทหารและเครื่องแบบทหาร มีความรู้ความสามารถตามที่กองทัพกำหนด ดังนั้นในการที่จะทำให้พลทหารใหม่มีความประทับใจกับหน่วยต้นสังกัดตั้งแต่วันแรกที่ได้เข้ามารายงานตัวไปจนถึงเริ่มทำการฝึกหลักสูตรเบื้องต้นสำหรับทหารใหม่ นั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ภาพลักษณ์ของผู้ฝึกและครูฝึกก็เป็นส่วนหนึ่งในการพบปะกันครั้งแรก นอกจากนี้หลายหน่วยในระดับกองพันได้มีการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการต้อนรับทหารใหม่เข้าหน่วยในสามวันแรกได้อย่างน่าประทับใจ แต่เมื่อเข้าสู่ห้วงการฝึกแล้วยังคงเป็นการฝึกที่เน้นการปฏิบัติตามคำสั่งใน 6 สถานีเหมือนเดิม ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพจิตใจของพลทหารใหม่ คือการได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางทหารอย่างมีระบบ มีการจัดการฝึกเป็นหมวดหมู่และมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ง่ายต่อการปฏิบัติ มีความสนุกสนานส่งผลให้ทหารใหม่พร้อมที่จะมีแรงจูงใจที่จะทำการฝึกถึงแม้ว่าตนเองจะต้องอยู่ภายใต้การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากชีวิตพลเรือนสู่การเป็นทหารก็ตาม

ในการจัดการฝึกสำหรับพลทหารใหม่นั้นกรมยุทธศึกษาทหารบก ได้กำหนดห้วงเวลาดังแต่สัปดาห์แรกที่ทหารใหม่เข้ารายงานตัวจนทำการฝึกจบรวมเป็นเวลา 10 สัปดาห์ จำนวน 450 ชั่วโมง และเพื่อให้เกิดความง่ายต่อการฝึกในแต่ละวันจึงได้จัดตั้งเป็นสถานีฝึกจำนวน 6 สถานี โดยที่ชั่วโมงการฝึกรายวิชาทหารใหม่แต่ละคนเข้ารับการฝึกต้องเท่ากับจำนวนชั่วโมงที่กำหนดไว้ในตารางกำหนดการฝึกหลัก ในการฝึกเบื้องต้นบุคคลท่ามือเปล่าและบุคคลท่าอาวุธตามที่ กรมยุทธศึกษาทหารบกกำหนดนั้น ถือว่าเป็นการฝึกหลักที่จะปลูกฝังระเบียบวินัย และการปฏิบัติตามคำสั่งของพลทหารใหม่ได้ดีที่สุด รวมถึงการออกกำลังกายนั้นก็เพื่อให้ทหารมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง สำหรับการฝึกในสถานีอื่นที่เหลือเป็นการฝึกสอนพื้นฐานทางด้านวิชาการผสมผสานกับการปฏิบัติเพื่อให้พลทหารได้มีความรู้ ความเข้าใจและให้มีความคุ้นเคยกับอาวุธยุทธโปกรณ์ทางทหารในระดับต้น ก่อนที่จะได้รับการฝึกเพิ่มเติมในระดับที่สูงขึ้นเมื่อจบการฝึกทหารใหม่ไปแล้ว

การพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ในกรอบห้วงเวลาที่ กรมยุทธศึกษาทหารบก กำหนดไว้ ควรจะให้ความกดดันต่อพลทหารน้อยลง และต้องมีการกำหนดและพัฒนาในหลายด้านพร้อมๆ กัน กล่าวคือ การพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ การจัดฝึกให้เกิดประสิทธิภาพ การดำเนินการฝึกให้ได้ตามแผนที่กำหนดไว้ และการประเมินประสิทธิผลเมื่อจบการฝึกจนส่งทหารขึ้นกองร้อยไปจนกระทั่งปลดจากกองประจำการออกจากหน่วยไป จะเป็นตัวชี้วัดได้ว่าพลทหารมีความรักกรม กองไม่ได้หนีราชการไปในระหว่างการรับราชการ

ปัจจุบันหน่วยทหารมีการปฏิบัติงานและประสานงานร่วมกับประชาชนและหน่วยงานราชการ รวมทั้งภาคพลเรือนอยู่เสมอ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยต้องมีกำลังพลที่มีศักยภาพใน

การเข้าใจต่อภารกิจ มีจิตใจที่รักสถาบันหลัก ซึ่งหน่วยกองทัพบกจำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ให้มีความเข้าใจในองค์ความรู้ต่างๆและมีความกระตือรือร้นที่จะทำการฝึก ซึ่งเป็นสิ่งที่กระทำได้ด้วยการจัดหมวดหมู่กลุ่มวิชาการต่างๆให้สอดคล้องกันเพื่อให้พลทหารใหม่ได้เข้าใจและมีความคิดที่เป็นระบบต่อกลุ่มวิชาเหล่านั้น นอกจากนี้การเตรียมตัวของหน่วยและครูฝึกถือเป็นเรื่องสำคัญที่กองทัพบกจะต้องมีการเตรียมการและปรับทัศนคติให้ครูฝึกเข้าใจในรูปแบบการฝึกอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดของการดำเนินการฝึกตามหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของกรมยุทธศึกษาทหารบกในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ ของ กองทัพอากาศ, กองทัพบก ในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะในการจัดทำพัฒนาหลักสูตรการฝึกทหารใหม่

ขอบเขตของการวิจัย

มุ่งศึกษาแนวทางการฝึกทหารใหม่ของกองทัพอากาศและแนวทางการฝึกทหารใหม่ของกองทัพอากาศโดยใช้หลักสูตรทหารใหม่ภาคสาธารณะศึกษาซึ่งทางกองทัพอากาศได้ยึดถือและปฏิบัติรวมทั้งหลักสูตรการฝึกของทหารอากาศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ กับการเตรียมการฝึกและปรับเปลี่ยนกรอบแนวทางของการฝึกทหารกองประจำการในส่วนของกองทัพบก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางทุติยภูมิ โดยการทบทวนเอกสารงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง
2. การเก็บรวบรวมทางปฐมภูมิ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น
 - 2.1 ทำการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการเชิงลึก (In-depth interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) กับกลุ่มผู้บริหาร ผู้วางแผนการฝึก ผู้ทำการฝึก คือ ผู้บริหารระดับนโยบาย คือ ผู้บังคับการกรม ผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับกองร้อย ครูฝึกทหารใหม่ และผู้ช่วยครูฝึก

2.2 ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้รับการฝึก ได้แก่ ทหารกองประจำการ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล นำกลุ่มข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า การฝึกทหารใหม่ของกรมยุทธศึกษาทหารบกในปัจจุบันพบว่า ทหารใหม่มีการฝึกเป็นระยะเวลายาวนานต่อวัน รวมทั้งการจัดกลุ่มวิชาการฝึกเป็นสถานี ยังมีความซับซ้อนในเนื้อหาของการเรียนรู้พอสมควร

จากการศึกษาเปรียบเทียบและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการฝึกทหารใหม่ของ กองทัพเรือ, กองทัพอากาศ, กองทัพบก ในปัจจุบัน พบว่าการจัดหลักสูตรการฝึกของกองทัพเรือ นั้น มีความง่ายต่อการเข้าใจในการศึกษาบุคลากรในการฝึกมีความรู้ความสามารถเป็น บุคลากรประจำ รวมทั้งตารางจัดการฝึกในแต่ละวันไม่ทำให้ร่างกายของทหารใหม่ล้าจนเกินไป

จากการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรการฝึกทหารใหม่ที่ทางผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นนั้นสิ่งที่ ได้รับและตอบสนองจากการดำเนินการดังกล่าว สามารถประเมินได้จากทหารใหม่โดยแยกเป็นมิติ ด้านต่างๆ ได้หลายมิติ ประกอบด้วยด้านการใช้อาวุธและผลการยิงปืน ด้านความรักชาติและความ ภูมิใจในความเป็นทหาร

จากการประเมินของผู้วิจัยพบว่ามีผลดังนี้

1. การประเมินความรู้และการปฏิบัติ : ทหารใหม่สามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดีและมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้นกว่าเดิม

2. การประเมินท่าเบื้องต้น : ทหารใหม่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามแบบฝึก แต่ยังคงขาดความพร้อมเพียง ความแข็งแรง

3. การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย : อยู่ในเกณฑ์ดี

4. การประเมินการยิงปืนและการใช้อาวุธ : ผลการยิงอยู่ในเกณฑ์ดี

5. ความรักความภูมิใจในการเป็นทหาร : ไม่มีทหารหนีและกล้าแสดงออกในความเป็น

ผู้นำ

ซึ่งจากผลที่ได้รับนับได้ว่าการปรับปรุงหลักสูตรให้มีลักษณะเป็นแบบ โรงเรียน พลทหารนั้น มีผลอยู่ในเกณฑ์น่าพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

หากหน่วยมีพื้นที่ฝึกมากก็สามารถจัดการเรียนการฝึกให้อยู่นอกห้องเรียนได้ และสามารถใช้เวลานอกหลักสูตรทำการฝึกเพิ่มเติมให้กับทหารใหม่ได้ในสิ่งที่ทหารใหม่ยังไม่เข้าใจ หรือยังปฏิบัติได้ยังไม่ดี เช่นการฝึกท่าเบื้องต้นก่อนรับประทานอาหาร ทั้งนี้ถ้าหน่วยต้องการฝึกท่าเบื้องต้นให้เรียบร้อยก่อน ก็สามารถจัดตารางการฝึกให้ฝึกท่าเบื้องต้นให้เสร็จสิ้นก่อนแล้วจึงทำการฝึกการต่อสู้ได้ นอกจากนี้ควรจัดตั้งหน่วยฝึกที่มีกำลังพลประจำ และมีการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูฝึก ผู้ฝึก และมีแนวทางในการรับราชการที่ชัดเจนให้บุคลากรประจำโรงเรียนยิ่งไปกว่านั้น ในการที่จะพัฒนาศักยภาพของการฝึกในภาพรวมโดยอาจจะจัดตั้งเป็นศูนย์ฝึกทหารใหม่ระดับกรมทหารราบ หรือ ระดับกองพล เพื่อให้ทหารที่จะเข้ารับราชการต่อเมื่อขึ้นกองร้อยของหน่วยในกองพลมีความรู้และความเข้าใจพื้นฐานในแบบเดียวกันอีกทั้งจะเป็นการประหยัดงบประมาณในภาพรวมของกองทัพอีกด้วย